

NARODNE NOVINE

S L U Ž B E N I L I S T R E P U B L I K E H R V A T S K E

GODIŠTE CLXXXVII, BROJ 71, ZAGREB, 18. TRAVNJA 2025. ISSN 0027-7932

S A D R Ţ A J

STRANICA

922	Uredba o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata
923	Odluka o osnivanju Međuresornog povjerenstva za praćenje i analizu stanja izvoza u Sjedinjene Američke Države
924	Pravilnik o odgoju i obrazovanju darovite djece i učenika
925	Pravilnik o dopunama Pravilnika o djelokrugu rada tajnika te administrativno-tehničkim i pomoćnim poslovima koji se obavljaju u osnovnoj školi
926	Pravilnik o dopuni Pravilnika o djelokrugu rada tajnika te administrativno-tehničkim i pomoćnim poslovima koji se obavljaju u srednjoškolskoj ustanovi
927	Naredba o izmjenama Naredbe o mjerama sprječavanja pojave i ranog otkrivanja slinavke i šapa te kuge malih preživača u Republici Hrvatskoj
928	Odluka o autorizaciji plovila za ribolov igluna (<i>Xiphias gladius</i>) u 2025. godini
929	Pravilnik o uvjetovanosti i socijalnoj uvjetovanosti
930	Tehnički propis o akustici u zgradarstvu
931	Odluka o imenovanju predsjednice Centra za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori
932	Odluka o imenovanju predsjednika, potpredsjednika i članova Predsjedništva Stalnog arbitražnog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

922

Na temelju članka 9. stavka 2. Zakona o tržištu naftne i naftnih derivata (»Narodne novine«, br. 19/14., 73/17. i 96/19.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 18. travnja 2025. donijela

UREDJB

O UTVRĐIVANJU NAJVIŠIH MALOPRODAJNIH CIJENA NAFTNIH DERIVATA

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuju se iznosi najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata koje energetski subjekti koji se bave trgovinom na velikim naftnim derivatima i/ili trgovinom na malo naftnim derivatima i/ili trgovci na velikim ukapljenim naftnim plinom i/ili trgovci na malo ukapljenim naftnim plinom (u daljnjem tekstu: energetski subjekti), smiju primjeniti na području Republike Hrvatske.

Članak 2.

(1) Ova Uredba primjenjuje se na sljedeće naftne derive:

– motorne benzine

– dizelsko gorivo

– plavi dizel

– smjesu propan-butana za spremnike UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butana)

– smjesu propan-butana za boce sadržaja 7,5 kg i više, UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butana).

(2) Najviša maloprodajna cijena utvrđuje se za litru odnosno kilogram naftnih derivata iz stavka 1. ovoga članka.

59

(3) Na najvišu maloprodajnu cijenu naftnih derivata nije dozvoljeno zaračunavati naknade ili druge troškove koji nisu propisani ovom Uredbom ili drugim posebnim propisima.

(4) Kvaliteta i označavanje naftnih derivata iz stavka 1. podstavaka 1. – 3. ovoga članka utvrđeni su Uredbom o kvaliteti tekućih naftnih goriva (»Narodne novine«, broj 131/21.).

Članak 3.

(1) Najviše jedinične cijene za motorne benzine, dizelsko gorivo i plavi dizel određuju se sukladno sljedećoj formuli:

$$PC = P_t + P$$

$$P_t = \sum_{i=1}^n \left(\frac{CIF\ MedM_i}{T_i} \right) * \frac{\rho}{1000*n}$$

pri čemu je:

- PC = jedinična cijena u EUR/l (izražena na četiri decimalna mesta)

- P_t = osnovna cijena fosilnog goriva u obračunskom razdoblju (t) koje prethodi danu stupanja na snagu ove Uredbe, u EUR/l zaokružena na četiri decimalna mesta

- P = premija energetskog subjekta u EUR/l određena na četiri decimalna mesta

- CIF Med M = srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata u USD/t objavljena u *Platt's European Marketscan* pod *Mediterranean Cargoes CIF Med (Genova/Lavera)* za proizvode Premium Unleaded 10ppm (Eurosuper 95), 10ppm ULSD (Eurodizel), zaokružena na tri decimalna mesta

- T = srednji dnevni tečaj u USD/EUR (četiri decimalna mesta) koji objavljuje Hrvatska narodna banka za klijente HNB-a na dan za koji je objavljena srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata (CIF Med)

- ρ = gustoća naftnog derivata ($\rho = 0,755$ kg/l za motorne benzine; $\rho = 0,845$ kg/l za dizelska goriva)

- i = dnevni podaci: $i = 1, 2, 3, \dots, n$

- n = broj objavljenih srednjih dnevnih burzovnih cijena naftnih derivata (CIF Med M) unutar obračunskog razdoblja

- t = četrnaestodnevno obračunsko razdoblje (ponedjeljak – nedjelja). Dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe u 0,00 sati.

(2) Najviše jedinične cijene za ukapljeni naftni plin (UNP PB) – smjesa propan-butana koji se koristi u domaćinstvima i poduzetništvu kao emergent određuju se sukladno sljedećoj formuli:

$$PC = P_{PB} + P$$

$$P_{PB} = 0.4 * \sum_{i=1}^n \left(\frac{CIF\ MedP_i}{T_i} \right) * \frac{1}{n} + 0.6 * \sum_{i=1}^n \left(\frac{CIF\ MedB_i}{T_i} \right) * \frac{1}{n}$$

pri čemu je:

- PC = jedinična cijena u EUR/kg (izražena na četiri decimalna mesta)

- P_{PB} = osnovna cijena fosilnog goriva u obračunskom razdoblju (t) koje prethodi danu stupanja na snagu ove Uredbe u EUR/kg zaokružena na četiri decimalna mesta

- P = premija energetskog subjekta u EUR/kg određena na četiri decimalna mesta

- CIF Med P = srednja dnevna burzovna cijena propana u USD/t objavljena u *Platt's LPGaswire* pod *West Mediterranean – Propane FOB Ex-refinery/storage*, zaokružena na tri decimalna mesta

- CIF Med B = srednja dnevna burzovna cijena butana u USD/t objavljena u *Platt's LPGaswire* pod *West Mediterranean – Butane FOB West Med Coaster*, zaokružena na tri decimalna mesta

- T = srednji dnevni tečaj u USD/EUR (četiri decimalna mesta) koji objavljuje Hrvatska narodna banka za klijente HNB-a na dan za koji je objavljena srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata (CIF Med)

- i = dnevni podaci: $i = 1, 2, 3, \dots, n$

- n = broj objavljenih srednjih dnevnih burzovnih cijena naftnih derivata (CIF Med P i CIF Med B) unutar obračunskog razdoblja

- t = četrnaestodnevno obračunsko razdoblje (ponedjeljak – nedjelja). Dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe u 0,00 sati.

- (3) Najviša visina premije energetskog subjekta (P) utvrđuje se za motorne benzine 0,1545 EUR/l, dizelska goriva u iznosu od 0,1545 EUR/l, plavi dizel u iznosu od 0,0781 EUR/l, za smjesu propan-butana za spremnike UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butana) u iznosu 0,4116 EUR/kg i za smjesu propan-butana za boce sadržaja 7,5 kg i više UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butana) u iznosu 0,8429 EUR/kg.

- (4) Najviše maloprodajna cijena za pojedini naftni derivat dobije se tako da se najviše jedinična cijena (PC) iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uveća za trošarinu i porez na dodanu vrijednost sukladno propisima. Maloprodajna cijena se zaokružuje na dva decimalna mesta.

- (5) Najviše maloprodajne cijene za sve naftne derive iz stavka 1. ovoga članka s dodanim multifunkcionalnim aditivima tijekom namješavanja, sklađištenja ili otpreme utvrđuju se slobodno. Aditivi su spojevi koji nisu ugljikovodici, a koji se dodaju ili mijesaju s derivatom kako bi se izmjenila njegova svojstva. Multifunkcionalni aditivi su spojevi koji nisu ugljikovodici, a koji se naknadno dodaju ili mijesaju s derivatom od strane distributera/trgovca kako bi se izmjenila njegova svojstva.

- (6) Energetski subjekt mora svim kupcima omogućiti kupnju pojedinog naftnog derivata iz članka 2. stavka 1. ove Uredbe bez dodanih multifunkcionalnih aditiva na svakoj benzinskoj postaji gdje prodaje pojedini naftni derivat. Ako na benzinskoj postaji ne postoji mogućnost kupnje pojedinog naftnog derivata bez dodanih multifunkcionalnih aditiva, tada je energetski subjekt dužan primijeniti maloprodajnu cijenu koja je jednaka ili niža od cijene određene stavkom 1. ovoga članka.

Članak 4.

Prvi dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe, a najviše maloprodajne cijene određene su za neprekinuto razdoblje od 14 dana.

Članak 5.

Ova Uredba objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 22. travnja 2025.

Klasa: 022-03/25-03/32

Urbroj: 50301-05/16-25-3

Zagreb, 18. travnja 2025.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

923

Na temelju članka 24. stavaka 1. i 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 150/11., 119/14., 93/16., 116/18., 80/22. i 78/24.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 16. travnja 2025. donijela

ODLUKU

O OSNIVANJU MEĐURESORNOG POVJERENSTVA ZA PRAĆENJE I ANALIZU STANJA IZVOZA U SJEDINJENE AMERIČKE DRŽAVE

I.

Osniva se Međuresorno povjerenstvo za praćenje i analizu stanja izvoza u Sjedinjene Američke Države (u daljem tekstu: Međuresorno povjerenstvo) s ciljem međuresorne suradnje nadležnih tijela i drugih dionika uključenih u aktivnosti izvoza u Sjedinjene Američke Države (u daljem tekstu: SAD).

Međuresorno povjerenstvo raspravlja o aktualnom stanju izvoza u SAD od strane izvoznika s područja Republike Hrvatske, utjecaju američkih carina i tarifa na mogućnost izvoza te donosi zaključke o zaštitnim mehanizmima za hrvatske izvoznike.

II.

Međuresorno povjerenstvo čine:

- predstavnik ministarstva nadležnog za gospodarstvo, predsjednik Međuresornog povjerenstva
- predstavnik ministarstva nadležnog za vanjske i europske poslove, zamjenik predsjednika Međuresornog povjerenstva
- četiri predstavnika ministarstva nadležnog za gospodarstvo, članovi
 - predstavnik ministarstva nadležnog za financije, član
 - predstavnik ministarstva nadležnog za obranu, član
 - predstavnik ministarstva nadležnog za zdravstvo, član
 - predstavnik ministarstva nadležnog za poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo, član
- predstavnik ministarstva nadležnog za more, promet i infrastrukturu, član
- predstavnik Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske, član
 - predstavnik Hrvatske gospodarske komore, član
 - predstavnik Hrvatske udruge poslodavaca, član
 - predstavnik Hrvatskih izvoznika, član
 - predstavnik Hrvatske banke za obnovu i razvitak, član.

Svaki član Međuresornog povjerenstva ima svoga zamjenika.

Vlada Republike Hrvatske imenuje predsjednika, zamjenika predsjednika, članove i zamjenike članova.

III.

Članovi Međuresornog povjerenstva i njihovi zamjenici imenuju se na prijedlog ministarstva nadležnog za gospodarstvo, kojem čelnici tijela i institucija iz točke II. stavka 1. ove Odluke dostavljaju prijedloge za članove i zamjenike članova Međuresornog povjerenstva radi upućivanja u proceduru imenovanja.

IV.

Zadaće Međuresornog povjerenstva su:

- praćenje stanja uvođenja američkih carina i tarifa na hrvatske izvoznike
- analiza utjecaja američkih carina i tarifa na hrvatski izvoz
- predlaganje mjera Vladi Republike Hrvatske za sprečavanje te oticanje potencijalnih negativnih učinaka na gospodarstvo odnosno hrvatski izvoz u SAD
- donošenje zaključaka o zaštitnim mehanizmima za hrvatske izvoznike
- informiranje i pružanje savjetodavne podrške hrvatskim izvoznicima koji posluju u SAD-u.

V.

Stručne, administrativne i tehničke poslove potrebne za rad Međuresornog povjerenstva obavlja ministarstvo nadležno za gospodarstvo.

VI.

Međuresorno povjerenstvo se sastaje prema potrebi, na prijedlog predsjednika Međuresornog povjerenstva. Održavanje sjednice Međuresornog povjerenstva može predložiti i član Međuresornog povjerenstva.

Sjednice Međuresornog povjerenstva saziva i vodi predsjednik Međuresornog povjerenstva, a u slučaju njegove sprječenosti sjednice saziva i vodi njegov zamjenik.

Predsjednik Međuresornog povjerenstva može pozvati i druge predstavnike tijela javne vlasti, strukovnih organizacija, predstavnike trgovačkih društava u vlasništvu države ili predstavnike nevladinih organizacija.

Članovi Međuresornog povjerenstva nemaju pravo na novčanu naknadu za rad u Međuresornom povjerenstvu.

VII.

Sjednicama Međuresornog povjerenstva prisustvuju svi članovi, a u slučaju sprječenosti pojedinog člana obvezno je prisustvovanje njegovog zamjenika.

O sjednicama Međuresornog povjerenstva sastavlja se zapisnik.

VIII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/25-04/174

Urbroj: 50301-05/16-25-2

Zagreb, 16. travnja 2025.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I MLADIH

924

Na temelju članka 63. stavka 2. i članka 64. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine« broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23 i 156/23) te članka 17. stavka 3. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju

(»Narodne novine« broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22 i 101/23), ministar znanosti, obrazovanja i mladih donosi

PRAVILNIK O ODGOJU I OBRAZOVANJU DAROVITE DJECE I UČENIKA

PRVI DIO OPĆE ODREDBE

Predmet uređenja

Članak 1.

Pravilnikom o odgoju i obrazovanju darovite djece i učenika (u dalnjem tekstu: Pravilnik) propisuje se način zapažanja, utvrđivanja i poticanja darovitosti te praćenja i vrednovanja postignuća darovite djece i učenika, način obrazovanja te uvjeti i postupak kojima se darovito dijete i učenik (u dalnjem tekstu: darovito dijete/učenik) može prijevremeno upisati u odgojno-obrazovnu ustanovu i završiti program obrazovanja u razdoblju kraćem od propisanoga.

Pojam darovitosti

Članak 2.

(1) Darovitost je sklop osobina, visoko iznadprosječnih općih intelektualnih i/ili specifičnih sposobnosti, visokoga stupnja kreativnosti i motivacije koji darovitim omogućuje razvijanje izvrsnih kompetencija i dosljedno postizanje izrazito iznadprosječnih postignuća i/ili radova u jednome ili više područja: jezično-komunikacijskom, matematičkom, prirodoslovnom, tehničkom i informatičkom, društveno-humanističkom, umjetničkom te tjelesnom i zdravstvenom.

(2) Darovito dijete/učenik jest dijete/učenik u kojega su utvrđene visoko iznadprosječne opće intelektualne sposobnosti i/ili specifične sposobnosti, visok stupanj kreativnosti i motivacije te dosljedno postizanje izrazito iznadprosječnih postignuća i/ili radova u jednome ili više odgojno-obrazovnih područja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Darovito dijete/učenik s teškoćama u razvoju jest dijete/učenik u kojega je utvrđena darovitost iz stavka 1. ovoga članka, kao i teškoće koje proizlaze iz tjelesnih, mentalnih, osjetilnih oštećenja i poremećaja funkcija ili kombinacije više vrsta oštećenja i poremećaja koji se manifestiraju tijekom razvojne dobi, a čije sposobnosti u međudjelovanju s čimbenicima iz okoline ograničavaju njegovo puno, učinkovito i ravnopravno sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu.

Rodno značenje pojmljova

Članak 3.

Izrazi koji se upotrebljavaju u ovome Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednakno na muški i na ženski rod.

DRUGI DIO

POSTUPAK ZAPAŽANJA I UTVRĐIVANJA DAROVITOSTI

Zapažanje i utvrđivanje darovitosti

Članak 4.

(1) Zapažanje i utvrđivanje darovitosti postupak je koji se provodi radi prepoznavanja i zadovoljavanja odgojno-obrazovnih

potreba djeteta/učenika, odnosno poticanja razvoja njegovih punih potencijala uz odgovarajuću potporu odgojno-obrazovnoga sustava.

(2) Postupak iz stavka 1. ovoga članka kontinuiran je proces koji provodi tim stručnjaka (u dalnjem tekstu: Tim za darovite), a obuhvaća svu djecu/učenike u svim dobnim skupinama od predškolske do srednjoškolske razine odgojno-obrazovnoga procesa.

Tim za darovite

Članak 5.

(1) Tim za darovite iz članka 4. stavka 2. ovoga Pravilnika stručno je tijelo odgojno-obrazovne ustanove čijega voditelja, kao stručnoga koordinatora, i članove imenuje ravnatelj ustanove odlukom o imenovanju.

(2) Članovi Tima za darovite jesu: ravnatelj, psiholog, pedagog, odgojitelji / učitelji razredne i predmetne nastave / nastavnici, odgajatelji, a prema potrebi uključuju se i logoped, edukacijski rehabilitator i/ili socijalni pedagog, knjižničar i vanjski stručnjaci.

(3) U slučaju da ravnatelj ne može u Tim za darovite iz stavka 2. ovoga članka imenovati psihologa zaposlenoga na radnom mjestu stručnoga suradnika u odgojno-obrazovnoj ustanovi kojom rukovodi, dužan je angažirati psihologa iz druge ustanove.

(4) Tim za darovite:

- planira, organizira, koordinira i provodi proces identifikacije darovitosti djece/učenika

- priprema mišljenje i predlaže primjerene oblike odgojno-obrazovne potpore za identificirano darovito dijete/učenika

- izrađuje individualizirani kurikul za darovito dijete/učenika (u dalnjem tekstu: individualizirani kurikul) s učiteljem/mentorom darovitoga djeteta/učenika

- osmišljava, planira i provodi, koordinira, prati i vrednuje različite oblike odgojno-obrazovne potpore darovitoj djeci/učenicima

- priprema izvješća o napredovanju darovite djece/učenika

- pruža stručnu pomoć darovitom djetetu/učeniku, odgojiteljima/učiteljima/nastavnicima/odgajateljima i roditeljima/skrbnicima (u dalnjem tekstu: roditelji)

- skrbi se o profesionalnom razvoju odgojno-obrazovnih radnika u području darovitosti

- osigurava povezanost djelovanja svih sudionika u provedbi individualiziranoga kurikula za darovito dijete/učenika

- sudjeluje u postupku kojim darovito dijete/učenik završava određeni stupanj obrazovanja u razdoblju kraćem od propisanoga

- vodi evidenciju u e-Matici – zajedničkom elektroničkom upisniku ustanova (u dalnjem tekstu: e-Matica), i/ili pohranjuje dokumentaciju o darovitoj djeci/učenicima u mapu ili e-portfolio darovitoga djeteta/učenika

- izvješćuje stručno vijeće (odgojiteljsko/učiteljsko/nastavničko/odgajateljsko) odgojno-obrazovne ustanove o razvojnem statusu, odnosno postignutim rezultatima darovitoga djeteta/učenika

- planira, organizira i ostvaruje suradnju s roditeljima darovite djece/učenika

- planira, organizira i ostvaruje suradnju s vanjskim stručnjacima u postupku zapažanja i utvrđivanja darovitosti te u provođenju zajedničkih aktivnosti namijenjenih darovitoj djeci/učenicima; osmišljava projekte i programe izvrsnosti i prijavljuje ih na natječaje i pozive; prati i vrednuje ostvarivanje i kvalitetu individualiziranoga kurikula s darovitom djecom/učenicima te ga prema potrebi una-prjeđuje.

(5) Tim za darovite koristi se relevantnom dokumentacijom koja uključuje i mišljenja roditelja, odgojitelja, učitelja, nastavnika, odgajatelja, stručnih suradnika i drugih stručnjaka – realizatora programa u koje je darovito dijete/učenik uključen u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje.

(6) U postupku utvrđivanja darovitosti koriste se psihološki testovi općih i specifičnih sposobnosti namijenjeni za skupnu i individualnu primjenu, instrumenti za ispitivanje kreativnosti i osobina ličnosti, instrumenti za mjerjenje postignuća, intervjui, skale procjena te skale za samoprocjenu darovitosti.

(7) Temeljem zapažanja i procjenjivanja darovitosti djece/učenika Tim za darovite daje mišljenje i prijedlog o utvrđenoj darovitosti djeteta/učenika za pojedino područje iz članka 2. stavka 1. ovoga Pravilnika.

(8) Temeljem mišljenja i prijedloga Tima za darovite ravnatelj odgojno-obrazovne ustanove donosi odluku o utvrđenoj darovitosti djeteta/učenika u jednome ili više odgojno-obrazovnih područja.

(9) Odluka iz stavka 8. ovoga članka sadrži oblik/oblike odgojno-obrazovne potpore iz članka 6. ovoga Pravilnika.

TREĆI DIO POTICANJE RAZVOJA DAROVITOSTI

Poticanje darovite djece i učenika

Članak 6.

(1) Radi poticanja razvoja darovitosti djece i učenika, a temeljem ravnateljeve odluke iz članka 5. stavka 8. ovoga Pravilnika, darovitom djetetu/učeniku tijekom odgojno-obrazovnoga procesa odgojno-obrazovna ustanova može omogućiti neke:

a) oblike odgojno-obrazovne potpore u sklopu redovitoga odgojno-obrazovnog rada / nastave:

- rad prema individualiziranim kurikulu
- individualni rad
- rad u odgojno-obrazovnoj skupini
- rad s mentorom
- izborne i/ili fakultativne predmete

b) oblike odgojno-obrazovne potpore izvan redovitoga odgojno-obrazovnog rada / nastave:

- izvannastavne i izvanškolske aktivnosti

– izvanškolski programi izvrsnosti koji se ostvaruju seminarna, ljetnim i zimskim školama, kampovima za darovite, učeničkim skupinama, učenjem putem interneta na lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini u suradnji škole sa znanstveno-istraživačkim ustanovama, regionalnim znanstvenim centrima, centrima izvrsnosti, gospodarskim subjektima, istaknutim stručnjacima za pojedino područje te različitim udrugama

– sudjelovanje na državnim i međunarodnim natjecanjima i smotrama

- rad s mentorom izvan odgojno-obrazovne ustanove

c) ostale oblike odgojno-obrazovne potpore:

- prijevremeni upis u osnovnoškolski program
- akceleraciju ili završavanje razreda u roku kraćem od propisanoga

– završavanje određenog stupnja obrazovanja u razdoblju kraćem od propisanoga

– suradnju sa stručnjacima iz područja djetetova/učenikova interesa

- pristup izvorima specifičnoga znanja
- programi o izboru profesije i karijere i sl.

(2) Odgojno-obrazovna potpora darovitom učeniku u provedbi izvanškolskih programa izvrsnosti može biti pružena u regionalnim znanstvenim centrima, regionalnim centrima kompetentnosti i centrima izvrsnosti kao specijaliziranim javnim ustanovama koje raspolažu stručnim i materijalnim resursima potrebnim za pružanje kvalitetne potpore darovitim učenicima te odgojno-obrazovnim radnicima.

(3) Odgojno-obrazovna potpora darovitom učeniku u provedbi izvanškolskih programa izvrsnosti može biti pružena u glazbenim ili plesnim školama kao specijaliziranim javnim ustanovama koje raspolažu stručnim i materijalnim resursima potrebnim za pružanje kvalitetne potpore darovitim učenicima te odgojno-obrazovnim radnicima.

Razlikovnost i individualizirani kurikul

Članak 7.

(1) Razlikovnost podrazumijeva obogaćivanje i proširivanje sadržaja učenja te prilagodbu procesa učenja, proizvoda učenja te okružja učenja odgojno-obrazovnim potrebama darovite djece/učenika.

(2) Individualizirani kurikul podrazumijeva unošenje razlikovnosti iz stavka 1. ovoga članka u predškolske programe te predmetne/modularne kurikule i kurikule međupredmetnih tema.

(3) Izrađen kurikul iz stavka 2. ovoga članka Tim za darovite dužan je dati na uvid roditelju djeteta/učeniku tijekom prvoga trojmeseca pedagoške/školske godine, odnosno tijekom prvoga obrazovnog razdoblja.

Individualizirani kurikul za darovitu djecu predškolske dobi

Članak 8.

(1) Individualizirani kurikul darovitoga djeteta predškolske dobi izrađuje Tim za darovite odgojno-obrazovne ustanove koja provodi predškolske programe u suradnji s odgojiteljima za darovito dijete.

(2) Individualizirani kurikul darovitoga djeteta predškolske dobi temelji se na individualnim razvojnim potrebama i unošenju razlikovnosti u pristup, sadržaje, metode, materijale i okružje za igru i učenje, a podrazumijeva prilagodbu pristupa učenja i poučavanja, sadržaja i metoda, ishoda, tempa i okružja učenja djetetovim izraženim interesima, sklonostima i sposobnostima radi razvoja darovitosti i djetetova napretka.

(3) Individualizirani kurikul darovitoga djeteta s teškoćama u razvoju predškolske dobi temelji se na ranoj formalnoj i neformalnoj identifikaciji darovitosti i teškoće te u većoj mjeri uključuje i alternativne metode učenja i komunikacije kao i podršku darovitosti, a ne samo prevladavanju razvojnih teškoća.

(4) Individualizirani kurikul darovitoga djeteta izrađen u predškolskoj dobi prenosi se pri upisu u osnovnoškolsku odgojno-obrazovnu ustanovu i postaje relevantna dokumentacija za donošenje rješenja o primjerenom programu osnovnoga obrazovanja za darovite učenike s teškoćama u razvoju upravnoga tijela u županiji nadležnoga za poslove obrazovanja, odnosno Gradskoga ureda Grada Zagreba nadležnoga za poslove obrazovanja (u daljem tekstu: Upravni odjel, odnosno Gradski ured) i/ili odluke o utvrđenoj darovitosti.

(5) Darovita djeca predškolske dobi mogu pohađati odgojno-obrazovnu skupinu prema redovitom programu predškolskoga odgoja s određenim stupnjem obogaćivanja i razlikovnosti u pristupu uče-

nju i poučavanju ili odgojno-obrazovnu skupinu s individualiziranim kurikulom za darovite koji u većoj mjeri potiče darovitost u određenom području.

(6) Djeca predškolske dobi u koje je utvrđena darovitost mogu biti uključena u male homogene skupine djece istih ili sličnih intelektualnih sposobnosti izvan redovitoga programa predškolskog odgoja, odnosno u kraći specijalizirani program za darovite.

Individualizirani kurikul za darovite učenike osnovnoškolske i srednjoškolske dobi

Članak 9.

(1) Individualizirani kurikul za darovitoga učenika i darovitoga učenika s teškoćama u razvoju osnovnoškolske i srednjoškolske dobi izrađuje Tim za darovite i provodi se tijekom osnovnoškolskoga i srednjoškolskog obrazovanja.

(2) Individualizirani kurikul sadrži izmjene koje se odnose na odgojno-obrazovne ishode (očekivanja), na pristup učenju i poučavanju, na proekte, tempo i okružje učenja te je prilagođen odgojno-obrazovnim potrebama učenika.

(3) Individualizirani kurikul za darovitoga učenika provodi se tijekom redovite nastave, rada u odgojno-obrazovnoj skupini, samostalnoga rada i individualnoga rada s mentorom.

(4) Individualizirani kurikul izrađuje se nakon donošenja odluke iz članka 5. stavka 8. ovoga Pravilnika, odnosno do kraja prvoga obrazovnog razdoblja za svaku školsku godinu.

(5) Individualizirani kurikul za darovite učenike osnovnoškolske i srednjoškolske dobi sastavni je dio školskoga kurikula / kurikula ustanove.

Ustroj posebnoga razrednog odjela / odgojno-obrazovne skupine za darovite učenike s teškoćama u razvoju u školskoj ustanovi

Članak 10.

(1) Odgojno-obrazovnu skupinu čine daroviti učenici podjednake obrazovne razine.

(2) U odgojno-obrazovnoj skupini optimalno je uključeno do pet učenika.

(3) Kada na određenome upisnom području postoji od tri do pet učenika kojima je utvrđena darovitost i teškoće u razvoju iz članka 2. stavka 3. ovoga Pravilnika te imaju rješenje o primjerenom programu osnovnoga ili srednjeg obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju i odluku iz članka 5. stavka 8. ovoga Pravilnika, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnoga za obrazovanje, posebni razredni odjeli mogu biti ustrojeni kao kombinirani razredni odjeli od I. do IV. razreda ili od V. do VIII. razreda odgojno-obrazovne ustanove koja provodi osnovnoškolsko obrazovanje (u dalnjem tekstu: osnovna škola) i od I. do završnoga razreda odgojno-obrazovne ustanove koja provodi srednjoškolsko obrazovanje (u dalnjem tekstu: srednja škola).

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnoga za obrazovanje, posebni razredni odjeli mogu biti ustrojeni kao kombinirani razredni odjeli od I. do VIII. razreda osnovne škole.

ČETVRTI DIO
ZAVRŠAVANJE STUPNJA OBRAZOVANJA U RAZDOBLJU KRAĆEM OD PROPISANOGLA

Prijevremeni upis darovitoga djeteta

Članak 11.

(1) Prijevremenim upisom u osnovnu školu darovito dijete predškolske dobi završava stupanj obrazovanja u razdoblju kraćem od propisanoga.

(2) Prijevremeni upis darovitoga djeteta predškolske dobi u osnovnu školu provodi se na prijedlog Tima za darovite uz suglasnost roditelja za darovito dijete koje nije školski obveznik, a ima stručno utvrđenu visoku razinu općih sposobnosti i usvojenosti specifičnih vještina iznad očekivane za dob te pokazuje primjerenu razinu socio-emocionalne zrelosti, samostalnosti i socijalizacije.

Završavanje razreda u kraćem razdoblju (akceleracija)

Članak 12.

(1) Daroviti učenik može završiti razred u razdoblju kraćem od propisanoga i prijeći u viši razred, odnosno može završiti dva razreda tijekom jedne školske godine.

(2) Postupak završavanja razreda u razdoblju kraćem od propisanoga (u dalnjem tekstu: akceleracija) iz stavka 1. ovoga članka mogu pokrenuti: razredni i predmetni učitelj/nastavnik, mentor darovitoga učenika, Tim za darovite ili roditelj.

(3) Zahtjev roditelja za akceleracijom dostavlja se Timu za darovite, koji prikuplja podatke o učeniku te temeljem psihologejske procjene, iskaza roditelja o osobnome i socijalnom statusu učenika, mišljenja učenika, mišljenja učitelja/nastavnika i stručnoga suradnika pedagoga o odgojno-obrazovnom statusu darovitoga učenika o tome obavješćuje učiteljsko/nastavničko vijeće.

(4) Učenik od I. do III. razreda osnovne škole može završiti dva razreda u jednoj školskoj godini ako se temeljem objektivnoga ispitivanja čitanja s razumijevanjem, pismenosti i matematičkoga znanja i znanja iz drugih nastavnih predmeta utvrđi da je razina njegova znanja jednak ili viša od razine znanja učenika sljedećega višeg razreda od onoga koji učenik pohađa.

(5) Učenik od IV. do VIII. razreda osnovne škole i učenik od I. do završnoga razreda srednje škole može u jednoj školskoj godini završiti dva razreda polaganjem razrednoga ispita.

(6) Temeljem prijedloga učiteljskoga/nastavničkoga vijeća ravatelj osnovne/srednje škole donosi odluku o akceleraciji.

(7) Osnovna/srednja škola dužna je evidentirati akceleraciju učenika putem e-Matice.

PETI DIO
PRAĆENJE I VREDNOVANJE DAROVITE DJECE I UČENIKA

Praćenje razvoja i napretka darovite djece i učenika

Članak 13.

Praćenje razvoja i napretka darovite djece/učenika provodi se radi vrednovanja postignuća darovite djece/učenika, kao i vrednovanja primjerenosti i učinkovitosti odgojno-obrazovne potpore osigurane darovitom djetetu/učeniku, te, po potrebi, pravodobne promjene oblika stručne, programske i organizacijske potpore kako bi ona, u najvećoj mogućoj mjeri, bila prilagođena odgojno-obrazovnim potrebama darovitog djeteta/učenika.

Sadržaj mape ili e-portfolia**Članak 14.**

(1) Mapa ili e-portfolio darovitoga djeteta/učenika sadrži izvješće o utvrđivanju darovitosti djeteta/učenika (opis razvojnoga statusa/rezultata i mišljenje), zapažanja o odgojno-obrazovnom napretku darovitoga djeteta/učenika, bilješke razgovora s roditeljima, mišljenje psihologa o razvojnom statusu djeteta/učenika, ljestvice procjena, razvojne upitnike i sl., značajne zaključke i odluke te ostalu relevantnu dokumentaciju.

(2) Osnovna/srednja škola dužna je za upisane darovite učenike zatražiti mapu ili e-portfolio darovitoga djeteta/učenika od predškolske, odnosno osnovnoškolske, ustanove iz koje dijete/učenik dolazi, a ona ju je na traženje dužna dostaviti.

ŠESTI DIO**PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE****Prestanak važenja ranije važećih propisa****Članak 15.**

Na dan stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju darovitih učenika (»Narodne novine« broj 34/91) i Pravilnik o srednjoškolskom obrazovanju darovitih učenika (»Narodne novine« broj 90/93).

Stupanje na snagu**Članak 16.**

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/24-01/00031

Urbroj: 533-06-24-0001

Zagreb, 16. travnja 2025.

Ministar
prof. dr. sc. Radovan Fuchs, v. r.

925

Na temelju članka 102. i 103. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine« broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispr., 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23 i 156/23), ministar znanosti, obrazovanja i mladih donosi

PRAVILNIK

O DOPUNAMA PRAVILNIKA O DJELOKRUGU RADA TAJNIKA TE ADMINISTRATIVNO-TEHNIČKIM I POMOĆNIM POSLOVIMA KOJI SE OBAVLJAJU U OSNOVNOJ ŠKOLI

Članak 1.

U Pravilniku o djelokrugu rada tajnika te administrativno-tehničkim i pomoćnim poslovima koji se obavljaju u osnovnoj školi (»Narodne novine« broj 40/14) iza članka 6. dodaje se novi članak 6.a koji glasi:

»Operativni radnik/radnica za sigurnost i civilnu zaštitu**Članak 6.a**

(1) Osnovnoškolska ustanova zapošljava operativnog djelatnika za sigurnost i civilnu zaštitu sukladno izrađenoj Procjeni postojećeg stanja i analize rizika te Plana sigurnosti školske ustanove.

(2) Operativni djelatnik za sigurnost i civilnu zaštitu obavlja sljedeće poslove:

- nadzire kontrolu pristupa u školsku ustanovu, nadzire i osigurava školsku imovinu i prostor,

- sudjeluje u organizaciji i provedbi osnovnih mjera civilne zaštite te obavlja poslove održavanja objekta škole i njezina okoliša,

- surađuje s nadležnim službama (vatrogasci, hitna pomoć, civilna zaštita) u slučaju izvanrednih situacija,

- sudjeluje u edukacijama i podizanju svijesti učenika i zaposlenika o sigurnosnim protokolima i postupcima u hitnim situacijama,

- prati situacije u školskim prostorima i prijavljuje nadležnim osobama ponašanja koja mogu ugroziti sigurnost i dobrobit učenika, zaposlenika i posjetitelja,

- surađuje s odgojno-obrazovnim i drugim radnicima i ravnateljem škole u pružanju podrške sigurnosti i dobrobiti učenika,

- obavlja i ostale poslove sigurnosti i civilne zaštite koji provizore iz godišnjeg plana i programa rada škole i drugih propisa,

- može obavljati i poslove iz članka 8. ovoga Pravilnika.

(3) Poslove Operativnog djelatnika za sigurnost i civilnu zaštitu iz stavka 2. ovoga članka može obavljati samo osoba koja je završila Program obrazovanja za stjecanje djelomične kvalifikacije operativni djelatnik za sigurnost i civilnu zaštitu u odgojno-obrazovnim ustanovama/operativna djelatnica za sigurnost i civilnu zaštitu u odgojno-obrazovnim ustanovama (u daljnjem tekstu: Program obrazovanja).

(4) Iznimno, poslove Operativnog djelatnika za sigurnost i civilnu zaštitu iz stavka 2. ovoga članka može obavljati i osoba koja nema završen Program obrazovanja, ali ga je dužna završiti u roku od 6 mjeseci od dana zasnivanja radnog odnosa na tom radnom mjestu.

(5) Zaposleniku iz stavka 4. ovoga članka koji obavlja poslove Operativnog djelatnika za sigurnost i civilnu zaštitu, a koji ne završi Program obrazovanja u propisanom roku prenosi ugovor o radu istekom posljednjeg dana roka za završetak Programa obrazovanja.«

Članak 2.

Iza članka 7. dodaje se članak 7.a koji glasi:

»Pomoćni radnik/radnica u kuhinji i blagovaonici**Članak 7.a**

(1) Osnovna škola koja ne može zaposliti kuhanicu, zapošljava pomoćnog radnika/radnicu u kuhinji i blagovaonici koji obavlja poslove u punom radnom vremenu u školi u kojoj se priprema najmanje 270 mliječnih obroka.

(2) Osnovna škola koja ima zaposlenu jednu kuhanicu u punome radnom vremenu i u kojoj se priprema više od 70 kuhanih obroka te ostvaruje pravo na veći broj izvršitelja, a ne može zaposliti kuhanicu, zapošljava pomoćnog radnika/radnicu u kuhinji i blagovaonici s odgovarajućom količinom radnog vremena.

(3) Za broj obroka koji je za 25 % veći ili manji od broja obroka iz stavka 1. ovog članka, broj pomoćnih radnika/radnica u kuhinji i blagovaonici, odnosno količina radnog vremena utvrđuju se u odgovarajućem omjeru.

(4) Za broj obroka koji je za 25 % veći od broja obroka iz stavka 2. ovog članka, broj pomoćnih radnika/radnica u kuhinji i blagovaonici, odnosno količina radnog vremena utvrđuju se u odgovarajućem omjeru.

(5) Pomoćni radnik/radnica u kuhinji i blagovaonici obavlja poslove pripremanja namirnica (pranja, rezanja i sl.), pripremanja mlijecnih obroka, podjele obroka, čišćenja i održavanja kuhinje te ostale poslove koji proizlaze iz godišnjeg plana i programa rada i drugih propisa.«

Članak 3.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-01/25-01/00002

Urbroj: 533-05-25-0001

Zagreb, 9. travnja 2025.

Ministar
prof. dr. sc. Radovan Fuchs, v. r.

926

Na temelju članka 102. i 103. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispr., 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23 i 156/23), ministar znanosti, obrazovanja i mladih donosi

PRAVILNIK

O DOPUNI PRAVILNIKA O DJELOKRUGU RADA TAJNIKA TE ADMINISTRATIVNO-TEHNIČKIM I POMOĆNIM POSLOVIMA KOJI SE OBAVLJAJU U SREDNJOŠKOLSKOJ USTANOVİ

Članak 1.

U Pravilniku o djelokrugu rada tajnika te administrativno-tehničkim i pomoćnim poslovima koji se obavljaju u srednjoškolskoj ustanovi (»Narodne novine«, broj 2/11), iza članka 8. dodaje se novi članak 8.a koji glasi:

»Operativni djelatnik za sigurnost i civilnu zaštitu

Članak 8.a

(1) Srednjoškolska ustanova zapošljava operativnog djelatnika za sigurnost i civilnu zaštitu sukladno izrađenoj Procjeni postojećeg stanja i analize rizika te Plana sigurnosti školske ustanove.

(2) Operativni djelatnik za sigurnost i civilnu zaštitu obavlja sljedeće poslove:

- nadzire kontrolu pristupa u školsku ustanovu, nadzire i osigurava školsku imovinu i prostor;

- sudjeluje u organizaciji i provedbi osnovnih mjera civilne zaštite te obavlja poslove održavanja objekta škole i njezina okoliša,

- surađuje s nadležnim službama (policija, vatrogasci, hitna pomoć, civilna zaštita) u slučaju izvanrednih situacija,

- sudjeluje u edukacijama i podizanju svijesti učenika i zaposlenika o sigurnosnim protokolima i postupcima u hitnim situacijama,

- prati situacije u školskim prostorima i prijavljuje nadležnim osobama ponašanja koja mogu ugroziti sigurnost i dobrobit učenika, zaposlenika i posjetitelja,

- surađuje s odgojno-obrazovnim i drugim radnicima i ravnateljem škole u pružanju podrške sigurnosti i dobrobiti učenika,

- obavlja i ostale poslove sigurnosti i civilne zaštite koji proizlaze iz godišnjeg plana i programa rada škole i drugih propisa,

- može obavljati i poslove iz članka 8. ovoga Pravilnika.

(3) Poslove Operativnog djelatnika za sigurnost i civilnu zaštitu iz stavka 2. ovoga članka može obavljati samo osoba koja je završila Program obrazovanja za stjecanje djelomične kvalifikacije operativnog djelatnik za sigurnost i civilnu zaštitu u odgojno-obrazovnim ustanovama/operativna djelatnica za sigurnost i civilnu zaštitu u odgojno-obrazovnim ustanovama (u daljnjem tekstu: Program obrazovanja).

(4) Iznimno, poslove Operativnog djelatnika za sigurnost i civilnu zaštitu iz stavka 2. ovoga članka može obavljati i osoba koja nema završen Program obrazovanja, ali ga je dužna završiti u roku od 6 mjeseci od dana zasnivanja radnog odnosa na tom radnom mjestu.

(5) Zaposleniku iz stavka 4. ovoga članka koji obavlja poslove Operativnog djelatnika za sigurnost i civilnu zaštitu, a koji ne završi Program obrazovanja u propisanom roku prestaje ugovor o radu istekom posljednjeg dana roka za završetak Programa obrazovanja.«

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-01/25-01/00003

Urbroj: 533-05-25-0001

Zagreb, 9. travnja 2025.

Ministar
prof. dr. sc. Radovan Fuchs, v. r.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

927

Na temelju članka 7. stavka 6. Zakona o zdravlju životinja (»Narodne novine« broj 152/22 i 154/22), ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva donosi

NAREDBU

O IZMJENAMA NAREDBE O MJERAMA SPRJEČAVANJA POJAVE I RANOG OTKRIVANJA SLINAVKE I ŠAPA TE KUGE MALIH PREŽIVAČA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 1.

U Naredbi o mjerama sprječavanja pojave i ranog otkrivanja slinavke i šapa te kuge malih preživača u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine« broj 69/25) članak 1. mijenja se i glasi:

»Članak 1.

(1) Radi sprječavanja unosa slinavke i šapa na područje Republike Hrvatske i dok traje opasnost, privremeno se zabranjuje unos živih životinja prijemljivih na slinavku i šap koje su, prije otpreme u Republiku Hrvatsku, držane na području država Mađarske i Slovačke.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, dozvoljava se provoz kroz Republiku Hrvatsku cestovnih vozila kojima se prevoze pošilj-

ke živih životinja prijeljivih na slinavku i šap držanih na području izvan zona ograničenja uspostavljenih u Mađarskoj i Slovačkoj, pod uvjetom da se ta cestovna vozila ne zaustavljaju, a pošiljke ne istovaruju na području Republike Hrvatske niti pretovaraju u svrhu daljnog prijevoza morem.

(3) Provoz kroz Mađarsku i Slovačku pošiljaka živih životinja prijeljivih na slinavku i šap, koje prije otpreme nisu držane na području država Mađarske i Slovačke, s odredištem ili u provozu kroz Republiku Hrvatsku, moguć je samo glavnim prometnicama izvan zona ograničenja u Mađarskoj i Slovačkoj, u skladu s nacionalnim mjerama uvedenim u tim državama.

(4) Ulazak cestovnih vozila kojima se prevoze žive životinje prijeljive na slinavku i šap u Republiku Hrvatsku, a koja su bila u provozu kroz države Mađarsku i Slovačku, cestovnih vozila koja prevoze pošiljke živih životinja iz stavka 2. ovoga članka i cestovnih vozila kojima se prevozi sirovo mlijeko podrijetlom izvan zona ograničenja uspostavljenih u Mađarskoj i Slovačkoj, dozvoljen je isključivo na bivšim graničnim prijelazima s državom Mađarskom: Goričan i Duboševica, uz obaveznu provedbu dezinfekcije.

(5) Dezinfekcija cestovnih vozila iz stavka 4. ovoga članka provodi se na kontrolnim točkama smještenim na bivšim graničnim prijelazima Goričan i Duboševica, od strane operativnih jedinica Oružanih snaga Republike Hrvatske i Ravnateljstva civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova uz prisustvo ovlaštenog veterinarja.

(6) O provedenoj dezinfekciji iz stavka 5. ovoga članka ovlašteni veterinar izdaje potvrdu iz Priloga I. ove Naredbe, koja mora pratiti predmetnu pošiljku u prometu kroz Republiku Hrvatsku.

(7) Potvrda iz stavka 6. ovoga članka važeća je za vrijeme kretnja pošiljke kroz Republiku Hrvatsku do njezinog izlaska iz Republike Hrvatske ili do mjesta odredišta u Republici Hrvatskoj, a pohranjuje se u evidenciju na odredištu.

(8) Prazna cestovna vozila za prijevoz živih životinja prijeljivih na slinavku i šap te prazna cestovna vozila kojima se prevozi sirovo mlijeko moraju biti očišćena, oprana i dezinficirana prije ulaska u Republiku Hrvatsku, o čemu vozači moraju posjedovati službenu potvrdu te istu predočiti na zahtjev službenih osoba iz članka 5. stavka 1. ove Naredbe.

(9) Sirovo mlijeko podrijetlom iz Mađarske i Slovačke na mjestu odredišta obavezno se mora podvrgnuti nekom od postupaka prerade iz Priloga VII. Delegirane uredbe (EU) 2020/687.«

Članak 2.

U članku 6. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Potvrda iz članka 1. stavka 6. ove Naredbe tiskana je u Prilogu I. ove Naredbe i čini njezin sastavni dio.«

Stupanje na snagu

Članak 3.

Ova Naredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/25-01/26

Urbroj: 525-09/557-25-13

Zagreb, 17. travnja 2025.

Potpredsjednik Vlade
i ministar
David Vlajčić, v. r.

Na temelju članka 15. stavka 3. Zakona o morskom ribarstvu (»Narodne novine«, br. 62/17., 130/17., 14/19., 30/23. i 14/24.), članka 7. stavka 1. i članka 8. stavka 5. Pravilnika o ribolovnim mogućnostima i ribolovu igluna (*Xiphias gladius*) (»Narodne novine«, br. 36/23., 30/24., 3/25. i 68/25.), ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva donosi

ODLUKU

O AUTORIZACIJI PLOVILA ZA RIBOLOV IGLUNA (*Xiphias gladius*) U 2025. GODINI

I.

Ovom Odlukom autoriziraju se plovila za ribolov igluna (*Xiphias gladius*) u 2025. godini na temelju uvjeta i kriterija propisanih Pravilnikom o ribolovnim mogućnostima i ribolovu igluna (*Xiphias gladius*) (»Narodne novine«, br. 36/23., 30/24., 3/25. i 68/25.) (u dalnjem tekstu: Pravilnik).

II.

Sukladno točki I. ove Odluke, pravo na korištenje državne kvote u ribolovu igluna (*Xiphias gladius*) plutajućim parangalom ostvaruju sljedeća plovila s individualnim kvotama po plovilu:

Redni broj	CFR	Registarska oznaka ili ime plovila	Kvota (kg)
1.	HRV000001052	100101-CT	1.242
2.	HRV000001684	103152-VD	2.133
3.	HRV000016003	1103-ŠB	574
4.	HRV000002471	12-CT	972
5.	HRV000000905	155-CT	913
6.	HRV000001028	156-CT	1.056
7.	HRV000016180	179674-KŽ	3.100
8.	HRV000017530	199-SR	888
9.	HRV000016892	205-KŽ	2.771
10.	HRV000001409	211112-VD	1.907
11.	HRV000002127	215-KŽ	2.145
12.	ITA000019188	244-KŽ	6.676
13.	HRV000016903	251480-SO	1.373
14.	HRV000017295	256076-KŽ	5.854
15.	HRV000001790	341-CT	1.689
16.	HRV000001354	563-VD	1.699
17.	HRV000001481	56-TG	3.399
18.	HRV000016231	576-DB	4.270
19.	HRV000016154	999-VD	1.455
20.	HRV000001347	KRALJICA MIRA	1.885

III.

Sukladno točki I. ove Odluke, pravo na korištenje državne kvote u ribolovu igluna (*Xiphias gladius*) panulom i/ili odmetom po olimpijskom principu s maksimalnom ulovnom količinom po plovilu do 200 kg ili do iskorištenja ukupne kvote od 1.500 kg, što god nastupi ranije, ostvaruju sljedeća plovila:

Redni broj	CFR broj plovila	Registarska oznaka ili ime plovila
1.	HRV000001002	8-TP
2.	HRV000001347	KRALJICA MIRA
3.	HRV000001354	563-VD
4.	HRV000001609	700-VD
5.	HRV000002120	212-TI
6.	HRV000016231	576-DB
7.	HRV000016903	251480-SO
8.	HRV000017080	403-TI
9.	HRV000017295	256076-KŽ

IV.

Plovila iz točaka II. i III. ove Odluke ribolov smiju obavljati skladno odredbama Pravilnika od dana izdavanja Odobrenja kojima se ona autoriziraju za ribolov igluna.

V.

Ova Odluka stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 324-03/25-01/75

Urbroj: 525-12/718-25-1

Zagreb, 15. travnja 2025.

Potpredsjednik Vlade
i ministar
David Vlajčić, v. r.

929

Na temelju članka 13.a stavka 2. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, br. 118/18, 42/20, 127/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21, 152/22 i 152/24) te članka 38. stavka 3. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, br. 66/19 i 155/23), ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova donosi

PRAVILNIK O UVJETOVANOSTI I SOCIJALNOJ UVJETOVANOSTI

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se uvjetovanost i socijalna uvjetovanost, obveznici poštivanja i kontrola uvjetovanosti i socijalne uvjetovanosti te provedba administrativnih kazni.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

– Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstvu u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (u dalnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2021/2115);

– Uredba (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013 (u dalnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2021/2116);

– Delegirana Uredba Komisije (EU) 2022/1172 od 4. svibnja 2022. o dopuni Uredbe (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu integriranog administrativnog i kontrolnog sustava u zajedničkoj poljoprivrednoj politici te primjene i izračuna administrativnih kazni za uvjetovanost (u dalnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2022/1172

– Uredba (EU) 2024/1468 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o izmjeni uredaba (EU) 2021/2115 i (EU) 2021/2116 u pogledu standarda za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete, shema za klimu, okoliš i dobrobit životinja, izmjena strateških planova u okviru ZPP-a, preispitivanja strateških planova u okviru ZPP-a i izuzeća od kontrola i kazni;

– Provedbena uredba Komisije (EU) 2024/1962 od 18. srpnja 2024. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2021/2289 u pogledu prikazivanja sadržaja strateških planova u okviru ZPP-a u vezi s GAEC standardima 7 i 8 i o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2022/1475 u pogledu dostavljanja određenih podataka za praćenje i evaluaciju koje dostavljaju države članice.

Uvjetovanost i socijalna uvjetovanost

Članak 3.

(1) Uvjetovanost predstavlja sustav zahtjeva i uvjeta koje obveznik članka 7. ovoga Pravilnika (u dalnjem tekstu: obveznik) mora poštivati u obavljanju poljoprivredne aktivnosti na poljoprivrednom gospodarstvu.

(2) Uvjetovanost iz stavka 1. ovoga članka čine:

(a) propisani zahtjevi upravljanja SMR (engl. *Statutory Management Requirements*) kao obvezni zahtjevi kojih se mora pridržavati obveznik u obavljanju poljoprivredne djelatnosti na poljoprivrednom gospodarstvu, u skladu s Prilogom III. Uredbe (EU) br. 2021/2115 i u okviru odredbi nacionalnog zakonodavstva i

(b) dobri poljoprivredni i okolišni uvjeti GAEC (engl. *Good Agricultural and Environmental Conditions*) kao minimalni uvjeti upravljanja na poljoprivrednom gospodarstvu, odnosno obvezni uvjeti kojih se mora pridržavati obveznik u obavljanju poljoprivredne djelatnosti na poljoprivrednim površinama u svom korištenju, u skladu s Prilogom III. Uredbe (EU) br. 2021/2115 i točkom 3. Priloga Uredbe (EU) br. 2024/1468 ustanovljeni na nacionalnoj razini.

(3) Socijalna uvjetovanost predstavlja sustav zahtjeva koji se odnose na uvjete rada i zapošljavanja te obveze poslodavaca koje se moraju poštivati u obavljanju poljoprivredne aktivnosti na poljoprivrednom gospodarstvu.

(4) Socijalnu uvjetovanost iz stavka 3. ovoga članka čine:

(a) obvezni zahtjevi kojih se mora pridržavati obveznik u obavljanju poljoprivredne djelatnosti na poljoprivrednom gospodarstvu, u skladu s člankom 14. i Prilogom IV. Uredbe (EU) br. 2021/2115.

(5) Uvjetovanost i socijalna uvjetovanost iz stavka 2. i stavka 4. ovoga članka su vezane su uz sljedeća područja:

(a) klima i okoliš, uključujući vodu, tlo i bioraznolikost ekosustava,

(b) javno zdravlje i zdravlje bilja,

(c) dobrobit životinja,

(d) radni odnosi, sigurnost i zaštita zdravlja na radu.

Propisani zahtjevi upravljanja (SMR)**Članak 4.**

Propisani zahtjevi upravljanja iz članka 3. stavka 2. podstavka (a) ovoga Pravilnika propisani su u Prilogu I. koji čini sastavni dio ovoga Pravilnika.

Dobri poljoprivredni i okolišni uvjeti (GAEC)**Članak 5.**

Dobri poljoprivredni i okolišni uvjeti iz članka 3. stavka 2. podstavka (b) ovoga Pravilnika propisani su u Prilogu II. koji čini sastavni dio ovoga Pravilnika.

Socijalna uvjetovanost**Članak 6.**

Zahtjevi u vezi sa socijalnom uvjetovanostu z članka 3. stavka 4. podstavka (a) ovoga Pravilnika propisani su u Prilogu V. koji čini sastavni dio ovoga Pravilnika.

Obveznici**Članak 7.**

(1) Obveznici uvjetovanosti su poljoprivrednici i drugi korisnici potpora iz članka 12. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2021/2115.

(2) Obveznici socijalne uvjetovanosti su poljoprivrednici i drugi korisnici potpora iz članka 14. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2021/2115.

(3) Obveznik iz stavka 1. ovoga članka u godini zahtjeva mora poštivati sustav uvjetovanosti iz članka 3. ovoga Pravilnika prilikom obavljanja poljoprivredne djelatnosti na poljoprivrednom gospodarstvu kojim upravlja.

(4) Obveznici uvjetovanosti čija maksimalna veličina poljoprivrednog gospodarstva ne premašuje 10 ha poljoprivredne površine prijavljene u skladu s člankom 69. stavkom 1 Uredbe (EU) br. 2021/2116 izuzimaju se od kontrola iz članka 8. i kazni iz članka 9. ovoga Pravilnika.

Kontrola uvjetovanosti i socijalne uvjetovanosti**Članak 8.**

(1) Administrativnu kontrolu, provjeru sustavom za nadzor površina (Monitoring), kontrolu na terenu uvjetovanosti i utvrđivanje kontrolnog uzorka za provjere na terenu (pregled gospodarstva i utvrđivanje stanja poštivanja obveza uvjetovanosti kod obveznika) provodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u dalnjem tekstu: Agencija za plaćanja).

(2) Prilikom kontrole na terenu i administrativne kontrole koje se odnose na uvjetovanost, podaci i rezultati radnji navedenih kroz preporuke vezano uz specifične stručne kontrole na terenu, kontrolno uzorkovanje i laboratorijske analize razmjenjuju se između nadležnih institucija i Agencije za plaćanja.

(3) Nadležne institucije s kojima se razmjenjuju podaci o kontrolama iz stavka 2. ovoga članka su: Državni inspektorat Republike Hrvatske, ministarstvo nadležno za upravljanje vodama, pravna osoba nadležna za upravljanje vodama, ministarstvo i javne ustanove nadležne za poljoprivredu u dijelu veterinarstva, sigurnosti hrane i stočarstva.

(4) Državni inspektorat Republike Hrvatske dostavlja izvještaj o provedenom nadzoru Agenciji za plaćanja u roku od 15 dana od dana sastavljanja izvještaja u slučaju utvrđene nepravilnosti prilikom provedbe nadzora:

a) Propisanih zahtjeva upravljanja (SMR): SMR1, SMR2, SMR3, SMR 4, SMR5, SMR 6, SMR 7, SMR 8, SMR 9, SMR 10, SMR11;

b) Dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta (GAEC): GAEC 1, GAEC 2, GAEC 3, GAEC 4, GAEC 5, GAEC 6, GAEC 7, GAEC 8, GAEC 9.

(5) Agencija za plaćanja u kontroli iz stavka 1. ovoga članka koristi Integrirani administrativni i kontrolni sustav.

(6) Provjera sustavom za nadzor površina (Monitoring) provodi se u skladu s pravilnikom koji propisuje provedbu izravnih plaćanja poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja.

(7) Kao pravovaljan izvještaj o kontroli na terenu iz stavka 1. ovoga članka Agencija za plaćanja, koristi zaprimljene zapisnike i/ili izvještaje o nalazima kontrolnog uzorkovanja i laboratorijskih analiza u okviru službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti i/ili izvještaje o obavljenom inspekcijskom nadzoru pravila iz Priloga I. i/ili Priloga II. ovoga Pravilnika.

(8) Državni inspektorat Republike Hrvatske provodi inspekcijske nadzore provedbe zahtjeva socijalne uvjetovanosti u skladu s Prilogom V. ovoga Pravilnika te u slučaju utvrđene nepravilnosti, dostavlja izvještaj o provedenom nadzoru Agenciji za plaćanja u roku od 15 dana od dana sastavljanja izvještaja.

(9) Agencija za plaćanja putem zaštićene mrežne aplikacije AGRONET, dostavlja korisniku izvještaj o kontroli na terenu i Odluku o ostvarenom pravu za godinu zahtjeva, čime uz ostale obavijesti korisniku dostavlja informacije o utvrđenom stanju poštivanja obveza uvjetovanosti i socijalne uvjetovanosti.

(10) Godišnje preispitivanje sustava kontrole uvjetovanosti i socijalne uvjetovanosti obavlja Ministarstvo i Agencija za plaćanja na temelju analize dobivenih rezultata te izrađuju i donose Akcijski plan za poboljšanje sustava kontrola.

Administrativne kazne za nepoštivanja uvjetovanosti i socijalne uvjetovanosti**Članak 9.**

(1) Administrativne kazne obvezniku iz članka 7. ovoga Pravilnika za nepoštivanje uvjetovanosti i socijalne uvjetovanosti iz članka 3. ovoga Pravilnika Agencija za plaćanja izriče u skladu s odredbama članka 85. i članka 89. Uredbe (EU) br. 2021/2116 i člancima 8., 9., 10. i 11. Uredbe (EU) br. 2022/1172.

(2) Administrativne kazne za uvjetovanost iz stavka 1. ovoga članka određuju se u skladu s Prilogom III. koji čini sastavni dio ovoga Pravilnika.

(3) Administrativna kazna iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako je njezin iznos po obvezniku u kalendarskoj godini 100 EUR ili manji, u skladu s člankom 84. stavkom 2. točkom (b) i člankom 88. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU) br. 2021/2116.

(4) U slučaju nepoštivanja sustava socijalne uvjetovanosti Agencija za plaćanja zaprima rezultate kontrola Državnog inspektorata na propisanoj kontrolnoj listi za socijalnu uvjetovanost iz Priloga VI. ovoga Pravilnika u području socijalnog i radnog zakonodavstva te primjenjuje administrativne kazne u skladu s Poglavljem V. Uredbe Komisije (EU) br. 2021/2116 i ovim Pravilnikom.

(5) Obveznici uvjetovanosti čija maksimalna veličina poljoprivrednog gospodarstva ne premašuje 10 ha poljoprivredne površine prijavljene u skladu s člankom 69. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 2021/2116 izuzimaju se od kazni iz članka 84. stavaka 1., 2. i 3. te iz članka 85. Uredbe (EU) br. 2021/2116.

(6) Administrativne kazne iz stavka 1. ovoga članka za socijalnu uvjetovanost određuju se u skladu s Prilogom VI. koji čini sastavni dio ovoga Pravilnika.

(7) Smanjenje iz članka 89. stavak 1. alineja 3. Uredbe (EU) 2021/2116, a u svezi odredbe iz članka 85. stavak 2. Uredbe (EU) 2021/2116 u pravilu iznosi 3 %.

(8) U slučajevima kada je u istoj kalendarskoj godini došlo do više nesukladnosti kod različitih područja socijalne uvjetovanosti kako je definirano u Prilogu IV. Iz članka 14. Uredbe (EU) 2021/2115, postupak za utvrđivanje smanjenja primjenjuje se na način da se ti slučajevi smatraju više slučaja utvrđene nesukladnosti.

(9) Kada se utvrdi više od jednog slučaja nesukladnosti unutar jednog od dva područja socijalne uvjetovanosti postupak za utvrđivanje smanjenja određen u članku 89. stavak 1. alineje 3. Uredbe (EU) 2021/2116 primjenjuje se pojedinačno za svaku utvrđenu nesukladnost, a zatim se za primjenu smanjenja uzima najveća ocjena kršenja, a to smanjenje ne prelazi 5 % ukupnog iznosa iz članka 89. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116.

(10) Ako se utvrdi kod oba područja socijalne uvjetovanosti više utvrđenih nesukladnosti, postupak za utvrđivanje smanjenja primjenjuje se pojedinačno za svako područje na način da se za primjenu smanjenja uzima najveća ocjena kršenja, a to smanjenje ne prelazi 5 % ukupnog iznosa iz članka 89. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116.

(11) Ako ista nesukladnost traje ili se ponavlja jednom u tri uzastopne kalendarske godine, postotak smanjenja u pravilu iznosi 10 % ukupnog iznosa iz članka 89. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116.

(12) Kada se utvrdi ponavljanje nesukladnosti, zajedno s drugim utvrđenim nesukladnostima ili drugim ponavljajućim nesukladnostima zbrajaju se dobiveni postoci smanjenja. Najveće smanjenje ne prelazi 20 % ukupnog iznosa iz članka 89. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116.

Pojmovi koji se koriste kod određivanja administrativnih kazni

Članak 10.

U smislu određivanja administrativnih kazni iz članka 9. stava 1. i 2. ovoga Pravilnika, koriste se sljedeći pojmovi:

1) *Nesukladnost* kako je definirano u članku 6. (a) Uredbe (EU) br. 2022/1172;

2) *Ponavljanje nesukladnosti* kako je definirano u članku 83. stavak 5. (c) Uredbe (EU) br. 2021/2116;

3) *Opseg* kako je definirano u članku 7. stavak 2. Uredbe (EU) br. 2022/1172;

4) *Ozbiljnost* kako je definirano u članku 7. stavak 3. Uredbe (EU) br. 2022/1172;

5) *Trajanje* kako je definirano u članku 7. stavak 4. Uredbe (EU) br. 2022/1172;

6) *Nenamjerna nesukladnost* je kad se obveznik iz članka 7. ovo- ga Pravilnika ne pridržava uvjetovanosti iz članka 3. ovoga Pravilnika na način da nije primijenio uobičajenu pažnju, brigu ili stručnost;

7) *Namjerna nesukladnost* kako je definirano u članku 85. stavak 6. Uredbe (EU) br. 2021/2116.

8) Za socijalnu uvjetovanost pojmovi vezani uz ozbiljnost, op- seg, trajanje ili ponavljanje definirani su u članku 89. Uredbe (EU) br. 2021/2116.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rokovi primjene dobroih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta i socijalne uvjetovanosti

Članak 11.

Obveze uvjetovanosti i socijalne uvjetovanosti iz članka 3. ovo- ga Pravilnika kod obveznika iz članka 7. ovoga Pravilnika provode se od 1. siječnja 2025. godine.

Prestanak važenja

Članak 12.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti Pra- vilnik o višestrukoj sukladnosti (»Narodne novine«, broj 113/19) i Pravilnik o uvjetovanosti (»Narodne novine«, broj 26/23 i 137/24).

Stupanje na snagu

Članak 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/24-01/63

Urbroj: 525-06/205-25-12

Zagreb, 7. travnja 2025.

Potprijeđnik Vlade

i ministar

David Vlajčić, v. r.

PRILOG I.

PROPISTI ZAHTJEVI UPRAVLJANJA (SMR)

PODRUČJE: KLIMA I OKOLIŠ

GLAVNO PITANJE: Voda

SMR 1.: Standardi 1. za korištenje vode za navodnjavanje

PROPISTI EU	PROPISTI RH	ZAHTJEVI
Direktiva 2000/60/EK o uspostavi zajedničkog okvira za vodnu politiku	Zakon o vodama (»Narodne novine«, br. 66/19, 84/21 i 47/23)	Za zahvaćanje površinskih i podzemnih voda za navodnjavanje potrebno je ishoditi vodopravnu dozvolu za korištenje voda.
Članak 11 stavak 3. točke e i h u pogledu obveznih zahtjeva za kontrolu raspršenih izvora onečišćenja fosfatima	Važeći Akcijski program zaštite voda od onečišćenja uzrokovnog nitratima poljoprivrednog podrijetla	Sklopljeni ugovori o koncesiji za zahvaćanje voda za navodnjavanje važe do isteka razdoblja na koje su sklopljeni, odnosno do njihova raskida. Obveznik može slobodno koristiti samo oborinske vode koje se sakupljaju na poljoprivrednom gospodarstvu.

Za korištenje vode za navodnjavanje iz sustava javne vodoopskrbe te iz sustava javnog navodnjavanja korisnik mora imati ugovorno riješen odnos s nadležnim javnim isporučiteljem vodne usluge odnosno s jedinicom područne (regionalne) samouprave u čijem se vlasništvu nalazi sustav javnog navodnjavanja.

U cilju smanjenja eutrofikacije površinskih i onečišćenja podzemnih voda na ranjivim područjima definiranim Odlukom o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, broj 130/12) uslijed onečišćenja uzrokovanoj fosfatima poljoprivrednog podrijetla, gnojidba organskim i mineralnim gnojivima na bazi fosfora provodi se u skladu s utvrđenim stanjem u tlu temeljem provedene kemijske analize tla i potrebama kulture.

Obveznik mora provoditi kemijsku analizu tla za svaku proizvodnu parcelu na poljoprivrednom gospodarstvu najmanje jednom u četiri godine.

Kemijska analiza provodi se na sljedeće parametre:

- sadržaj ukupnog, nitratnog i amonijskog dušika (N),
- sadržaj fosfora (P_2O_5),
- sadržaj kalija (K_2O),
- pH tla,
- sadržaj humusa u tlu.

Rezultati kemijske analize čuvaju se na gospodarstvu najmanje četiri godine od dana provođenja analize.

Količine fosfora unesene u tlo prilikom gnojidbe poljoprivrednih kultura organskim gnojivom ne smiju prelaziti vrijednosti propisane u Dodatku Programa, a količine fosfora unesene u tlo prilikom gnojidbe poljoprivrednih kultura mineralnim gnojivima ne smiju prelaziti granične vrijednosti izražene u tablici Priloga IV. ovoga Pravilnika.

SMR 2.: Standardi 2. za nitratre

PROPISTI EU	PROPISTI RH	ZAHTJEVI
Direktiva Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanoj nitratima poljoprivrednog podrijetla Članak 4. i 5.	Zakon o vodama (»Narodne novine«, br. 66/19, 84/21 i 47/23) Važeći Akcijski program zaštite voda od onečišćenja uzrokovanoj nitratima poljoprivrednog podrijetla	Ovaj standard obveza je obveznicima ovoga Pravilnika čija se poljoprivredna gospodarstva nalaze na ranjivim područjima definiranim Odlukom o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, broj 130/12). Obveznik mora provoditi kemijsku analizu tla za svaku proizvodnu parcelu na poljoprivrednom gospodarstvu najmanje jednom u četiri godine. Kemijska analiza provodi se na sljedeće parametre: <ul style="list-style-type: none"> – sadržaj ukupnog, nitratnog i amonijskog dušika (N), – sadržaj fosfora (P_2O_5), – sadržaj kalija (K_2O), – pH tla, – sadržaj humusa u tlu. Rezultati kemijske analize čuvaju se na gospodarstvu najmanje četiri godine od dana provođenja analize. Obveznik mora voditi evidenciju korištenja gnojiva na svom gospodarstvu prema evidenciji propisanoj u Dodatku važećeg Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanoj nitratima poljoprivrednog podrijetla (u dalnjem tekstu: Program). Na poljoprivrednom gospodarstvu gnojivo se unosi u tlo na poplavljjenim područjima po završetku razdoblja poplave. Na poljoprivrednom gospodarstvu u područjima zona sanitarno zaštite izvorišta vode za piće, primjena gnojiva s dušikom provodi se sukladno odredbama posebnog propisa kojim se određuju uvjeti za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Tijekom jedne kalendarske godine poljoprivred

no gospodarstvo može gnojiti poljoprivredne površine stajskim gnojem do granične vrijednosti primjene dušika od 170 kg/ha (N). Od 15. prosinca do 15. ožujka na poljoprivrednim površinama poljoprivrednog gospodarstva zabranjeno je gnojenje gnojnicom i gnojovkom.

Od 1. svibnja do 1. rujna na poljoprivrednim površinama poljoprivrednog gospodarstva zabranjeno je gnojenje gnojnicom i gnojovkom raspodjelom po površini bez unošenja u tlo.

Zabranjena je primjena gnojiva:

- na tlu zasićenom vodom,
- na tlu prekrivenom snježnim prekrivačem,
- na zamrznutom tlu,
- na poplavljenom tlu,
- na nepoljoprivrednim zemljištima,
- na 20 m udaljenosti od vanjskog ruba korita jezera ili druge stajaće vode,
- na 3 m udaljenosti od vanjskog ruba korita vodotoka širine korita 5 metara ili više,
- na nagnutim terenima uz vodotokove, s nagibom većim od 10 % na udaljenosti manjoj od 10 m od vanjskog ruba korita vodotoka,
- pomiješanog s otpadnim muljem,
- podrijetlom s poljoprivrednih gospodarstava na kojima su utvrđene bolesti s uzročnicima otpornim na uvjete u gnojišnoj jami.

Stajski gnoj se na poljoprivrednim površinama poljoprivrednog gospodarstva primjenjuje tako da ne prelazi najveće dozvoljene količine propisane Dodatkom Programa.

Na poljoprivrednim površinama poljoprivrednog gospodarstva može se primijeniti stajski gnoj u količinama većim od dozvoljenih, u slučajevima kada se kemijskom analizom stajskog gnoja dokaze da su dobivene vrijednosti manje od vrijednosti propisanih Programom. Poljoprivredno gospodarstvo mora predložiti dokument kojim dokazuje opravdanost primjene navedene iznimke.

Stajski gnoj skladišti se na uređenim gnojištima: platoima za kruti stajski gnoj, gnojišnim jamama, lagunama, jamama za gnojnicu ili u drugim spremnicima.

Spremni moraju biti vodonepropusni, tako da ne dođe do izljevanja, ispiranja ili otjecanja stajskog gnoja u okoliš, kao i onečišćenja podzemnih i površinskih voda. Tekući dio stajskog gnoja mora biti prikupljen u vodonepropusne gnojne jame iz kojih ne smije biti istjecanja u podzemne ili površinske vode.

Gnojne jame nije potrebno izgraditi ukoliko se kroz sustav i tehnologiju uzgoja domaćih životinja ne stvara gnojница.

Spremni moraju svojom veličinom zadovoljiti prikupljanje stajskog gnoja za šestomjesečno razdoblje.

Veličina spremnika za stajski gnoj, ovisno o vrsti domaće životinje i obliku stajskog gnoja, propisana je u Dodatku Programa.

Poljoprivredno gospodarstvo mora višak stajskog gnoja zbrinuti:

- gnojidbom poljoprivrednih površina drugog vlasnika na temelju ugovora,
- preradom stajskog gnoja u biopljin, kompost, supstrat i drugo na gospodarstvu ili na temelju višegodišnjeg ugovora,
- zbrinjavanjem stajskog gnoja na druge načine.

Poljoprivredno gospodarstvo mora posjedovati pismene dokaze o zbrinjavanju viška stajskog gnoja.

Zbrinjavanje viška stajskog gnoja provodi se u skladu s načelima dobre poljoprivredne prakse.

GLAVNO PITANJE: Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i krajobraza

SMR 3.: Standardi 3. za očuvanje divljih ptica

PROPIS EU	PROPIS RH	ZAHTJEVI
Direktiva Vijeća 2009/147/EZ od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica Članak 3. stavak 1. i stavak 2. točka b Članak 4. stavci 1., 2 i 4.	Zakon o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23) Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (»Narodne novine«, br. 80/19 i 119/23)	Obveznik ne smije smanjiti ili oštetiti stanište pojedine populacije zavičajne divlje ptice vrste do te mjere da ta populacija postane ugrožena. Stanište divlje vrste je okoliš, tj. dio prostora određen specifičnim abiotičkim i biotičkim svojstvima u kojem vrsta živi u bilo kojoj fazi svoga biološkog ciklusa, neovisno o tome je li stanište potpuno prirodno ili doprirodno. Radnje u poljoprivrednoj proizvodnji koje mogu dovesti do uništenja ili znatne štete za stanište su zahvati koji trajno ili dugotrajno mijenjaju abiotička i biotička svojstva staništa vrste. Ukoliko planira provesti program ili zahvat na poljoprivrednom zemljištu, obveznik je dužan obratiti se tijelu nadležnom za provođenje postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (OPEM), prema odredbama Zakona o zaštiti prirode te postupiti sukladno pribavljenom aktu.

SMR 4.: Standardi 4. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore

PROPIS EU	PROPIS RH	ZAHTJEVI
Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o zaštiti prirodnih staništa i divlje flore i faune, kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2013/17/EZ od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša zbog pristupanja Republike Hrvatske Članak 6. stavak 1. i 2.	Zakon o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23) Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (»Narodne novine«, br. 80/19 i 119/23)	Stanište divlje vrste je okoliš, tj. dio prostora određen specifičnim abiotičkim i biotičkim svojstvima u kojem vrsta živi u bilo kojoj fazi svoga biološkog ciklusa, neovisno o tome je li stanište potpuno prirodno ili doprirodno. Radnje u poljoprivrednoj proizvodnji koje mogu dovesti do uništenja ili znatne štete za stanište su zahvati koji trajno ili dugotrajno mijenjaju abiotička i biotička svojstva staništa vrste. Ukoliko planira provesti program ili zahvat na poljoprivrednom zemljištu, obveznik je dužan obratiti se tijelu nadležnom za provođenje postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (OPEM), prema odredbama Zakona o zaštiti prirode te postupiti sukladno pribavljenom aktu.

PODRUČJE: JAVNO ZDRAVLJE I ZDRAVLJE BILJA

GLAVNO PITANJE: Sigurnost hrane

SMR 5.: Standardi 5. za sigurnost hrane

PROPIS EU	PROPIS RH	ZAHTJEVI
Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1. 2. 2002., str. 1.) Članak 14. Članak 15. Članak 17. stavak 1. Članak 18. Članak 20.	Zakon o hrani (»Narodne novine«, broj 18/23)	Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije unutar poslovanja kojim upravljaju moraju osigurati da hrana ili hrana za životinje ispunjava zahtjeve propisa o hrani koji su od važnosti za njihove aktivnosti te moraju provjeriti jesu li ti zahtjevi ispunjeni. Subjekt u poslovanju s hranom (SPH) ne smije stavljati na tržište hranu koja nije sigurna te je primarno odgovoran za sigurnost hrane u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije koje su pod njegovom kontrolom. SPH mora osigurati da hrana udovoljava zahtjevima propisa o hrani, a to se prvenstveno odnosi na: – udovoljavanje zahtjevima higijene; – obvezu uspostave, provedbe i održavanja sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava; – osiguravanje sljedivosti u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane; – obavještavanje nadležnog tijela ako smatra ili ima razloga vjerovati da hrana nije sigurna; – povlačenje ili opoziv hrane s tržišta ako smatra ili ima razloga vjerovati da hrana nije sigurna; – označivanje hrane odnosno informiranje potrošača u skladu s propisanim zahtjevima; – udovoljavanje standardima kvalitete hrane

Pri utvrđivanju je li neka hrana nesigurna, u obzir se moraju uzeti: uobičajeni uvjeti upotrebe hrane, informacije koje su dane potrošaču, mogući trenutačni ili odgođeni učinci na zdravlje osoba, mogući kumulativni toksični učinci te posebna zdravstvena osjetljivost određenih kategorija potrošača.

Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje (SPH) imaju primarnu odgovornost za sigurnost hrane. SPH u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, koje su pod njihovom kontrolom, moraju osigurati da hrana ili hrana za životinje udovoljava zahtjevima propisa o hrani koji su od važnosti za njihovo poslovanje i moraju dokazati da je udovoljeno propisanim zahtjevima.

SPH koji obavlja primarnu proizvodnju i s njom povezane djelatnosti koje su navedene u Prilogu I. Uredbe (EZ) br. 852/2004 mora se pridržavati općih pravila o higijeni koje su utvrđene u dijelu A Priloga I. te posebnih zahtjeva propisanih Uredbom (EZ) br. 853/2004.

SPH koji obavlja bilo koju fazu proizvodnje, prerade i distribucije hrane nakon primarne proizvodnje mora se pridržavati općih zahtjeva higijene koji su propisani u Prilogu II. Uredbe (EZ) br. 852/2004, kao i svih posebnih zahtjeva propisanih Uredbom (EZ) br. 853/2004.

Uredba (EZ) br. 852/2004 zahtjeva da svi SPH budu registrirani ili odobreni pri nadležnom tijelu.

SPH moraju obavijestiti odgovarajuće nadležno tijelo o svakom objektu koji je pod njegovom kontrolom, a koji obavlja bilo koju fazu proizvodnje, prerade i distribucije hrane, kako bi se svaki takav objekt registrirao ili odobrio. SPH moraju osigurati da nadležno tijelo uvek ima najnovije podatke o objektima, time što će ga, među ostalim, obavještavati o svakoj značajnoj promjeni djelatnosti i svakom zatvaranju postojećeg objekta.

Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje su odgovorni za osiguranje sljedivosti hrane, hrane za životinje, životinja za proizvodnju hrane ili svake druge tvari koja je namijenjena ugradnji ili se može očekivati da će se ugraditi u hranu ili hranu za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije.

SPH koji obavlja bilo koju fazu proizvodnje, prerade i distribucije hrane, nakon primarne proizvodnje i s njom povezanih djelatnosti, mora uspostaviti, provoditi i održavati sustav i postupke temeljene na HACCP (engl. Hazard Analysis and Critical Control Point, hrvatski – Analiza opasnosti i kritične kontrolne točke) načelima.

SPH su obvezni pridržavati se odredbi Uredbe Komisije (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu.

Ako subjekt u poslovanju s hranom i hranom za životinje smatra da hrana koju je uvezao, proizveo, preradio ili distribuirao ne udovoljava zahtjevima sigurnosti hrane, mora odmah pokrenuti postupak povlačenja te hrane s tržišta i o tome obavijestiti nadležno tijelo. Ako je hrana već stigla do potrošača, subjekt u poslovanju s hranom i hranom za životinje mora informirati potrošače o razlogu povlačenja hrane i, ako je potrebno, opozvati od potrošača proizvode kojima su već opskrbljeni. Subjekt u poslovanju s hranom i hranom za životinje mora surađivati s nadležnim tijelima u poduzimanju aktivnosti za smanjenje rizika koji potječe od hrane.

SMR 6.: Standardi 6. o primjeni određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista

PROPIS EU	PROPIS RH	ZAHTJEVI
Direktiva Vijeća 96/22/EZ od 29.4.1996. o zabrani primjene određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista na farmskim životinjama i stavljanju izvan snage direktiva 81/602/EEZ, 88/146/EEZ i 88/299/EEZ (SL L 125, 23. 5. 1996., str. 3.) Članak 3. točka a., b., d. i e Članak 4. Članak 5. Članak 7.	Naredba o zabrani primjene određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista na farmskim životinjama (»Narodne novine«, broj 51/13)	<p>Na farmskim i akvatičnim životinjama zabranjena je primjena tvari hormonskog ili tireostatskog učinka te beta-agonista, osim u posebnim slučajevima terapijske i/ili zootehničke primjene. Neke od navedenih tvari su zabranjene ili zabranjene s izuzećem, a neke od njih su privremeno zabranjene.</p> <p>Zabranjene tvari su:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tireostatske tvari; stilbeni, derivati stilbena, njihove soli i esteri; 17β estradiol i njegovi esterima srodnici. – zabranjene tvari s izuzećem – su beta-agonisti – mogu se koristiti samo u posebnim slučajevima terapijske i/ili zootehničke primjene <p>Privremeno zabranjene tvari su:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tvari koje imaju estrogeno, androgeno ili gestageno djelovanje (osim u posebnim slučajevima terapijske i/ili zootehničke primjene) <p>Gore navedene tvari zabranjeno je ili privremeno zabranjeno držati na gospodarstvu farmskih ili životinja akvakulture, osim u posebno određenim slučajevima.</p> <p>Zabranjeno je stavljati na tržište ili klati farmske životinje, stavljati na tržište meso od životinja te prerađivati meso za prehranu ljudi, ukoliko sadrže gore navedene tvari, osim ako se može dokazati da su te tvari bile korištene u terapijske svrhe.</p> <p>Dozvoljena je primjena na farmskim životinjama u terapijske svrhe (testosteron, progesteron i njihovi derivati). Na farmskim životinjama koje moraju biti vidljivo, odnosno posebno označene navedene proizvode primjenjuju samo veterinar u obliku injekcija ili kod terapije poremećaja jajnika u obliku vaginalnih spirala, ali ne i u obliku implantata.</p> <p>Evidenciju tretmana posebno označenih životinja mora voditi odgovorni veterinar. Evidencija mora biti dostupna na zahtjev nadležnog tijela, a mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vrstu tretmana (terapijska ili zootehnička primjena), – vrstu odobrenog proizvoda, – datum tretmana, – podatke o identitetu tretiranih životinja. <p>Dozvoljena je primjena u terapijske svrhe odobrenih veterinarsko-medicinskih proizvoda (VMP) koji sadrže:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) alil-trenbolon, za peroralnu primjenu ili beta-agoniste za primjenu na kopitarima, pod uvjetom da se primjenjuju u skladu s uputama proizvođača; (b) beta-agoniste, u obliku injekcija za poticanje tokolize u krava za vrijeme teljenja. <p>Navedene tvari u terapijske svrhe mora primjenjivati veterinar, a VMP-i iz točke (a) mogu se primjeniti na neposrednu odgovornost veterinar. Veterinar mora voditi evidenciju o primjeni proizvoda iz prethodnog stavka.</p> <p>Posjednicima životinja zabranjeno je držanje VMP koji sadrže beta-agoniste, a koji se mogu koristiti za poticanje tokolize.</p> <p>Zabranjena je terapijska primjena beta-agonista, u obliku injekcija za poticanje tokolize na životinjama koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje (hrane), uključujući i raspoladne životinje na kraju njihovog reproduktivnog života.</p>

Dozvoljena je zootehnička primjena na farmskim životinjama veterinarsko-medicinskih proizvoda (VMP) koji imaju estrogeni, androgeni ili gestageni učinak i koji su odobreni u skladu sa Zakonom o VMP. Navedene proizvode mora primjenjivati samo veterinar, na farmskim životinjama koje moraju biti vidljivo, odnosno posebno označene. Veterinar odgovoran za terapiju mora voditi propisanu evidenciju tretmana o njihovoj primjeni.

Sinkronizaciju estrusa i pripremu davateljice i primateljice za implantaciju embrija mogu obavljati i druge osobe pod neposrednom odgovornošću veterinara.

Odobreni VMP s androgenim učinkom mogu se primjenjivati u prva tri mjeseca života u svrhu promjene spola na životinjama iz akvakulture.

Za zootehničku primjenu veterinar mora propisati neponovljivi recept, u kojem točno navodi svrhu, način primjene i količinu proizvoda te vodi evidenciju o propisanim proizvodima. Neponovljivi recept mora se priložiti i čuvati u evidenciji o liječenju na farmi.

Na životinjama koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje uključujući i rasplodne životinje koje se tove na kraju njihovog reproduktivnog života zabranjena je zootehnička primjena navedenih tvari hormonskog učinka.

Životinje za uzgoj i rasplodne životinja na kraju njihovog reproduktivnog života, koje su tijekom tog razdoblja bile podvrgnute liječenju mogu se stavljati u promet te označiti oznakom zdravstvene ispravnosti meso takvih životinja ukoliko je udovoljeno propisima za terapijsku i zoohigijensku primjenu te ukoliko je poštivan propisani period karencije naveden u odobrenju za stavljanje VMP u promet.

Prije isteka razdoblja karencije dozvoljeno je stavljanje na tržiste visoko vrijednih konja, a posebno trkačih konja, konja za natjecanja, konja u cirkusu, konja namijenjenih za čistokrvni uzgoj ili za izložbe, uključujući registrirane kopitare, na kojima su primjenjivani VMP koji sadrže alil-trenbolon ili beta-agoniste u terapijsku svrhu, pod uvjetom da su:

- ispunjeni propisani zahtjevi za primjenu VMP,
- u certifikatu ili putovnici koja prati životinju navedeni datum i vrsta tretmana.

Meso ili proizvodi od životinja na kojima su primjenjivane tvari s estrogenim, androgenim ili gestagenim djelovanjem ili beta-agonisti ne smiju se stavljati na tržiste za prehranu ljudi, osim ako su predmetne životinje bile tretirane veterinarsko-medicinskim proizvodima koji udovoljavaju zahtjevima iz članka 7. ove Naredbe i ako se dokaže da se prije klanja životinja pridržavalo propisanog razdoblja karencije.

Meso ili proizvodi mogu se stavljati na tržiste ukoliko potječe od životinja koje su tretirane hormonskim proizvodima i beta-agonistima čija je primjena dozvoljena kod farmskih životinja te ako se dokaže da se prije klanja životinja pridržavalo propisanog razdoblja karencije. U tom slučaju to ne smiju biti:

- hormonski proizvodi koji djeluju kao depo-proizvodi, čije je razdoblje karencije dulje od 15 dana od prestanka primjene
- proizvodi koji su bili dozvoljeni prije stupanja na snagu Uredbe (EZ) 726/2004,
- proizvodi za koje nisu poznati uvjeti primjene te za koje ne postoji analitička metoda utvrđivanja prisutnosti u količini većoj od dopuštene
- VMP koji sadrže beta-agoniste čija je karencija dulja od 28 dana od dana posljednje primjene.

GLAVNO PITANJE: Sredstva za zaštitu bilja

SMR 7.: Standardi 7. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja

PROPISTEU	PROPISTRH	ZAHTJEVI
Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ Članak 55. prva i druga rečenica	Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja (»Narodne novine«, br. 80/13, 32/19 i 32/20)	Sredstva za zaštitu bilja moraju se stručno upotrebljavati prema uputama, upozorenjima, obavijestima i ograničenjima koji su navedeni na etiketi sredstva za zaštitu bilja koje se koristi ili u rješenju o dozvoli za pojedino sredstvo za zaštitu bilja (u rješenju o dozvoli za paralelnu trgovinu ili dozvoli u hitnoj situaciji) te u skladu s načelima dobre prakse u zaštiti bilja.

SMR 8.: Standardi 8. o održivoj uporabi pesticida

PROPISTEU	PROPISTRH	ZAHTJEVI
Direktiva 2009/128/EK od 21. listopada 2009. godine o uspostavi zajedničkog okvira za održivu uporabu sredstava za zaštitu bilja Članak 5. stavak 2. Članak 8. stavci 1. do 5. Članak 12. o ograničenjima uporabe pesticida u zaštićenim područjima definiranim na temelju Direktive 2000/60/EC i zakonodavstva o mreži Natura 2000 Članak 13. stavci 1. i 3. o rukovanju pesticidima, njihovu skladištenju i odlaganju ostataka	Zakon o održivoj uporabi pesticida (»Narodne novine«, broj 46/22)	<p>Svi profesionalni korisnici moraju imati zadovoljavajuće znanje o sigurnom rukovanju i pravilnoj primjeni pesticida iz područja izobrazbe.</p> <p>Profesionalni korisnik je osoba koja koristi pesticide namijenjene profesionalnim korisnicima u okviru obavljanja svojih profesionalnih aktivnosti u poljoprivredi i drugim djelatnostima, uključujući primjenitelje, tehničare, poslodavce i samozaposlene.</p> <p>Zadovoljavajući razinu znanja o područjima izobrazbe polaznici izobrazbe potvrđuju polaganjem ispita koji se održava nakon pohodanja predavanja iz osnovne i/ili dopunske izobrazbe. Provoditelji izobrazbe obvezni su polaznicima izdati potvrdu o završenoj izobrazbi generiranu iz FIS-a kojom potvrđuju znanje o područjima izobrazbe.</p> <p>Uređaji za primjenu pesticida podliježu redovitom pregledu uređaja koji se obavlja u skladu s važećim usklađenim standardima i normama za kontrolu uređaja u uporabi niza HRN EN ISO 16122 koje je usvojila Republika Hrvatska. Redovitim pregledima uređaja provjerava se zadovoljavaju li uređaji tehničke zahtjeve u skladu sa zdravstvenim, sigurnosnim i okolišnim zahtjevima vezanim za pregled uređaja za primjenu pesticida s ciljem postizanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi, životinja i okoliša. Vlasnik/korisnik uređaja smije koristiti samo uređaj koji je prošao pregled. Znak o ispravnosti uređaja vrijedi tri godine i nakon toga potrebno je ponovo pregledati uređaj. Od obveze redovitog pregleda izuzimaju se ručne prskalice i leđne prskalice na ručni, baterijski i motorni pogon i leđni motorni raspršivači.</p> <p>Novi uređaji dobivaju znak o ispravnosti uređaja bez obavljanja pregleda ako su u skladu s normama koje su važeće kada je distributer uređaja stavio uređaj na tržište Republike Hrvatske. Vlasnik/korisnik uređaja novi uređaj mora prijaviti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana kupnje te ga prije prijave ne smije koristiti. Znak o ispravnosti novoga uređaja vrijedi pet godina. Ako je prošlo više od šest mjeseci od kupnje novoga uređaja i/ili nema izjavu o sukladnosti, uređaj se smatra uređajem u uporabi i podliježe redovitom pregledu, a sljedeći pregled treba biti za tri godine.</p> <p>Vlasnici/korisnici uređaja obvezni su uz redovite pregledove uređaja provoditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – redovite kalibracije i tehničke kontrole uređaja u skladu s odgovarajućom izobrazbom iz propisa o izobrazbi o sigurnom rukovanju i primjeni pesticida – održavati uređaje i po potrebi zamijeniti istrošene i neispravne dijelove uređaja – čistiti uređaje za primjenu pesticida sukladno uputama na etiketi pojedinog pesticida odnosno izobrazbi za savjetnike, distributere i profesionalne korisnike.

Uzimajući u obzir nužne higijenske i zdravstvene zahtjeve, potrebu očuvanja bioraznolikosti, s obzirom na rezultate odgovarajuće procjene rizika, u određenim specifičnim područjima zabranjuje se uporaba kemijskih pesticida, osim pesticida niskog rizika te se poduzimaju odgovarajuće mjere za upravljanje rizikom kao što je uporaba pesticida niskog rizika i mjere biološke kontrole te ostale nekemijske mjere zaštite od štetnih organizama.

Pesticidi se moraju čuvati u posebnoj prostoriji ili posebnom ormaru u originalnoj ambalaži, odvojeno od hrane i hrane za životinje te drugih predmeta opće uporabe, izvan doseg-a djece, uz određene uvjete glede temperature, vlage i svjetlosti te u skladu s drugim uvjetima navedenim na etiketi. Prostorija/prostor za skladištenje mora biti sagrađena od materijala koji onemogućavaju izljevanje / curenje / slučajno ispuštanje pesticida u okoliš te zaštićena od temperaturnih ekstremi tako da temperatura bude između 5 i 30 °C odnosno odgovarati uvjetima koji su navedeni na etiketi pojedinog pesticida. Prostorija/prostor za skladištenje mora biti izgrađena od čvrstih materijala koji ne upijaju pesticide, kao što su beton, opeka, kamen, metal, keramika ili slični materijali. U prostoru/prostoriji za čuvanje pesticida mora biti postavljen spremnik s odgovarajućim adsorpcijskim materijalom, kao što su pjesak, perlit, glina i sl.

Korisnici pesticida moraju s praznom ambalažom od pesticida, ambalažom s ostacima pesticida, pesticidima kojima je istekao rok valjanosti, pesticidima kojima je istekla registracija ili dopušteno razdoblje za primjenu zaliha i ostacima škropiva kao s otpadom postupati u skladu s propisima kojima se uređuje gospodarenje otpadom. Ostaci/višak škropiva od tretiranja ili čišćenja uređaja potrebno je zbrinuti u skladu s propisima kojima se uređuje gospodarenje otpadom.

Korisnici pri primjeni i rukovanju pesticidima moraju koristiti odgovarajuća sredstva i postupke za osobnu zaštitu i posebna zaštitna sredstva te uređaje i opremu u skladu s uputama na etiketi ili rješenju o registraciji i dozvoli pojedinog pesticida, ovisno o pesticidu i metodi tretiranja koju primjenjuju. Korisnici pesticida moraju raditi pripremu škropiva na površini koja ne propušta pesticid u zemlju te je udaljena najmanje 20 metara od bunara i površinskih voda, ako drukčije nije naznačeno u uputama na etiketi ili rješenju o registraciji i dozvoli pojedinog pesticida.

PODRUČJE: DOBROBITI ŽIVOTINJA

GLAVNO PITANJE: Dobrobit životinja

SMR 9.: Standardi 9. za zaštitu teladi

PROPIS EU	PROPIS RH	ZAHTJEVI
Direktiva Vijeća 2008/119/EZ od 18. prosinca 2008. godine o minimalnim uvjetima za zaštitu teladi (kodificirana verzija)	Zakon o zaštiti životinja (»Narodne novine«, br. 102/17, 32/19 i 78/24)	Telad, starija od 8 tjedana, mora se držati u skupinama (ne odnosi se na farme koje na dan pregleda imaju manje od šest teladi ili ako je telad koja još siše smještena sa svojim majkama).
Članak 3.	Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu teladi (»Narodne novine«, broj 110/10)	Od ovoga se može odstupiti samo ako doktor veterinarske medicine potvrdi da je tele zbog njegovoga zdravlja ili ponašanja potrebno odvojiti u svrhu liječenja.
Članak 4.		Širina pojedinačnoga odjeljka za tele mora biti najmanje jednaka visini teleta u grebenu mjerena u stojećem položaju teleta, a dužina mora biti najmanje jednaku dužini tijela teleta mjerena od vrha nosa do stražnjega (kaudalnog) ruba sjedne kosti (<i>tuber ischii</i>) pomnoženo s 1,1.

Telad mlađa od osam tjedana može se držati u skupinama.

U slučaju kada se telad mlađa od osam tjedana drži u zasebnim odjeljcima (osim onih za odvajanje bolesnih životinja) odjeljci ne smiju imati potpuno pune stjenke, nego moraju imati otvore koji dopuštaju teladi izravan vizualni kontakt i dodir; (ne odnosi se na farme koje na dan pregleda imaju manje od šest teladi ili ako je telad koja još siše smještena sa svojim majkama).

Sva telad u skupini ima dovoljno prostora da se bez teškoće može okrenuti, ustati i leći.

Teladi držanoj u skupini, mora biti osiguran prostor bez zapreka od najmanje:

- 1,5 m² za svako tele žive vase do 150 kg,
- 1,7 m² za svako tele žive vase od 150 do 220 kg
- 1,8 m² za svako tele žive vase od 220 kg ili više.

Materijali koji se koriste za izgradnju smještaja za telad, odjeljaka i opreme s kojom telad može doći u dodir, ne smiju biti štetni za telad i moraju se moći temeljito čistiti i dezinficirati.

Električne instalacije i oprema moraju se postaviti na način da se izbjegnu udari električne struje.

Izolacija, grijanje i prozračivanje nastambe moraju osiguravati strujanje zraka, koncentracija plinova i prašine, temperaturu i relativnu vlažnost zraka unutar granica koje nisu štetne za telad.

Automatska i mehanička oprema neophodna za zdravlje i dobrobit teladi mora se provjeravati najmanje jednom dnevno, kvarovi se moraju odmah otkloniti, ili se moraju poduzeti odgovarajući postupci za zaštitu zdravlja i dobrobiti teladi sve dok se kvar ne ukloni.

Kod sustava umjetnog prozračivanja, mora se za slučaj kvara osigurati i pričuvni sustav prozračivanja dovoljan za očuvanje zdravlja i dobrobiti teladi do uklanjanja kvara na glavnom sustavu. Mora se osigurati sustav dojave koji osobu koja se brine za životinje upozorava na pojavu kvara sustava te se sustav mora redovito provjeravati.

Telad se ne smije stalno držati u mraku te se mora osigurati odgovarajuće prirodno ili umjetno osvjetljenje koje omogućava normalno ponašanje i fiziologiju teladi. Trajanje umjetnog osvjetljenja mora odgovarati barem razdoblju prirodnoga svjetla u vremenu od 9.00 do 17.00 sati.

U objektu mora biti osigurano fiksno ili prijenosno osvjetljenje dovoljno jako da se u svakome trenutku može obaviti provjera teladi.

Telad držana u objektima mora se kontrolirati najmanje dva puta dnevno, a telad koja se drži na pašnjacima najmanje jednom dnevno.

Teletu koje pokazuje znakove bolesti ili je ozlijedeno, mora se bez odgađanja osigurati odgovarajuću skrb, te kada je to potrebno što prije zatražiti savjet veterinara. Mora postojati mogućnost odvajanja bolesne ili ozlijedene teladi u odgovarajuće prostore sa suhom i udobnom steljom.

Prostori za telad moraju biti tako konstruirani da svako tele može bez teškoća leći, odmarati se, ustati i njegovati se.

Telad ne smije biti vezana. Telad držana u skupinama može se vezati najdulje jedan sat za vrijeme hranjenja mljekom ili mlijecnom zamjenom. Oprema za vezanje mora biti takva da ne uzrokuje ozljedivanje teladi te se mora redovito kontrolirati i prema potrebi prilagođavati kako bi se osiguralo njeno udobno prijanje. Svaki vez mora biti načinjen tako da ne može doći do gušenja ili ozljeđivanja te mora omogućavati teletu da se bez teškoća može leći, odmarati se, ustati i njegovati se.

Objekti, odjeljci, oprema i potrepštine koje se koriste za telad moraju se čistiti i dezinficirati kako bi se spriječilo širenje međusobnih infekcija i pojava prijenosnika bolesti. Feces, urin i nepojedena ili rasuta hrana mora se uklanjati kako bi se na najmanju mjeru svelo stvaranje neugodnih mirisa i izbjeglo privlačenje muha ili glodavaca.

Podovi moraju činiti čvrstu, ravnu i stabilnu površinu, biti glatki, ali ne skliski te izrađeni i postavljeni tako da ne uzrokuju ozljedivanje ili patnju teladi koja na njima stoji ili leži te primjereni veličini i težini teladi. Površina za ležanje mora biti udobna i čista, s odgovarajućom drenažom te ne smije štetno djelovati na telad.

Teladi mlađoj od dva tjedna mora se osigurati odgovarajuća strelja. Telad mora biti hranjena hranom prilagođena njihovoj dobi, tjelesnoj masi i fiziološkim potrebama

Telad starija od osam tjedana mora imati na raspolažanju dovoljne količine vlaknaste hrane.

U tu svrhu, hrana za telad mora sadržavati dovoljno željeza da se osigura prosječna razina hemoglobina u krvi od najmanje 4,5 mmol/litri.

Tele starije od dva tjedna mora dobivati minimalni dnevni obrok vlaknaste hrane u količinama koje se povećavaju od 50 g do 250 g dnevno za telad starosti od osam do 20 tjedana.

Teladi se ne smije stavljati brnjica.

Telad se mora hraniti najmanje dva puta dnevno.

Pri skupnom držanju teladi i kad se ne hrane po volji (*ad libitum*) ili pri hranjenju bez upotrebe automatske opreme, sva telad mora istovremeno imati pristup hrani.

Telad starija od dva tjedna mora imati pristup dovoljno količini svježe vode ili mora moći zadovoljiti svoje potrebe pijenjem drugih tekućina.

Pri visokim temperaturama okoliša ili u slučaju bolesti, teladi mora biti dostupna svježa pitka voda u svako doba.

Oprema za hranjenje i napajanje mora biti oblikovana, izrađena, postavljena i održavana na takav način da se mogućnost zagodenja hrane i vode svede na najmanju moguću mjeru.

Tele mora dobiti goveđi kolostrum što je moguće prije nakon tele-nja, a svakako unutar prvih šest sati života.

SMR 10.: Standardi 10. za zaštitu svinja

PROPISTI EU	PROPISTI RH	ZAHTJEVI
Direktiva Vijeća 2008/120/EZ od 18. prosinca 2008. godine o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja (kodificirana verzija).	Zakon o zaštiti životinja (»Narodne novine«, br. 102/17, 32/19 i 78/24)	Na svim gospodarstva mora biti osigurano da:
Članak 3.	Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja (»Narodne novine«, broj 119/10)	Ovisno o svojoj težini svako odbijeno prase ili svinja za uzgoj držana u skupinama, osim nazimica nakon pripusta i krmača, ima slobodnu površinu od najmanje:
Članak 4.		Živa vaga (kg) → m ² do najviše 10 → 0,15 više od 10 do najviše 20 → 0,20 više od 20 do najviše 30 → 0,30

više od 30 do najviše 50 → 0,40

više od 50 do najviše 85 → 0,55

više od 85 do najviše 110 → 0,65

više od 110 → 1,00

Ukupna slobodna podna površina za svaku nazimicu nakon pripusta i svaku krmaču, kod skupnog držanja mora biti najmanje 1,64 m² za nazimice i 2,25 m² za krmače.

Kad je skupina krmača i/ili nazimica manja od šest životinja, slobodna podna površina mora biti veća za 10 %, a kada je skupina veća od 40 životinja, može se smanjiti za 10 %.

Za nazimice nakon pripusta i suprasne krmače držane u skupinama dio prethodno propisane površine poda mora biti potpuno pun i to najmanje 0,95 m² po nazimici odnosno najmanje 1,3 m² po krmači, od čega najviše 15 % površine poda može imati otvore za drenažu;

Kod podova od betonskih gredica za svinje koje se drže u skupinama maksimalna širina otvora među gredicama ne smije biti šira od:

- 11 mm za prasad koja siše,
- 14 mm za odbijenu prasad,
- 18 mm za svinje za uzgoj,
- 20 mm za nazimice nakon pripusta i krmače;

Minimalna širina gredice ovakvog poda mora biti:

- 50 mm za prasad koja siše i za odbijenu prasad,
- 80 mm za svinje za uzgoj, nazimice nakon pripusta i krmače.

Krmače ili nazimice ne smiju se držati privezane.

Krmače i nazimice moraju se držati u skupinama u razdoblju od četvrtog tjedna nakon pripusta do tjedan dana prije očekivanoga vremena prasenja. Stranice odjeljka u kojem se drži skupina moraju biti dulje od 2,8 m. Ako se u skupini drži manje od šest jedinki, stranice odjeljka u kojem se drži skupina moraju biti dulje od 2,4 m, (na gospodarstvima s manje od 10 krmača one se mogu držati pojedinačno u razdoblju u razdoblju od četvrtog tjedna nakon pripusta do tjedan dana prije očekivanoga vremena prasenja, ali pod uvjetom da se mogu nesmetano okrenuti u odjeljcima).

Krmače i nazimice moraju imati stalni pristup materijalima kojim im se omogućuje prikladno istraživanje i manipulacija, poput slame, sijena, drva, piljevine, komposta od gljiva, treseta, njihove mješavine ili drugih prikladnih materijala kojima se ne dovodi u pitanje zdravlje životinja.

Krmače i nazimice koje se drže u skupinama moraju biti hranjene na način da svaka jedinka dobiva dovoljno hrane čak kad postoji i suparništvo za hranu.

U svrhu utaživanja gladi i zbog potrebe za žvakanjem, suprasne krmače i nazimice, moraju dobivati dovoljne količine voluminozne hrane ili hrane s većim sadržajem vlakana kao i hrane visoke energetske vrijednosti.

U pojedinačnim odjeljcima za privremenim smještaj posebno agresivnih, napadnutih svinja ili koje su bolesne ili ozlijedene mora se omogućiti da se one mogu nesmetano okrenuti, ukoliko to nije u suprotnosti sa savjetom doktora veterinarske medicine.

Opći uvjeti (odnose se na sva gospodarstva bez obzira na kategoriju svinja)

U objektu gdje se drže svinje potrebno je izbjegavati stalnu ili iznadnu buku te razinu glasnoće veće od 85 dBA.

Nastambe moraju omogućiti da svinje:

- imaju pristup fizički i toplinski udobnom prostoru za ležanje koji je dreniran i čist, na njemu mogu istodobno ležati sve životinje,
- mogu se normalno odmarati i ustajati,
- mogu vidjeti druge svinje – (iznimka: u tjednu očekivanoga prasenja i za vrijeme prasenja, krmače i nazimice mogu biti izvan vidokruga pripadnika iste vrste).
- bez obzira na kategoriju imaju stalni pristup dovoljnoj količini materijala kojim im se omogućuje prikladno istraživanje i manipulacija, poput slame, sijena, drva, piljevine, komposta od gljiva, treseta, njihove mješavine ili drugih prikladnih materijala kojima se ne dovodi u pitanje zdravlje životinja.
- se drže na gladkim, ali ne skliskim podovima, napravljenim i održavanim da osiguravaju dobrobit životinja, da su primjereni veličini i težini svinja i ukoliko nije osigurana strelja, moraju imati ravninu i stabilnu površinu.

Sve se svinje moraju hraniti najmanje jednom dnevno. Kod skupnog hranjenja i ne po volji (*ad libitum*) ili automatskim sustavom za pojedinačno hranjenje životinja, sve svinje u skupini moraju imati stalni pristup hrani u isto vrijeme.

Svinje starije od dva tjedna moraju imati stalni pristup dovoljnoj količini svježe vode.

Zahvati, osim onih u svrhu liječenja, dijagnosticiranja ili propisanog označavanja svinja, a koji imaju za posljedicu oštećenje ili gubitak osjetljivog dijela tijela ili promjenu strukture kostiju su zabranjeni. Iznimno, dopušteno je:

- ujednačeno smanjenje zubi brušenjem ili rezanjem do sedmoga dana života prasadi koja siše pri čemu nastaje glatka površina;
- prema potrebi skraćivanje kljova nerasta, kako bi se spriječilo ranjavanje ostalih životinja ili iz sigurnosnih razloga,
- skraćivanje dijela repa,
- kastriranje mužjaka svinje drugim načinima osim kidanjem tkića,
- stavljavanje prstena na nos samo pri slobodnom sustavu držanja životinja.

Skraćivanje dijela repa i zubi ne smije se provoditi rutinski, nego samo onda kad postoje dokazi da je došlo do ranjavanja sisa krmača te uški ili repova drugih svinja. Prije provedbe takvih zahvata moraju se poduzeti druge mjere kako bi se spriječilo grizenje repova ili druge loše navike, pri čemu treba voditi računa o načinu smještaja i gustoći naseljenosti.

Opisane zahvate mora obavljati veterinar ili osposobljena osoba koja ima iskustvo u obavljanju zahvata s primjerenim sredstvima i pod higijenskim uvjetima.

Kastraciju ili skraćivanje repa nakon sedmoga dana života mora provoditi veterinar uz primjenu anestezije i sredstava za ublažavanje boli produženog djelovanja.

Posebne odredbe za različite kategorije svinja

Nerasti

U odjeljku se nerast mora moći okretati, čuti, namirisati i vidjeti druge svinje.

Odrasli nerast mora imati slobodnu podnu površinu od najmanje 6 m^2 .

Ako se odjeljak koristi za prirodni pripust podna površina mora biti najmanje 10 m^2 i bez ikakvih prepreka.

Krmače i nazimice

Moraju se poduzeti mjere za smanjivanje agresije u skupini svinja. (Izbjegavati miješanje nepoznatih svinja, davanje dovoljnih količina materijala za manipulaciju i istraživanje).

Moraju se prema potrebi tretirati protiv vanjskih i unutarnjih parazita.

Moraju se temeljito očistiti prije stavljanja u odjeljke za prasenje. U tjednu prije očekivanoga prasenja mora im se dati dovoljne količine odgovarajućeg materijala za ležaj osim ako je to tehnički neprovjedivo zbog sustava odvodnje stajnjaka na gospodarstvu.

Iza krmače ili nazimice mora se predvidjeti slobodan prostor za lakše prirodno ili potpomognuto prasenje.

Boksovi za prasenje moraju biti opremljeni zaštitom za prasad koja siše kao što je npr. zaštitna pregrada.

Prasad koja siše

Dio ukupne površina poda mora biti dovoljno velik da omogućava istovremeni odmor sve prasadi te mora biti pun ili prekriven pokrovom, ili nasteljen slamom /drugim primjerenim materijalom.

U odjeljcima za prasenje, prasad koja siše mora imati dovoljno mjesta za neometano sisanje.

Prasad se ne smije prije 28. dana starosti odbiti od krmače, osim u slučaju kad je ugroženo zdravlje ili dobrobit krmače ili prasadi. Prasad koja siše smije se odbiti od krmače u starosti od 21. dana, ako ih se premješta u posebne nastambe koje su temeljito očišćene i dezinficirane prije uvođenja nove skupine prasadi te odijeljene od nastambe u kojima se drže krmače.

Odbijena prasad i tovljenici

Moraju se poduzeti mjere za sprječavanje sukoba pri držanju svinja u skupinama.

Svinje se moraju držati u stabilnim skupinama, pri miješaju svinja koje se ne poznaju to treba učiniti u što ranijoj dobi, po mogućnosti prije ili do jednoga tjedna nakon odbića te im se mora osigurati jednak mogućnost za bijeg i sakrivanje od ostalih svinja.

Kod znakova ustrajne borbe potrebno je poduzeti mjere za sprječavanje borbi, primjerice opskrbiti životinje većim količinama stelje, ako je to moguće ili drugim materijalima za istraživanje. Ugrožene životinje ili posebno agresivne životinje moraju se držati odvojeno od skupine.

Pri miješanju svinja dopuštena je upotreba sredstva za smirenje samo u izuzetnim slučajevima i to samo od strane veterinara.

SMR 11.: Standardi 11. za zaštitu životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje

PROPISTI EU	PROPISTI RH	ZAHTJEVI
Direktiva Vijeća 98/58/EZ od 20. srpnja 1998. o zaštiti životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje Članak 4.	Zakon o zaštiti životinja (»Narodne novine«, br. 102/17, 32/19 i 78/24) Pravilnik o zaštiti životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje (»Narodne novine«, broj 44/10)	Posjednik mora poduzeti sve razumne mjere da osigura dobrobit životinja za koje skrbi te da se tim životinjama ne nanosi nikakva nepotrebna bol, patnja ili ozljeda. Posjednik životinje mora osigurati uvjete u kojima se životinje (osim riba, gmazova ili vodozemaca) uzgajaju ili drže, s obzirom na njihovu vrstu i njihov stupanj razvoja, prilagodbu i udomaćenost te njihove fiziološke i etološke potrebe u skladu sa stečenim iskustvom i znanstvenim spoznajama. O životinjama treba skrbiti dovoljan broj odgovarajuće osposobljenog osoblja s primjerenim znanjem i stručnošću. Sve životinje držane u sustavima proizvodnje u kojima njihova dobrobit zavisi od redovite skrbi posjednika, moraju biti kontrolirane najmanje jednom dnevno. Životinje u drugim sustavima uzgoja treba kontrolirati onoliko često koliko je potrebno da se spriječi patnja životinja.

U objektu je za pregledne/kontrolu životinja potrebno osigurati primjerno fiksno ili prijenosno osvjetljenje.

Bolesnim i ozlijedenim životinjama mora odmah biti osigurana pomoć i njega te mora postojati mogućnost njihova odvajanja u primjereni prostor sa, tamo gdje je to primjenjivo, suhom i udobnom steljom.

Posjednik životinja mora imati evidenciju o svakom liječenju životinja i o broju uginulih životinja nađenih prilikom svakog pregleda. Navedenu evidenciju posjednik mora čuvati najmanje tri godine od zadnjeg unosa podataka te je dati na uvid na zahtjev nadležnog tijela.

Životinjama mora biti osigurana sloboda kretanja primjerena njihovoj vrsti te u skladu s postojećom praksom i znanstvenim spoznajama čime će se sprječiti nepotrebne patnje ili ozljede.

Ako je životinja stalno ili povremeno privezana ili boravi u ograničenom prostoru, treba joj na temelju postojeće prakse i znanstvenih spoznaja osigurati dovoljno prostora u skladu s njezinim fiziološkim i etološkim potrebama (ako su životinje vezane način vezanja im mora dopuštati da neometano lježu, leže i ustaju te da nisu zategnute oko vrata).

Materijali koji se koriste za izgradnju prostora za smještaj životinja, odjeljaka i opreme s kojom životinje mogu doći u doticaj, ne smiju biti štetni za zdravlje životinja i moraju se moći temeljito čistiti i dezinficirati.

Prostor za smještaj životinja i oprema s kojom životinje dolaze u doticaj moraju biti izgrađeni i održavani tako da nemaju oštrih rubova ili izbočina na koje bi se životinje mogle ozlijediti.

Strujanje zraka, koncentracija prašine i plinova, temperatura i relativna vlažnost zraka moraju biti u granicama koje nisu štetne za životinje.

Životinje držane u objektima ne smiju biti cijelo vrijeme u mraku niti bez razdoblja odmora od umjetnog osvjetljenja. Ukoliko dostupno prirodno svjetlo nije dostatno za osiguranje fizioloških i etoloških potreba životinja, mora se osigurati primjereno umjetno osvjetljenje.

Životinjama koje se drže izvan objekata, treba osigurati zaštitu od nepovoljnih vremenskih uvjeta, grabežljivaca i drugih opasnosti za njihovo zdravlje.

Sva automatska ili mehanička oprema nužna za zdravlje i dobrobit životinja mora se kontrolirati barem jednom dnevno. Nedostaci se moraju odmah ispraviti, ili ukoliko je to nemoguće, moraju se poduzeti radnje radi osiguranja zdravlja i dobrobiti životinja.

Ukoliko zdravlje i dobrobit životinja ovise o sustavu umjetnog prozračivanja, mora se osigurati pričuvni sustav prozračivanja koji će u slučaju kvara osigurati dovoljnu obnovu zraka u svrhu očuvanja zdravlja i dobrobiti životinja te mora biti ugrađen sustav uzbunjivanja radi upozorenja u slučaju kvara. Sustav uzbunjivanja treba se redovito provjeravati.

Životinjama mora biti osigurana hrana primjerena njihovoj dobi i vrsti, u količini dovoljnoj da ih se održi u dobrom zdravlju i da se zadovolje njihove nutritivne potrebe. Niti jedna životinja se ne smije hraniti niti joj se smije nuditi tekućina na način kojima im se može uzrokovati nepotrebna patnja ili ozljeda.

Hrana ili tekućina koja se daje životinjama ne smije sadržavati bilo koje tvari, kojima im se može uzrokovati nepotrebna patnja ili ozljeda.

	<p>Sve životinje moraju imati pristup hrani u vremenskim razmacima koji su primjereni njihovim fiziološkim potrebama.</p> <p>Svim životinjama mora biti osiguran pristup vodi primjerene kvalitete u dovoljnim količinama ili moraju biti u mogućnosti zadovoljiti svoje potrebe za unosom tekućine na drugi način.</p> <p>Oprema za hranjenje i napajanje mora biti osmišljena, izrađena i postavljena tako da se na najmanju moguću mjeru smanji zagađenje hrane i vode i sukob među životinjama.</p> <p>U hranu za životinje smiju se dodavati samo dopuštene tvari koje se koriste u preventivi, liječenju i u zootehničke svrhe.</p> <p>Zahvati na životinjama se provode na način kojim se ne utječe na odredbe posebnog propisa o zaštiti svinja.</p> <p>U uzgoju se ne smiju primjenjivati prirodni ili umjetni načini uzgoja životinja koji uzrokuju ili mogu uzrokovati patnju ili povredu bilo koje životinje.</p> <p>Iznimno je dopušteno korištenje određenih načina uzgoja životinja za koje je vjerojatno da će uzrokovati samo minimalnu ili trenutnu patnju ili ozljedu, ili tijekom kojih bi se mogli provoditi postupci koji ne uzrokuju trajnu ozljedu.</p> <p>Životinje se ne smiju držati u svrhu proizvodnje, ako se ne može razumno očekivati, na temelju njezinog genotipa ili fenotipa, da se mogu držati bez štetnog učinka po njihovo zdravlje ili dobrobit.</p>
--	--

PRILOG II.**DOBRI POLJOPRIVREDNI I OKOLIŠNI UVJETI (GAEC)****PODRUČJE: KLIMA I OKOLIŠ**

Broj uvjeta	Uvjet	Glavni cilj standarda (pravila)	Opis uvjeta
GLAVNO PITANJE: SMANJENJE NEGATIVNOG UTJECAJA NA KLIMU I PRILAGODBA KLIMATSKIM PROMJENAMA			
GAEC 1	Održavanje trajnih travnjaka na temelju omjera trajnih travnjaka i poljoprivredne površine	Opća zaštita od prenamjene u druge poljoprivredne namjene radi očuvanja zaliha ugljika	<p>Kako bi se osiguralo očuvanje površina trajnih travnjaka na nacionalnoj razini, godišnji omjer površine trajnih travnjaka i ukupne poljoprivredne površine na nacionalnoj razini ne smije se smanjiti za više od 5 % u odnosu na omjer istih površina u 2018. godini.</p> <p>Ako se na razini svake pojedine godine utvrdi smanjenje omjera za više od 5 % u odnosu na 2018. godinu, Ministarstvo će propisati mjere za dostizanje potrebnog omjera, a Agencija za plaćanja će do 31. prosinca tekuće godine obavijestiti korisnike o pravilima sprječavanja novih prenamjena trajnih travnjaka i obnavljanja prenamjenjenih travnjaka.</p> <p>Korisnici koji su prenamjenili površine trajnih travnjaka u svojem korištenju u oranične površine u razdoblju dvije godine prije utvrđivanja smanjenja omjera za više od 5 % na razini Hrvatske, dužni su obnoviti prenamjenjene travnjake.</p>
GAEC 2	Zaštita močvarnih područja i tresetišta	Zaštita tla bogatog ugljikom	<p>Močvare i tresetišta su zemljišta prekrivena ili zasićena vodom povremeno ili tijekom cijele godine, uključujući područja kopnenih i slanih močvara te područja pod utjecajem plime i oseke. Tresetišta obuhvaćaju i područja tresetnih tala bogatih ugljikom koja nisu izložena trajnom ili povremenom utjecaju vode.</p> <p>Poljoprivredne oranične površine i /ili površine pod trajnim nasadima na području močvara i tresetišta mogu se ograničeno obradivati primjenjujući tehnike reducirane obrade tla do 10 centimetara dubine. Travnjaci na području močvara i tresetišta koriste se za košnju i ispašu i ne smiju se preoravati.</p> <p>Bilo kakva prenamjena močvara i tresetišta u obradivo zemljište, kao i isušivanje i paljenje močvara i tresetišta te iskopavanje ili uklanjanje treseta s područja tresetišta su zabranjeni.</p> <p>Geografska područja primjene GAEC 2 definirana su u Prilogu IV. ovoga Pravilnika.</p>

GAEC 3	Zabrana paljenja obradivog strništa, osim zbog razloga povezanih sa zdravljem bilja	Održavanje organske tvari u tlu	Žetveni ostaci s oraničnih površina ne smiju se spaljivati. Žetvenim ostacima ne smatraju se ostaci nastali orezivanjem trajnih nasada. Spaljivanje žetvenih ostataka dopušteno je samo u cilju sprečavanja širenja ili suzbijanja organizama štetnih za bilje o čemu postoji službena naredba mjera.
--------	---	---------------------------------	---

GLAVNO PITANJE: VODA

GAEC 4	Uspostava graničnih pojaseva duž vodotoka	Zaštita riječnih tokova od onečišćenja od poljoprivrede	Zaštitna zona duž vodotoka je granični pojas širine 3 m od ruba obrađene poljoprivredne površine do vanjskog ruba korita vodotoka sa slivnom površinom većom od 10 km^2 i jezera površine veće od 0.5 km^2 . GAEC 4 pravilo pokriva i kanale navodnjavanja i odvodnje 3. i 4. reda, odnosno kanale koji služe za odvodnju i navodnjavanje širine 3 m i više. Na zaštitnim zonama oko vodotoka nije dozvoljena primjena gnojiva i kemikalija sredstava za zaštitu bilja. Poljoprivrednici s poljoprivrednim površinama unutar ranjivih područja definiranih Odlukom o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, broj 130/12) dužni su uz odredbe GAEC 4 primjenjivati i odredbe vezane uz primjenu gnojiva iz Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanoj nitratima poljoprivrednog podrijetla koji je na snazi, a odnose se na zaštitne zone duž vodotoka.
--------	---	---	--

GLAVNO PITANJE: ZAŠTITA I OČUVANJE KAKVOĆE TLA

GAEC 5	Upravljanje obradom tla radi smanjenja rizika od propadanja i erozije tla, uključujući uzimanje u obzir nagib tla	Minimalno upravljanje poljoprivrednim zemljištem prema specifičnim karakteristikama tla u svrhu očuvanja tla od erozije	Na poljoprivrednim površinama s nagibom od 13 % ili više, osnovna obrada tla se mora provoditi samo okomito na pad terena. Postojeći trajni nasadi na poljoprivrednim površinama s nagibom od 13 % ili više, u kojima je smjer redova paralelni s nagibom terena moraju imati međuredni prostor prekriven biljnim pokrovom.
GAEC 6	Minimalni zemljini pokrov kako bi se izbjeglo golo tlo u najosjetljivijim razdobljima	Zaštita tla u najosjetljivijim razdobljima	Tijekom vegetacijskog razdoblja sve oranične poljoprivredne površine moraju biti pokrivene poljoprivrednim kulturama ili žetvenim ostacima (nadzemni dio biljke s korijenom), ili ciljano prekrivene biljnim ostacima (malč) koji umanjuju eroziju tla, osim u slučaju obavljene pripreme za sljedeću sjetvu i prije nicanja. Od 15. studenoga do 15. veljače, u cilju prikupljanja vlage, sprečavanja erozije i očuvanja zalihe ugljika u tlu, poljoprivredne površine moraju biti pokrivene glavnim usjevom ili zelenim pokrovom ili se mora primjenjivati jedna od sljedećih mjeri: – ostavljanje strništa na poljoprivrednim površinama; – prekrivanje poljoprivrednih površina žetvenim ostacima (malč); – obrada tla za sjetvu, pri čemu najmanje 25 % poljoprivrednih površina poljoprivrednog gospodarstva s nagibom većim od 9 % mora biti pokriveno glavnim usjevom ili zelenim pokrovom ili žetvenim ostacima (malč) ili ostavljanjem strništa na poljoprivrednim površinama.
GAEC 7	Plodored na obradivom zemljisu, osim usjeva koji rastu pod vodom	Očuvanje potencijala tla	Na poljoprivrednom gospodarstvu ukupne veličine oraničnih površina 10 ha i više, obveznik je na razini parcele dužan uspostaviti izmjenu kultura najmanje jednom godišnje uključujući sekundarne usjeve kojima se primjereno gospodari i koji su prisutni na obradivom zemljisu minimalno osam tjedana. Obveza uspostave plodoreda ne odnosi se na poljoprivredne parcele na kojima se uzgajaju višegodišnji usjevi, trave i druge travolike krmne kulture i na površine pod ugarom. Poljoprivredna gospodarstva na kojima se više od 75 % oraničnih površina koristi za proizvodnju trava ili drugih travolikih krmnih kultura, proizvodnju leguminoza ili je zemljiste ostavljeno na ugaru, ili u kombinaciji prethodno navedenog, nisu dužna uspostaviti plodored. Poljoprivredna gospodarstva na kojima više od 75 % raspoloživih poljoprivrednih površina zauzimaju trajni travnjaci ili se koristi za proizvodnju trava ili drugih travolikih krmnih kultura, ili u kombinaciji prethodno navedenog, nisu dužna uspostaviti plodored. Smatra se da su poljoprivredni proizvođači certificirani u skladu s Uredbom (EU) 2018/848 uskladeni s ovim pravilom.

GLAVNO PITANJE: ZAŠTITA I OČUVANJE BIORAZNOLIKOSTI I KRAJOBRAZA

GAEC 8	Očuvanje obilježja krajobraza Zabrana rezanja živica i stabala u sezoni razmnožavanja ptica i podizanja ptića Sprečavanje zarastanja poljoprivrednih površina neželjenom vegetacijom	Održavanje neprozvodnih obilježja za poboljšanje bioraznolikosti na poljoprivrednim gospodarstvima	<p>Na svim poljoprivrednim površinama gospodarstava, radi održavanja neprozvodnih obilježja i područja radi očuvanja bioraznolikosti obveznik je dužan provesti sljedeća pravila:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obilježja krajobraza na poljoprivrednoj površini ne smiju se uklanjati niti oštećivati; • Obilježja krajobraza su živice, lokve (jezerca), jarnici, stabla u nizu, pojedinačna stabla, šumarci, suhozidi; • Nije dozvoljeno orezivanje živica i šumaraka u razdoblju od 1. ožujka do 31. kolovoza; Na poljoprivrednim površinama ne smiju biti prisutni korovi pelinolisna ambrozija (<i>Ambrosia artemisiifolia</i>, L.) i mračnjak (<i>Abutilon theophrasti</i> Med.), višegodišnji korovi invazivnih vrsta ili invazivne drvenaste biljne vrste koje rastu na poljoprivrednim površinama. <p>Ukoliko nadležno tijelo za zaštitu prirode potvrdi potrebu hitnog uklanjanja, ove biljne vrste će se ukloniti mehaničkim postupcima ili primjenom herbicida, neovisno o rokovima propisanim važećim podzakonskim aktom koji uređuje izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjere ruralnog razvoja.</p> <p>*GAEC 8 provodi se na svim poljoprivrednim površinama gospodarstva, a kontrola se ne provodi na gospodarstvima čije su ukupne oranične površine manje od 10 ha.</p>
GAEC 9	Zabrana prenamjene ili preoravanja okolišno osjetljivih travnjaka unutar NATURA 2000 područja	Zaštita staništa i vrsta	<p>Nije dozvoljena prenamjena niti oranje okolišno osjetljivih trajnih travnjaka unutar Natura 2000 područja.</p> <p>Okolišno osjetljivi trajni travnjaci su travnjaci unutar definiranih područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS) s ciljnim stanišnim tipovima travnjaka i cretova te ciljnim stanišnim vrstama livađnih leptira, kao i travnjaci unutar definiranih područja očuvanja značajnih za ptice (POP) u kojima su ciljne vrste ptica vezane uz travnjake (Karta staništa RH 2016.).</p>

PRILOG III.

SMJERNICE AGENCIJI ZA PLAĆANJA ZA UTVRĐIVANJE UMANJENJA PLAĆANJA

Matrica umanjenja plaćanja za kršenje nenamjerne nesukladnosti – Kontrola na terenu

Opseg	Ozbiljnost	Trajanje	Umanjenje za prvo kršenje (%)	Umanjenje za prvo ponavljanje (%)
Utjecaj ograničen na gospodarstvo	Vrlo mala	popravljivo (minimalna)	1	10
		popravljivo	3	10
		trajno	3	10
	Mala	popravljivo	3	10
		trajno	3	10
	Srednja	popravljivo	3	10
		trajno	4	10
	Velika	popravljivo	5	10
		trajno	5	10
Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Vrlo mala	popravljivo	3	10
		trajno	3	10
	Mala	popravljivo	3	10
		trajno	4	10
	Srednja	popravljivo	4	10
		trajno	4	10
	Velika	popravljivo	5	10
		trajno	5	10

Matrica umanjenja plaćanja za kršenje nenamjerne nesukladnosti prilikom provjera sustavom za nadzor površina (Monitoring) /Administrativno

Opseg	Ozbiljnost	Trajanje	Umanjenje za prvo kršenje (%)	Umanjenje za prvo ponavljanje (%)
Utjecaj ograničen na gospodarstvo	Vrlo mala	popravljivo (minimalna)	0,5	10
		popravljivo	1	10
		trajno	1	10
	Mala	popravljivo	1	10
		trajno	1	10
	Srednja	popravljivo	1	10
		trajno	3	10
	Velika	popravljivo	5	10
		trajno	5	10
Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Vrlo mala	popravljivo	1	10
		trajno	1	10
	Mala	popravljivo	1	10
		trajno	3	10
	Srednja	popravljivo	3	10
		trajno	3	10
	Velika	popravljivo	5	10
		trajno	5	10

Svako daljnje ponavljanje utvrđene nesukladnosti smatrat će se kršenjem namjerne nesukladnosti

Matrica umanjenja plaćanja za kršenje namjerne nesukladnosti

Opseg	Ozbiljnost	Trajanje	Umanjenje za prvo kršenje (%)	Umanjenje za prvo ponavljanje (%)	Umanjenje za drugo ponavljanje (%)
Utjecaj ograničen na gospodarstvo	Vrlo mala	popravljivo	15	30	100
		trajno	15	30	
	Mala	popravljivo	15	30	
		trajno	15	30	
	Srednja	popravljivo	15	30	
		trajno	15	30	
	Velika	popravljivo	20	40	
		trajno	20	40	
Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Vrlo mala	popravljivo	20	40	
		trajno	20	40	
	Mala	popravljivo	20	40	
		trajno	20	40	
	Srednja	popravljivo	20	40	
		trajno	20	40	
	Velika	popravljivo	20	40	
		trajno	30	60	

PRILOG IV.

GRANIČNE VRIJEDNOSTI UNOSA FOSFORA U TLO, PREMA POTREBAMA POLJOPRIVREDNIH KULTURA

Poljoprivredne kulture	Granična vrijednost P ₂ O ₅ (kg/ha)
Krma s trajnih travnjaka i pašnjaka	
2 – kosni travnjak	120
3 – kosni travnjak	140
4 – kosni travnjak	160
Pašno-košna uporaba	120
Djeteline i djetelinske mješavine	140
Djetelinsko-travne mješavine	140
Trave, travne mješavine i djetelinsko-travne mješavine	130
Kukuruz za zrno	150
Kukuruz za silažu	160
Krumpir	140
Pšenica	140

Ječam	120
Tritikale	140
Zob	110
Raž	140
Druge žitarice	120
Uljana repica	120
Druge uljarice	120
Hmelj	110
Soja	140
Suncokret	140
Šećerna repa	140
Korjenaste krmne kulture	120
Drugi jednogodišnji usjevi	120
Duhan	140
Voćne vrste	
Voće	120
Masline	120
Drugo voće (jagode, borovnice)	140
Vinova loza	120
Povrće	
Plodovito	160
Korjenasto i gomoljasto	120
Lisnato	110
Zeljasto	160
Lukovičasto	110
Poriluk	120
Mahunasto	120

Granične vrijednosti odnose se isključivo na:

- a) tla vrlo slabe do slabe opskrbljeno biljci pristupačnim fosforom
- b) količine P₂O₅ unijete mineralnim gnojivom.

Granične vrijednosti ne uključuju:

- c) gnojidbu na zalihu prije podizanja višegodišnjih nasada (meliorativna gnojidba), koja se provodi primjenom mineralnih gnojiva
- d) unošenje P₂O₅ organskim gnojivom te ostalim gnojidbenim proizvodima.

GEOGRAFSKA PODRUČJA PRIMJENE GAEC 2

Ministarstvo nadležno za okoliš i prirodu prikuplja i održava podatke o tresetištima i močvarama koji se primjenjuju na GAEC 2 te na godišnjoj razini dostavlja iste Agenciji za plaćanja u Esri shp formatu.

Geografska područja primjene GAEC 2 obaveza mogu se vidjeti na ARKOD pregledniku u GAEC 2 sloju kao posebni poligoni.

Informacija o preklopu ARKOD parcela s GAEC 2 područjem bit će vidljiva i dostupna obveznicima uvjetovanosti na Zapisniku o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta.

PRILOG V.

PRAVILA O SOCIJALNOJ UVJETOVANOSTI U SKLADU S ČLANKOM 14. I PRILOGOM IV. UREDBE EU br. 2021/2115

Područje: Zapošljavanje			
EU zakonodavstvo	Relevantne odredbe Direktive i zahtjevi	HR propis (članak, propis)	Zahtjev
Transparentni i predvidivi radni uvjeti Direktive 2019/1152	Članak 3. Uvjeti zapošljavanja trebaju se navesti u pisanim oblicima (»ugovor o radu«)	Članak 14. stavak 1. i članak 15. Zakona o radu (»Narodne novine«, br. 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23) (u daljem tekstu: Zakon o radu)	S radnikom na poljoprivrednom gospodarstvu mora biti sklopljen pisani ugovor o radu, odnosno mora mu biti izdana pisana potvrda o sklopljenom ugovoru o radu, prije početka rada sukladno odredbama članka 14. Zakona o radu, s obveznim sadržajem propisanim člankom 15. Zakona o radu.
	Članak 4. Osigurati da zapošljavanje u poljoprivredi podliježe ugovoru o radu	Članak 10. stavci 1. i 2. i članci 14. i 15. Zakona o radu	S radnikom na poljoprivrednom gospodarstvu mora biti sklopljeni pisani ugovor o radu, odnosno mora mu biti izdana pisana potvrda o sklopljenom ugovoru o radu sukladno odredbama članka 14. i članka 15. Zakona o radu.
	Članak 5. Ugovor o radu treba se dostaviti u roku od sedam dana od početka rada	Članak 14. stavci 3. i 5. Zakona o radu	Poslodavac je dužan radniku prije početka rada dostaviti primjerak ugovora o radu kada je sklopljen u pisanim oblicima, odnosno izdati radniku pisani potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu, sukladno odredbama članka 14. stavci 3. i 5. Zakona o radu.
	Članak 6. Promjene u radnom odnosu dostavljaju se u obliku dokumenta	Članak 14. stavak 1. Zakona o radu – <i>promjene u radnom odnosu unose se u pisani ugovor o radu</i>	S radnikom na poljoprivrednom gospodarstvu eventualne promjene u radnom odnosu moraju se ugovoriti ugovorom o radu ili dodatkom ugovora o radu sukladno članku 14. stavku 1. Zakona o radu.
	Članak 8. Razdoblje probnog rada	Članak 53. Zakona o radu	S radnikom na poljoprivrednom gospodarstvu ugovorom o radu može se ugovoriti probni rad. Probni rad ne smije trajati duže od 6 mjeseci, sukladno članku 53. Zakona o radu.
	Članak 10. Uvjeti u pogledu minimalne predvidivosti rada		Obzirom da u hrvatskom Zakonu o radu ranije nije bila potpuna ili djelomična nepredvidivost obrasca rada, ovaj je članak Direktive usklađen samo u odnosu na primjenjivu situaciju, odnosno u odnosu na novi oblik rada koji se odvija putem digitalnih radnih platformi – Članak 221.1 Zakona o radu, a koji nije primjenjiv u poljoprivredi.
	Članak 13. Obvezno osposobljavanje	Članak 54. Zakona o radu	Radniku na poljoprivrednom gospodarstvu poslodavac je dužan omogućiti u skladu s mogućnostima i potrebama rada, školovanje, obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje sukladno članku 54. Zakona o radu.
Područje: Zdravlje i sigurnost			
Mjere za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika Direktiva 89/391/EEZ	Članak 5. Opća odredba kojom se utvrđuje obveza poslodavaca da osigura sigurnost i zdravlje radnika	Članak 17. Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 71/14, 118/14, 94/18 i 96/18) (u daljem tekstu: Zakon o zaštiti na radu)	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu dužan je organizirati i provoditi zaštitu na radu sukladno članku 17. Zakona o zaštiti na radu.
	Članak 6. Opća obveza poslodavaca da poduzme mjerne potrebne za zaštitu sigurnosti i zdravlja, uključujući sprecavanje rizika te pružanje informacija i osposobljavanja	Članak 17., 18., 19., 27., 29. i 32. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita (»Narodne novine«, broj 142/21) (u daljem tekstu: Pravilnik o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita)	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu dužan je organizirati i provoditi zaštitu na radu, procjenjivati rizike, kao i osposobljavati i obavještavati radnike te osposobljavati ovlaštenike poslodavca sukladno članku 17., 18., 19., 27., 29. i 32. Zakona o zaštiti na radu.

	Članak 7. Zaštitne i preventivne usluge: radnik odnosno radnici koji će biti zaduženi za obavljanje aktivnosti u području zdravljanih i sigurnosti ili nadležne vanjske službe koje će se angažirati	Članak 20. i 21. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o obavljanju poslova zaštite na radu (»Narodne novine«, br. 126/19 i 154/22) (u dalnjem tekstu: Pravilnik o obavljanju poslova zaštite na radu) Pravilnik o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu (»Narodne novine«, br. 58/22 i 9/24)	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu dužan je osigurati i provoditi zaštitu na radu, sami ili s vanjskim suradnicima, u skladu s člancima 20. i 21. Zakona o zaštiti na radu, i sljedećim podzakonskim propisima. Pravilnikom o obavljanju poslova zaštite na radu i Pravilnikom o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu.
	Članak 8. Poslodavac treba poduzeti mjere za prvu pomoć, gašenje požara i evakuaciju radnika	Članak 55. i 56. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu (»Narodne novine«, broj 56/83) (u dalnjem tekstu: Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu)	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu obvezan je poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja te organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima u skladu s člancima 55. i 56. Zakona o zaštiti na radu i Pravilnikom o pružanju prve pomoći radnicima na radu.
	Članak 9. Obveze poslodavca u pogledu procjene rizika, zaštitnih mjeri i opreme, evidentiranja i izvješćivanja o nesrećama na radu	Članak 18., 41., 42., 61. i 65. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o izradi procjene rizika (»Narodne novine«, br. 112/14 i 129/19)	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu obvezan je procjenjivati rizike, osigurati da su mjesto rada i sredstva rada te osobna zaštitna oprema koja se koriste u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu, voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke te obavještavati tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o ozljedama nastalima u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad u skladu s člancima 18., 41., 42., 61. i 65. Zakona o zaštiti na radu i Pravilnikom o izradi procjene rizika.
	Članak 10. Pružanje informacija radnicima o rizicima za sigurnost i zdravlje te zaštitnim i preventivnim mjerama	Članak 32. i 62. Zakona o zaštiti na radu	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu obvezan je radnicima pružati informacije o rizicima za sigurnost i zdravlje te zaštitnim i preventivnim mjerama na mjestima rada u skladu s člankom 32. i 62. Zakona o zaštiti na radu.
	Članak 11. Savjetovanje i sudjelovanje radnika u raspravama o svim pitanjima koja se odnose na sigurnost i zdravlje na radu	Članak 33. Zakona o zaštiti na radu	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu obvezan je savjetovati se o pitanju zaštite na radu s povjerenikom radnika za zaštitu na radu te omogućiti radnicima da raspravljaju o pitanjima zaštite na radu.
	Članak 12. Poslodavac treba osigurati da radnici dobiju odgovarajuće osposobljavanje u području sigurnosti i zdravlja	Članak 27. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način u skladu s člankom 27. Zakona o zaštiti na radu i Pravilnikom o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita.
Minimalni sigurnosni i zdravstveni zahtjevi za korištenje radne opreme od strane radnika Direktiva 2009/104/EZ	Članak 3. Opće obveze osiguranja prikladnosti radne opreme za rad koji obavljaju radnici bez narušavanja sigurnosti ili zdravlja	Članak 41. Zakona o zaštiti na radu	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je osigurati da su mjesto rada i sredstva rada te osobna zaštitna oprema koja se koriste u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača.
	Članak 5. Pregled radne opreme – oprema se pregledava nakon ugradnje tijekom periodičnih pregleda koje provode nadležne osobe	Članak 42. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o pregledu i ispitivanju radne opreme (»Narodne novine«, br. 16/16 i 120/22) (u dalnjem tekstu: Pravilnik o pregledu i ispitivanju radne opreme)	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je osigurati pregled i ispitivanje sredstava rada (pripadajuće instalacije, uređaja, prometnih sredstava, radne opreme), koju koristi u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, pravilima zaštite na radu, posebnim propisima i uputama proizvođača.

Članak 6. Radna oprema koja uključuje posebne rizike treba se ograničiti na osobe zadužene za njezinu upotrebu, a sve popravke, preinake i održavanje trebaju obavljati za to određeni radnici	Članak 7. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme (»Narodne novine«, broj 18/17)	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je osigurati da se radnom opremom čija uporaba uključuje posebne rizike za sigurnost i zdravlje radnika rukuju samo za to osposobljeni radnici i da popravljanje, održavanje ili servisiranje radne opreme obavljaju posebno određeni i za te poslove posebno osposobljeni skladu s člankom 7. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme.
Članak 7. Ergonomija i zdravlje na radu	Članak 8. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je u osiguranju minimalnih zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva uzeti u obzir mjesto i položaj radnika dok koristi radnu opremu te ergonomска načela u skladu s člankom 8. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme.
Članak 8. Radnici trebaju dobiti odgovarajuće informacije i, prema potrebi, pisane upute za upotrebu radne opreme	Članak 9. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme Članak 32. stavci 2. i 3. Zakona o zaštiti na radu	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je osigurati informacije i upute o upotrebi radne opreme u skladu s člankom 32. stavcima 2. i 3. Zakona o zaštiti na radu i člankom 9. Pravilnika o pregledu i ispitivanju radne opreme.
Članak 9. Radnici moraju proći odgovarajuće osposobljavanje	Pravilnik o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita Članak 10. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je osigurati osposobljavanje radnika za rad na siguran način u skladu s člankom 27. Zakona o zaštiti na radu, člankom 10. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme i odredbama Pravilnika o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita.

PRILOG VI.

KONTROLNA LISTA ZA SOCIJALNU UVJETOVANOST

Područje: Zapošljavanje				Pitanje za listu provjere				Utvrđena nesukladnost		
EU zakonodavstvo	Relevantne odredbe Direktive i zahtjevi	HR propis (članak, propis)	Zahtjev	Pitanje	DA	NE	NP	Opseg	Ozbiljnost	Trajanje
Transparentni i predvidivi radni uvjeti Direktive 2019/1152	članak 3. Uvjeti zapošljavanja trebaju se navesti u pisanom obliku (»ugovor o radu«)	Članak 14. stavak 1. i članak 15. Zakona o radu	S radnikom na poljoprivrednom gospodarstvu mora biti sklopljen pisani ugovor o radu, odnosno, mora mu biti izdana pisana potvrda o sklopljenom ugovoru o radu prije početka rada sukladno članku 14. Zakona o radu s obveznim sadržajem propisanim člankom 15. Zakona o radu.	S radnikom na poljoprivrednom gospodarstvu sklopljen je pisani ugovor o radu, izdana mu je pisana potvrda o sklopljenom ugovoru o radu.	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Velika	popravljivo
	članak 4. Osigurati da zapošljavanje u poljoprivredi podliježe ugovoru o radu	Članak 10. stavci 1. i 2. i članci 14. i 15. Zakona o radu	S radnikom na poljoprivredom gospodarstvu mora biti sklopljeni pisani ugovor o radu, odnosno mora mu biti izdana pisana potvrda o sklopljenom ugovoru o radu sukladno odredbama članka 14. i članka 15. Zakona o radu.	Ugovor o radu, odnosno pisana potvrda o sklopljenom ugovoru o radu sadrži propisane podatke.	DA	NE	NP	Utjecaj ograničen na gospodarstvo	Velika	popravljivo

članak 5. Poljoprivredno gospodarstvo je dužno Ugovor o radu dostaviti u roku od sedam dana od početka rada	Članak 14. stavci 3., i 5. Zakona o radu	Poslodavac je dužan radniku prije početka rada dostaviti primjerak ugovora o radu kada je sklopljen u pisanim obliku, odnosno izdati radniku pisani potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu sukladno odredbama članka 14. stavcima 3. i 5. Zakona o radu.	Pisani ugovor odnosno pisana potvrda o sklopljenom ugovoru o radu dostavljen je radniku prije početka rada.	DA	NE	NP	Utjecaj ograničen na gospodarstvo	Srednja	trajno
članak 6. Promjene u radnom odnosu dostavljaju se u obliku dokumenta	Članak 14. stavak 1. Zakona o radu – <i>promjene u radnom odnosu unose se u pisani ugovor o radu</i>	S radnikom na poljoprivrednom gospodarstvu eventualne promjene u radnom odnosu moraju se ugovoriti ugovorom o radu ili dodatkom ugovora o radu sukladno članku 14. stavku 1. Zakona o radu.	U slučaju promjena u radnom odnosu sklopljen je novi ugovor o radu ili dodatak ugovora o radu.	DA	NE	NP	Utjecaj ograničen na gospodarstvo	Srednja	popravljivo
članak 8. Razdoblje probnog rada	Članak 53. Zakona o radu	S radnikom na poljoprivredom gospodarstvu ugovorom o radu može se ugovoriti probni rad. Probni rad ne smije trajati duže od 6 mjeseci sukladno članku 53. Zakona o radu.	Probni rad ne traje duže od 6 mjeseci.	DA	NE	NP	Utjecaj ograničen na gospodarstvo	Srednja	trajno
članak 10. Uvjjeti u pogledu minimalne predvidivosti rada		Obzirom da u hrvatskom Zakonu o radu ranije nije bila potpuna ili djelomična nepredvidivost obrasca rada, ovaj je članak Direktive uskladen samo u odnosu na primjenjivu situaciju, odnosno u odnosu na novi oblik rada koji se odvija putem digitalnih radnih platformi – Članak 221.I Zakona o radu, a koji nije primjenjiv u poljoprivredi. Sljedom navedenog, Zakonom o radu rad u poljoprivredi je predvidiv.	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NP
članak 13. Obvezno osposobljavanje	Članak 54. Zakona o radu	Radniku na poljoprivredom gospodarstvu poslodavac je dužan omogućiti u skladu s mogućnostima i potrebama rada, školovanje, obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje sukladno članku 54. Zakona o radu.	Poslodavac je omogućio školovanje, obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje.	DA	NE	NP	Utjecaj ograničen na gospodarstvo	Mala	popravljivo

Područje: Zdravljie i sigurnost

Mjere za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika Direktiva 89/391/EEZ	članak 5. Opća odredba kojom se utvrđuje obveza poslodavca da osigura sigurnost i zdravlje radnika	Članak 17. Zakona o zaštiti na radu	Poslodavac je na poljoprivrednom gospodarstvu dužan organizirati i provoditi zaštitu na radu sukladno članku 17. Zakona o zaštiti na radu.	Poslodavac organizira i provodi zaštitu na radu.	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Velika	popravljivo
	članak 6. Opća obveza poslodavaca da poduzme mjere potrebne za zaštitu sigurnosti i zdravlja, uključujući sprečavanje rizika te pružanje informacija i ospobljavanja	Članak 17., 18., 19., 27., 29. i 32. Zakona o zaštiti na radu. Pravilnik o ospozobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu dužan je organizirati i provoditi zaštitu na radu, procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, kao i ospozobljavati i obavještavati radnike sukladno člancima 17., 18., 19., 27., 29. i 32. Zakona o zaštiti na radu.	Poslodavac je procijenio rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu.	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Srednja	popravljivo
				Poslodavac je ospozobilio radnike za rad na siguran način.	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Srednja	popravljivo
				Poslodavac, odnosno njegov ovlaštenik su ospozobljeni iz područja zaštite na radu.	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Srednja	popravljivo
				Poslodavac obavještava radnike o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika.	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Srednja	popravljivo
članak 7. Zaštitne i preventivne usluge: radnik odnosno radnici koji će biti zaduženi za obavljanje aktivnosti u području zdravlja i sigurnosti ili nadležne vjanske službe koje će se angažirati	Članak 20. i 21. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o obavljanju poslova zaštite na radu Pravilnik o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu	Članak 20. i 21. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o obavljanju poslova zaštite na radu Pravilnik o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu dužan je osigurati i provoditi zaštitu na radu, sam ili s vanjskim suradnicima, u skladu s člancima 20. i 21. Zakona o zaštiti na radu i sljedećim podzakonskim propisima: Pravilnikom o obavljanju poslova zaštite na radu i Pravilnikom o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu.	Poslodavac je ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika.	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Srednja	popravljivo
članak 8. Poslodavac treba poduzeti mjere za prvu pomoći, gašenje požara i evakuaciju radnika	Članak 55. i 56. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu	Članak 55. i 56. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu obvezan je poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja radnika, te organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima u skladu s člancima 55. i 56. Zakona o zaštiti na radu i Pravilnikom o pružanju prve pomoći radnicima na radu.	Poslodavac je poduzeo mjere zaštite od požara?	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Velika	popravljivo
				Poslodavac je izradio plan evakuacije i spašavanja?	DA	NE	NP		Srednja	popravljivo
				Poslodavac je osigurao pružanje prve pomoći?	DA	NE	NP		Velika	popravljivo

			članak 9. Obveze poslodavca u pogledu procjene rizika, zaštitnih mjeri i opreme, evidentiranja i izvješćivanja o nesrećama na radu	Članak 18., 41., 42., 61. i 65. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o izradi procjene rizika)	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu obvezan je procjenjivati rizike, osigurati da su mjesto rada i sredstva rada te osobna zaštitna oprema koji se koriste u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu, voditi evidencije, čuvati isprave, davati obavijesti i podatke te obavještavati tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o ozljedama nastalima u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad u skladu s člancima 18., 41., 42., 61. i 65. Zakona o zaštiti na radu i Pravilnikom o izradi procjene rizika.	Poslodavac je radnike ili njihove predstavnike uključio u postupak izrade procjene rizika. Procjena rizika je dostupna radniku na mjestu rada. Poslodavac je radnicima osigurao osobnu zaštitnu opremu u skladu s procjenom rizika.	DA	NE	NP	Velika	popravljivo
			Poslodavac vodi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.	DA	NE	NP					
			Poslodavac je obavijestio tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem obavlja rad.	DA	NE	NP					
			Poslodavac je radnicima dao pisane upute za rad na siguran način, upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizičkih štetnosti.	DA	NE	NP					
			članak 10. Pružanje informacija radnicima o rizicima za sigurnost i zdravlje te zaštitnim i preventivnim mjerama	Članak 32. i 62. Zakona o zaštiti na radu	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu obvezan je radnicima pružati informacije o rizicima za sigurnost i zdravlje te zaštitnim i preventivnim mjerama na mjestima rada u skladu s člancima 32. i 62. Zakona o zaštiti na radu.	Poslodavac se savjetuje sa povjerenikom zaštite na radu i radnicima je omogućio da sudjeluju i raspravljaju o pitanjima zaštite na radu.	DA	NE	NP	Srednja	popravljivo
			članak 11. Savjetovanje i sudjelovanje radnika u raspravama o svim pitanjima koja se odnose na sigurnost i zdravlje na radu	Članak 33. Zakona o zaštiti na radu	Poslodavac na poljoprivredom gospodarstvu obvezan je savjetovati se po pitanju zaštite na radu s povjerenikom radnika za zaštitu na radu te omogućiti radnicima da raspravljaju o pitanjima zaštite na radu.	Poslodavac se savjetuje sa povjerenikom zaštite na radu i radnicima je omogućio da sudjeluju i raspravljaju o pitanjima zaštite na radu.	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Mala
			članak 12. Poslodavac treba osigurati da radnici dobiju odgovarajuće osposobljavanje u području sigurnosti i zdravlja	Članak 27. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način u skladu s člankom 27. Zakona o zaštiti na radu i Pravilnikom o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita	Radnici su ospozobljeni sa rad na siguran način?	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Srednja

Minimalni sigurnosni i zdravstveni zahtjevi za korištenje radne opreme od strane radnika	članak 3. Opće obveze osiguranja prikladnosti radne opreme za rad koji obavljaju radnici bez narušavanja sigurnosti ili zdravlja	Članak 41. Zakona o zaštiti na radu	<p>Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je osigurati da su mjesto i sredstva rada te osobna zaštitna oprema koja se koriste u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagoden za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača.</p> <p>Poslodavac je radnicima osigurao ispravnu radnu opremu.</p> <p>Poslodavac je radnicima osigurao ispravnu osobnu zaštitnu opremu, a radnici ju koriste u skladu s pravilima zaštite na radu.</p>	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Srednja	trajno	
				DA	NE	NP				
				DA	NE	NP				
				DA	NE	NP				
članak 5. Pregled radne opreme – oprema se pregledava nakon ugradnje tijekom periodičnih pregleda koje provode nadležne osobe	članak 42. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o pregledu i ispitivanju radne opreme	Članak 42. Zakona o zaštiti na radu Pravilnik o pregledu i ispitivanju radne opreme	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je osigurati pregled i ispitivanje sredstava rada (pripadajuće instalacije, uređaji, prometna sredstva, radna oprema) koju koristi u skladu s Zakonom o zaštiti na radu, pravilima zaštite na radu, posebnim propisima i uputama proizvođača.	Poslodavac je obavio preglede i ispitivanja sredstava rada (pripadajuće instalacije, uređaji, prometna sredstva, radna oprema)	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Mala	popravljivo
članak 6. Radna oprema koja uključuje posebne rizike treba se ograničiti na osobe zadužene za njezinu upotrebu, a sve popravke, preinake i održavanje trebaju obavljati za to određeni radnici	članak 7. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme	Članak 7. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je osigurati sljedeće: – radnom opremom čija uporaba uključuje posebne rizike za sigurnost odnosno zdravlje radnika rukuju samo za to osposobljeni radnici, – popravljanje, održavanje ili servisiranje radne opreme obavljaju posebno određeni i za te poslove posebno osposobljeni radnici u skladu s člankom 7. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme	Radnom opremom čija uporaba uključuje posebne rizike rukuju samo osposobljeni radnici odnosno stručno osposobljeni radnici (kada je to posebno propisano).	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Mala	popravljivo
članak 7. Ergonomija i zdravlje na radu	članak 8. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme	Članak 8. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je u osiguranju minimalnih zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva uzeti u obzir mjesto i položaj radnika dok koristi radnu opremu te ergonomска načela u skladu s člankom 8. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme.	Poslodavac je osigurao pri uporabi radne opreme minimalne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve u odnosu na mjesto i položaj radnika dok koristi radnu opremu, odnosno poštije ergonomskе zahtjeve na mjestu rada	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Velika	popravljivo

članak 8. Radnici trebaju dobiti odgovarajuće informacije i, prema potrebi, pisane upute za upotrebu radne opreme	Članak 9. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme Članak 32. stavci 2. i 3. Zakona o zaštiti na radu	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je osigurati informacije i upute o upotrebi radne opreme u skladu s člankom 32. stavcima 2. i 3. Zakona o zaštiti na radu i člankom 9. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme.	Poslodavac je radnicima osigurao informacije i pisane upute o upotrebi radne opreme.	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Mala	popravljivo
članak 9. Radnici moraju proći odgovarajuće osposobljavanje	Pravilnik o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita Članak 10. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme	Poslodavac na poljoprivrednom gospodarstvu obvezan je osigurati osposobljavanje radnika o zaštiti na radu u skladu s člankom 27. Zakona o zaštiti na radu te člankom 10. Pravilnika o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme i odredbama Pravilnika o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita.	Poslodavac je osigurao osposobljavanje radnika za rad na siguran način i posebnu stručnu osposobljenost kada se ona posebno zahtijeva, odnosno kada je posebno propisana.	DA	NE	NP	Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Srednja	popravljivo

PRILOG VII.**SMJERNICE AGENCIJI ZA PLAĆANJA ZA UTVRĐIVANJE UMANJENJA PLAĆANJA**

Matrica umanjenja plaćanja za kršenje socijalne uvjetovanosti

Opseg	Ozbiljnost	Trajanje	Umanjenje za prvo kršenje	Umanjenje za prvo ponavljanje
			(%)	(%)
Utjecaj ograničen na gospodarstvo	Vrlo mala	popravljivo	3	10
		trajno	3	10
	Mala	popravljivo	3	10
		trajno	3	10
	Srednja	popravljivo	3	10
		trajno	4	10
	Velika	popravljivo	5	10
		trajno	5	10
Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Vrlo mala	popravljivo	3	10
		trajno	3	10
	Mala	popravljivo	3	10
		trajno	4	10
	Srednja	popravljivo	4	10
		trajno	4	10
	Velika	popravljivo	5	10
		trajno	5	10

Svako daljnje ponavljanje utvrđene nesukladnosti smatrati će se kršenjem namjerne nesukladnosti

Matrica umanjenja plaćanja za kršenje namjerne nesukladnosti kod socijalne uvjetovanosti

Opseg	Ozbiljnost	Trajanje	Umanjenje za prvo kršenje (%)	Umanjenje za prvo ponavljanje (%)	Umanjenje za drugo ponavljanje (%)
Utjecaj ograničen na gospodarstvo	Vrlo mala	popravljivo	15	30	
		trajno	15	30	
	Mala	popravljivo	15	30	
		trajno	15	30	
	Srednja	popravljivo	15	30	
		trajno	15	30	
	Velika	popravljivo	20	40	
		trajno	20	40	
Utjecaj proširen izvan granica gospodarstva	Vrlo mala	popravljivo	20	40	100
		trajno	20	40	
	Mala	popravljivo	20	40	
		trajno	20	40	
	Srednja	popravljivo	20	40	
		trajno	20	40	
	Velika	popravljivo	20	40	
		trajno	30	60	

MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE

930

Na temelju članka 17. stavka 2. Zakona o gradnji («Narodne novine», broj 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19) ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine donosi

TEHNIČKI PROPIS O AKUSTICI U ZGRADARSTVU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Tehničkim propisom (u dalnjem tekstu: Propis) propisuju:

- tehnički zahtjevi za akustička svojstva zgrade i njezine dijelove koje treba ispuniti prilikom projektiranja i građenja nove zgrade, rekonstrukcije postojeće zgrade, građenja jednostavnih i drugih zgrada i izvođenja radova koje se mogu graditi, odnosno izvoditi bez građevinske dozvole u skladu s glavnim projektom

- sadržaj projekta zgrade u odnosu na zaštitu od buke i akustička svojstva zgrade

- sadržaj Iskaznice o akustičkim svojstvima zgrade i
- održavanje zgrade u odnosu na zaštitu od buke i akustička svojstva zgrade.

(2) Tehnički zahtjevi za akustička svojstva zgrade i njezine dijelove podrazumijevaju zahtjeve u pogledu zvučne izolacije vanjskih i unutarnjih građevnih dijelova zgrade, zvučne izolacije od buke servisne opreme zgrade, prostorne akustike, zaštite od buke zbog

prekomjerne odječnosti prostora te mjerena akustičkih svojstava zgrade.

Članak 2.

(1) Zahtjeve iz ovoga Propisa koji se moraju ispuniti projektiranjem i građenjem novih zgrada, odnosno projektiranjem rekonstrukcije i rekonstrukcijom postojećih zgrada, odnosno građenjem jednostavnih i drugih zgrada i izvođenjem radova, koji se prema posebnom propisu mogu graditi, odnosno izvoditi bez građevinske dozvole, a u skladu s glavnim projektom, vlasnik zgrade je dužan očuvati njezinim održavanjem.

(2) Odredbe posebnih propisa kojima se uređuju pojedini zahtjevi u pogledu zaštite od buke i akustike u zgradarstvu primjenjuju se samo na one zahtjeve koji nisu uređeni ovim Propisom.

Primjena Propisa

Članak 3.

(1) Zahtjevi iz ovoga Propisa primjenjuju se na zgrade i dijelove zgrada stambene namjene i na dijelove zgrada drugih namjena s boravišnim prostorijama, radnim prostorijama sa zahtjevima u pogledu akustičkih svojstava i prostorijama posebne namjene određenim ovim Propisom.

(2) Zahtjevi iz ovoga Propisa, prilikom rekonstrukcije zgrada koje su upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske ili zgrada koje se nalaze u kulturno – povjesnoj cjelini upisanoj u taj Registar, uz suglasnost ministarstva nadležnog za graditeljstvo, ne primjenjuju se na pregrade zgrade i građevne dijelove zgrade ako bi se njima narušila bitna spomenička svojstva zgrade. Pri tome je potrebno u najvećoj mogućoj mjeri zadovoljiti zahtjeve ovoga Propisa u svrhu ispunjavanja temeljnog zahtjeva za građevinu u pogledu zaštite od buke i akustičkih svojstava u odnosu na postojeće stanje zgrade, a u skladu s konzervatorskim uvjetima.

Pojmovi**Članak 4.**

(1) Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Propisu imaju u smislu ovoga Propisa sljedeće značenje:

1. *A-vrednovana ekvivalentna razina buke* ($L_{A,\text{eq}}$) je ekvivalentna kontinuirana razina zvuka koja ima istu ukupnu zvučnu energiju kao mjerena buka promjenjive razine

2. *Apsorpcija zvuka* je sposobnost materijala, graničnih ploha prostorija, medija i predmeta u prostoriji (npr. namještaja, opreme i sl.) da pretvaraju zvučnu energiju u toplinu

3. *Bočni prijenos zvuka* je prijenos zračnog i/ili udarnog zvuka između prostorija kroz sve obodne pregrade ili prema vanjskom prostoru ili iz vanjskog prostora prema zatvorenoj prostoriji bez direktnih puteva prijenosa zvuka

4. *Boravišne prostorije* su zatvorene prostorije zgrada u kojima borave ljudi radi odmora, oporavka, zabave ili rekreacije, kao npr. sobe i dnevni prostori u stanovima, sobe smještajnih jedinica u hotelima, motelima, apartmanima i drugim ugostiteljskim zgradama sa smještajem, sobe u smještajnim jedinicama u zgradama za stovanje zajednice (djecji, dječki, studentski, umirovljenički, radnički i drugi domovi), sobe stacionara u zdravstvenim ustanovama i druge prostorije slične namjene

5. *Direktni prijenos zvuka* je prijenos zračnog i/ili udarnog zvuka samo kroz zajednički dio pregrade između prostorija ili prema vanjskom prostoru ili iz vanjskog prostora prema zatvorenoj prostoriji bez utjecaja bočnih puteva prijenosa zvuka

6. *Direktni zvuk u prostoriji* je komponenta zvuka koja se u prostoriji slobodno širi od izvora zvuka prema točki prijema (mikrofonu, slušatelju) bez utjecaja refleksija zvuka od ploha prostorije i predmeta u njoj. Razina direktnog zvuka pritom opada s udaljenosti od izvora zvuka

7. *Ekvivalentna apsorpcijska ploština prostorije* (A) je ploština površine koja ima koeficijent apsorpcije zvuka jednak 1, a apsorbira količinu zvučne energije jednaku onoj koju zajedno apsorbiraju sve plohe prostorije i svi predmeti (npr. namještaj, oprema i sl.) koji se u njoj nalaze. Frekvencijski je ovisna veličina

8. *Građevni dio zgrade* je dio tijela zgrade (zid, pod, krov, međukatna konstrukcija, balkon, stubište, prozor, vrata i dr.)

9. *Izvor buke* je svaki stroj, uređaj, instalacija, tehnološki postupak, djelatnost, svi oblici prometa, industrijski pogoni, postrojenja te elektroakustički uređaji za emitiranje glazbe i govora, kao i svi ostali izvori od kojih se širi neželjeni zvuk. Izvorima buke smatraju se i celine kao nepokretni i pokretni objekti te otvoreni i zatvoreni prostori za rekreaciju, igru, ples, predstave, koncerte, slušanje glazbe i slično

10. *Koeficijent apsorpcije zvuka* (α) je omjer zvučne energije koja se ne reflektira od neke plohe (najvećim dijelom se u njoj apsorbira, a vrlo mali dio prolazi kroz plohu) i zvučne energije koja upada na plohu, uz pretpostavku difuznog zvučnog polja. Frekvencijski je ovisna veličina. Raspon vrijednosti je od 0 (potpuna refleksija zvuka od plohe) do 1 (potpuna apsorpcija zvuka u plohi)

11. *Konstanta prostorije* (R) je parametar koji se izračunava iz ekvivalentne apsorpcijske ploštine prostorije i prosječnog koeficijenta apsorpcije zvuka, a koristi se pri izračunu razine zvučnog tlaka odječnog zvuka u prostoriji

12. *Kritična udaljenost* (r_c) je udaljenost od izvora zvuka na kojoj su razine direktnog i odječnog zvuka jednake. Na udaljenostima od izvora manjim od kritične dominira direktni zvuk, a na većim odječni zvuk. Frekvencijski je ovisna veličina

13. *Najviša standardizirana A-vrednovana razina buke* ($L_{A,\text{max},\text{nf}}$) je najviša vremenski i frekvencijski vrednovana razina zvučnoga tlaka unutar navedenog vremenskog intervala tijekom mjerjenja normalizirana na vrijeme odjeka u prostoriji uz referentno vrijeme odjeka određeno u skladu s točkom 28. ovoga članka.

14. *Namještene prostorije* su boravišne prostorije, radne i prostorije posebne namjene u zgradama opremljene fiksnim i pomičnim namještajem i oblogama prikladnjima namjeni korištenja prostorije

15. *Ocjenska ekvivalentna razina buke* ($L_{R,\text{eq}}$) je A-vrednovana ekvivalentna razina buke kojoj je dodano prilagođenje s obzirom na neku značajku buke

16. *Obujam prostorije* (V) je parametar kojim se iskazuje veličina prostorije, a izračunava se prema hrvatskoj normi HRN EN 12354-6

17. *Odječni zvuk u prostoriji* je komponenta zvuka koja se u prostoriji formira mnogostrukim refleksijama zvuka od ploha prostorije i predmeta (npr. namještaj, oprema i sl.) u njoj. Razina odječnog zvuka je približno jednaka u cijeloj prostoriji

18. *Odječnost* je svojstvo prostorije kojim se opisuje prisutnost zvuka u prostoriji nakon prestanka djelovanja izvora zvuka do konačnog isčezavanja

19. *Pregrada* je zid, pod ili strop s pripadajućim otvorima, koji ogradije prostoriju od vanjskog prostora ili susjednih prostorija i može se sastojati od jednog ili više građevnih dijelova zgrade

20. *Prilagođenje* je veličina dodana mjerenoj ili predviđenoj razini zvuka kako bi se uzbile u obzir neke značajke zvuka (sadržaj istaknutih tonova, impulsa, informacija, dubokih tonova) te doba dana ili vrste izvora

21. *Prosječni koeficijent apsorpcije zvuka u prostoriji* ($\bar{\alpha}$) je srednja vrijednost koeficijenta apsorpcije zvuka koja se računa kao omjer ekvivalentne apsorpcijske ploštine prostorije i ukupne ploštine svih ploha prostorije. Frekvencijski je ovisna veličina

22. *Prostorije posebne namjene* su prostorije u odgojnim, obrazovnim i zdravstvenim ustanovama, institutima, knjižnicama, galerijama, kazalištima, kinima i prostorije slične namjene s povećanim akustičkim zahtjevima

23. *Prostorije skupine I.* su prostorije zgrade u kojima je ocjenska ekvivalentna razina buke opreme ili djelatnosti $L_{R,\text{eq}}$ niža od 70 dB(A)

24. *Prostorije skupine II.* su prostorije zgrade u kojima ocjenska ekvivalentna razina buke opreme ili djelatnosti $L_{R,\text{eq}}$ iznosi 70 do 80 dB(A)

25. *Prostorije skupine III.* su prostorije u kojima je ocjenska ekvivalentna razina buke opreme ili djelatnosti $L_{R,\text{eq}}$ viša od 80 dB(A)

26. *Radne prostorije sa zahtjevima u pogledu akustičkih svojstava* (u daljem tekstu: radne prostorije) su prostorije u kojima se mora osigurati zaštita od prekomjerne razine buke s obzirom na vrstu aktivnosti radnika ili drugih osoba koje koriste prostor

27. *Razina inicijalne buke* je ukupna razina buke koja je prisutna na lokaciji gradnje u trenutku ugovorenog početka izrade studije ili projekta zgrade

28. *Referentno vrijeme odjeka* (T_0) jednako je zahtijevanom vremenu odjeka (T_{solj}) za prostorije za koje je postavljen tehnički zahtjev za prostornu akustiku, a za sve ostale prostorije ono iznosi 0,5 sekundi

29. *Rezultirajući jednobrojni indeks zvučne izolacije pregrade na zgradi* ($R_{w,\text{res}}$ i $R'_{w,\text{res}}$) je jednobrojna vrijednost indeksa zvučne

izolacije od zračnog zvuka za pregradu koja se sastoji od više građevnih dijelova različitih jednobrojnih indeksa zvučne izolacije prilikom mjerena na terenu određena prema hrvatskoj normi HRN EN ISO 717-1. U proračunima prilikom projektiranja zgrade vrijednost $R'_{w,res}$ mora zadovoljiti zahtjeve iz ovoga propisa, uključujući proračunske vrijednosti R'_w pojedinih građevnih dijelova pregrade

30. *Servisna oprema zgrade* su svi uređaji, instalacije i pogonska oprema zgrade koji mogu predstavljati izvore buke i/ili vibracija, kao što su pogonska oprema, uređaji i instalacijske cijevi, kanali i šahtovi za dovod i odvod vode, za zagrijavanje, hlađenje, mehaničku ventilaciju, klimatizaciju, dizala i pogon dizala, vrata na motorni pogon, eskalatori, dizelski agregati, metalna vrata i poklopci zajedničkih prostora, kanali za otpad te drugi izvori buke, a koji se nalaze unutar zgrade, na zgradama ili na parceli zgrade i u funkciji su zgrade koja je predmet projekta i izvedbe

31. *Spektralna prilagodna vrijednost* (C odnosno C_p) je vrijednost koja se računa prema hrvatskoj normi HRN EN ISO 717-1 i pribraja jednobrojnim vrijednostima R'_w , R'_w ili $D'_{nT,w}$

32. *Spektralna prilagodna vrijednost* (C_p) za razinu udarnog zvuka je vrijednost koja se računa prema hrvatskoj normi HRN EN ISO 717-2 i pribraja jednobrojnim vrijednostima $L'_{n,w}$ ili $L'_{n,w}$

33. *Jednobrojni indeks zvučne izolacije* (R'_w i R'_w) je vrijednost indeksa zvučne izolacije od zračnog zvuka. R'_w je određen mjerena na terenu prema normi HRN EN ISO 717-1. U proračunima prilikom projektiranja zgrade vrijednost R'_w mora zadovoljiti zahtjeve iz ovog propisa, uključujući bočne puteve provođenja zvuka, utjecaj zračnih šupljina u obodnim pregradama (zidovi sa šupljinama, spušteni strop, podignuti pod, rebrasti stropovi i sl.) i prodore instalacija kroz pregrade (ventilacijskih kanala i/ili drugih prodora ili oslabljenja u pregradama zbog instalacija)

34. *Jednobrojna normalizirana razina udarnog zvuka* ($L'_{n,w}$ i $L'_{n,w}$) je vrijednost razine udarnog zvuka standardnog izvora prilikom mjerena na terenu određena prema hrvatskoj normi HRN EN ISO 717-2. U proračunima prilikom projektiranja zgrade vrijednost $L'_{n,w}$ mora zadovoljiti zahtjeve iz ovog propisa, uključujući bočne puteve provođenja zvuka, utjecaj zračnih šupljina u obodnim pregradama (zidovi sa šupljinama, spušteni strop, podignuti pod, rebrasti stropovi i sl.) i prodore instalacija kroz pregrade (ventilacijskih kanala i/ili drugih prodora ili oslabljenja u pregradama zbog instalacija)

35. *Jednobrojna standardizirana razlika razina* ($D'_{nT,w}$) je vrijednost standardizirane razlike razina zvučnog tlaka prilikom mjerena na terenu određena prema hrvatskoj normi HRN EN ISO 717-1. U proračunima prilikom projektiranja zgrade vrijednost $D'_{nT,w}$ mora zadovoljiti zahtjeve iz ovog propisa, uključujući bočne puteve provođenja zvuka, utjecaj zračnih šupljina u obodnim pregradama (zidovi sa šupljinama, spušteni strop, podignuti pod, rebrasti stropovi i sl.) i prodore instalacija kroz pregrade (ventilacijskih kanala i/ili drugih prodora ili oslabljenja u pregradama zbog instalacija)

36. *Vrijeme odjeka* (T) je vrijeme potrebno da se razina zvučnog tlaka u prostoriji snizi za 60 dB nakon isključenja izvora zvuka. Frekvencijski je ovisna veličina

37. *Zahtijevano vrijeme odjeka* (T_{sol}) je vrijeme odjeka koje je potrebno postići u nekoj prostoriji ovisno o njezinoj veličini i namjeni, uvažavajući dopuštena odstupanja prema ovom Propisu

(2) Ostali pojmovi uporabljeni u ovom Propisu imaju značenje određeno zakonima kojima se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje, građevnih proizvoda i posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita od buke.

Prilozi Propisu

Članak 5.

Sastavni prilozi ovoga Propisa su:

– Prilog A – »Popis hrvatskih normi za proračune i mjerjenje akustičkih svojstava građevnih dijelova zgrade, pregrada zgrade i zgrade kao cjeline«

– Prilog B – »Tehnički zahtjevi za najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L'_{R,Aeq}$ u boravišnim prostorijama za odmor i stanovanje, najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L'_{R,Aeq}$ u radnim prostorijama, najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L'_{R,Aeq}$ u prostorijama posebne namjene bez utjecaja zvuka koji reproducira elektroakustička oprema i najviše dopuštene razine buke $L'_{AE,max,nT}$ uzrokovane servisnom opremom zgrade«

– Prilog C – »Tehnički zahtjevi za minimalni jednobrojni indeks zvučne izolacije ($R'_{w,min}$), minimalnu jednobrojnu standardiziranu razliku razina ($D'_{nT,w,min}$) i najviše dopuštenu jednobrojnu normaliziranu razinu udarnog zvuka ($L'_{n,w,max}$) između prostorija u zgradama«

– Prilog D – »Postupak proračuna veličina relevantnih za prostornu akustiku i zaštitu od buke zbog prekomjerne odječnosti prostora«

– Prilog E – »Iskaznica o akustičkim svojstvima zgrade«.

Ispunjavanje temeljnog zahtjeva za građevinu

Članak 6.

(1) Smatra se da zgrada ispunjava temeljni zahtjev za građevinu zaštite od buke te da ima akustička svojstva propisana ovim Propisom ako je glavni projekt zgrade u odnosu na zaštitu od buke i akustička svojstva za nove zgrade, rekonstrukciju postojeće zgrade, odnosno glavni projekt za građenje jednostavnih i drugih zgrada i izvođenje radova prema posebnom propisu koji se mogu izvoditi bez građevinske dozvole, izrađen u skladu s ovim Propisom, te ako je zgrada izgrađena, rekonstruirana, održavana odnosno ako su radovi izvedeni u skladu s tim projektom, pri čemu razina ispunjavanja temeljnih zahtjeva postojeće zgrade nakon navedene rekonstrukcije, odnosno izvedenih radova ne smije biti smanjena.

(2) Uporabni vijek zgrade u odnosu na temeljni zahtjev zaštite od buke je najmanje 50 godina ako zakonom kojim se uređuje gradnja nije drukčije propisano.

(3) Građevni proizvodi koji se ugrađuju u zgradu u svrhu ispunjavanja temeljnog zahtjeva za građevinu u pogledu zaštite od buke i akustičkih svojstava moraju ispuniti uvjete iz ovoga Propisa i posebnih propisa kojima su uređeni građevni proizvodi.

Primjena Propisa ili druge priznate metode proračuna

Članak 7.

(1) Prilikom projektiranja i građenja novih zgrada, rekonstrukcije postojećih zgrada i građenju jednostavnih i drugih zgrada i izvođenju radova prema posebnom propisu kojemu se mogu graditi odnosno izvoditi bez građevinske dozvole, mora se osigurati zaštita od buke, kao jedan od temeljnih zahtjeva za građevine propisan poštebnim propisom kojim se uređuje područje gradnje.

(2) Smatra se da je temeljni zahtjev zaštite od buke ispunjen ako zgrada udovoljava tehničkim zahtjevima za akustička svojstva zgrade propisanim ovim Propisom i drugim posebnim propisima.

(3) Kod projektiranja i građenja zgrada mogu se primijeniti proračunske metode i/ili modeli koji se temelje na provjerjenim tehničkim rješenjima i/ili novim dostignućima i rješenjima najnovije tehnologije na području zaštite od buke i akustičkih svojstava.

(4) Za proračun akustičkih svojstava građevnih dijelova zgrade mogu se koristiti rezultati laboratorijskih ispitivanja zvučne izolacije i/ili zvučne apsorpcije različitih građevnih dijelova zgrade te podaci iz prateće dokumentacije koju proizvodač sastavlja u skladu s propisima kojima se uređuju građevni proizvodi.

Vrste buke obzirom na izvor zvuka

Članak 8.

Zaštita od buke u zgradama mora osigurati zaštitu od:

- vanjske buke (buka prometa, buka industrijskih postrojenja, ambijentalna buka, buka od djelatnosti na otvorenom prostoru i sl.)
- buke koja dolazi kroz zrak uslijed zračnog zvuka iz drugih prostorija iste zgrade
- buke uslijed udarnog zvuka koji se prenosi iz drugih prostorija iste zgrade kroz konstrukciju
 - buke servisne i druge tehnološke opreme zgrade
 - buke djelatnosti u zgradi i
 - buke zbog prekomjerne odječnosti prostora.

Tehnička rješenja zaštite od buke

Članak 9.

(1) Tehnička rješenja zaštite od buke i stupanj njihove složenosti u pogledu akustičkih svojstava zgrade i njezinih dijelova ovise o razini vanjske buke u okruženju zgrade, razini unutarnje buke te namjeni i uporabi zgrade.

(2) Zaštita od vanjske buke osigurava se izvedbom dostačne zvučne izolacije vanjskih pregradnih elemenata zgrade od zračnog zvuka u ovisnosti o razini vanjske buke i dopuštenim razinama buke u boravišnjim prostorijama.

(3) Zaštita od buke iz drugih prostorija osigurava se provedbom dostačne zvučne izolacije unutarnjih pregrada zgrade od zračnog i/ili udarnog zvuka u skladu s namjenom prostorija koje te pregrade odvajaju.

(4) Zaštita od buke zbog prekomjerne odječnosti prostora osigurava se ugradnjom odgovarajućih obloga ploha i/ili elemenata za apsorpciju zvuka i/ili geometrijom ploha koje reflektiraju zvuk u prostoriji, u skladu s namjenom prostorije.

(5) Tehnička rješenja zaštite od buke prema ovom Propisu ne odnose se na zahtijevane razine zvučne izolacije građevnih dijelova zgrade i unutarnjih pregrada u pojedinoj stambenoj jedinici od buke uzrokovane izvorima buke u drugim prostorijama iste stambene jedinice.

(6) Tehnička rješenja zaštite od buke za slobodnostojeću zgradu stambene namjene s jednom stambenom jedinicom moraju ispunjavati zahtjeve iz tablice B.1.1. iz Priloga B ovoga Propisa.

II. TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA AKUSTIČKA SVOJSTVA ZGRADE

Članak 10.

Tehnički zahtjevi za akustička svojstva zgrada utvrđuju se:

- dopuštenim razinama vanjske i unutarnje buke
- zahtijevanim vrijednostima zvučne izolacije građevnih dijelova zgrade i pregrada zgrade
 - zahtijevanim vremenom odjeka i
 - potrebnom vrijednosti omjera ekvivalentne apsorpcijske ploštine i obujma prostorije.

Članak 11.

Dopuštene razine vanjske buke za okoliš utvrđene su posebnim propisom kojim se uređuju najviše dopuštene razine buke.

Tehnički zahtjevi za najviše dopuštene razine buke

Članak 12.

Tehnički zahtjevi za najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L_{R,Aeq}$ u boravišnjim prostorijama za odmor i stanovanje, najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L_{R,Aeq}$ u radnim prostorijama, najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L_{R,Aeq}$ u prostorijama posebne namjene bez utjecaja zvuka koji reproducira elektroakustička oprema i najviše dopuštene razine buke $L_{A,max,nT}$ uzrokovane servisnom opremom zgrade određeni su u Prilogu B ovoga Propisa.

Tehnički zahtjevi za zvučnu izolaciju

Članak 13.

(1) Minimalni potrebni jednobrojni indeks zvučne izolacije vanjskih građevnih dijelova zgrade ili vanjskih pregrada zgrade od zračnog zvuka (R_w ili $R_{w,res}$), neovisno o nagibu (vanjski zidovi, ravni krovovi, kosi krovovi, otvori i sl.), treba zadovoljiti zahtjev u odnosu na najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L_{R,Aeq}$ za boravišne prostorije, radne prostorije i prostorije posebne namjene najizloženije buci. Pri tome se uzima najnepovoljniji od zahtjeva ovisno o vremenskom razdoblju dan, večer ili noć.

(2) Pri određivanju jednobrojnog indeksa zvučne izolacije vanjskih građevnih dijelova zgrade ili vanjskih pregrada zgrade (R_w ili $R_{w,res}$) mora se uzeti u obzir faktor korekcije – spektralna prilagodna vrijednost (C ili C_{tr}).

Članak 14.

Jednobrojni indeks zvučne izolacije (R_w) prozora, vrata ili ostaljene stijene izmjereni u laboratoriju mora biti veći za 2 dB od vrijednosti propisane ovim Propisom.

Članak 15.

(1) Tehnički zahtjevi za minimalni jednobrojni indeks zvučne izolacije ($R'_{w,min}$), minimalnu jednobrojnu standardiziranu razliku razina ($D_{nT,w,min}$) i najvišu dopuštenu jednobrojnu normaliziranu razinu udarnog zvuka ($L'_{n,w,max}$) između prostorija u zgradama određeni su u Prilogu C ovoga Propisa.

(2) Zvučna izolacija pregrada zgrade prema prostorijama skupine II. i III. može odstupati u odnosu na tehničke zahtjeve iz Priloga C ovoga Propisa, ako se dokaže da su ispunjeni zahtjevi iz članka 12. ovoga Propisa.

Članak 16.

Zahtijevana zvučna izolacija unutarnje pregrade zgrade mora biti zadovoljena i u slučaju postojanja prodora instalacija, instalacijskih šabtova, kanala, zvučnih mostova i sl.

Tehnički zahtjevi za prostornu akustiku

Članak 17.

(1) Tehnički zahtjevi za prostornu akustiku primjenjuju se na prostorije u zgradama koje su namijenjene za različite oblike gorovne komunikacije ili glazbene izvedbe radi postizanja optimalnih akustičkih uvjeta.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka zahtjevi za prostornu akustiku ne primjenjuju se na prostorije unutar stambenih jedinica

te na prostorije s posebnim zahtjevima (na primjer koncertne dvorane, kazališta, zgrade za održavanje vjerskih obreda, studiji i režije na televiziji, radiju i u audio produkciji).

(3) Prostorije iz stavka 1. ovoga članka u smislu ovoga Propisa su prostorije kategorije A.

(4) Prostorije kategorije A dijele se na tipove ovisno o namjeni prostorije koji su određeni u Tablici 1.

Tablica 1: Tipovi prostorija kategorije A

Tip	Naziv tipa	Opis namjene prostorije
A1	»Glazba«	Uglavnom za glazbene izvedbe u prostorijama koje se ne smatraju prostorijama s posebnim zahtjevima.
A2	»Govor/predavanje«	Prostorije za govorna događanja na materijnjem jeziku koja dominantno ili isključivo podrazumijevaju jednog govornika pred publikom, dok se istovremena komunikacija više aktivnih govornika u prostoriji pojavljuje samo po potrebi (pitanja i odgovori, kratke rasprave i sl.).
A3	»Govor/predavanje (uključivost) »Obrazovanje/komunikacija«	Prostorije tipa A2 u kojima je potrebno ostvariti osobito dobru razumljivost govora jer se koriste u obrazovne svrhe ili se kao sudionici očekuju osobe s oštećenjem sluha ili se govorna događanja odvijaju na stranom jeziku. Prostorije za govorna događanja na materijnjem jeziku koja dominantno podrazumijevaju nekoliko istovremeno aktivnih govornika u prostoriji u situacijama intenzivne komunikacije.
A4	»Obrazovanje/komunikacija (uključivost)«	Prostorije za govorna događanja koja dominantno podrazumijevaju nekoliko istovremeno aktivnih govornika u prostoriji u situacijama intenzivne komunikacije u kojima je potrebno ostvariti osobito dobru razumljivost govora jer se kao sudionici očekuju osobe s oštećenjem sluha ili se govorna događanja odvijaju na stranom jeziku.
A5	»Sport«	Zatvoreni sportski objekti u kojima je moguća istovremena komunikacija više različitih sadržaja.

(5) Pri projektiranju zgrade tip prostorije kategorije A se određuje prema hrvatskoj normi HRN DIN 18041.

(6) Tehnički zahtjev za prostornu akustiku za prostorije kategorije A je zahtijevano vrijeme odjeka ($T_{\text{ soll}}$).

(7) Zahtijevano vrijeme odjeka odnosi se na područje srednjih frekvencija određeno oktavnim pojasevima sa središnjim frekvencijama od 500 Hz i 1 kHz.

(8) Zahtijevano vrijeme odjeka ($T_{\text{ soll}}$) izračunava se iz veličine prostorije izražene njezinim obujmom (V) za određeni tip prostorije.

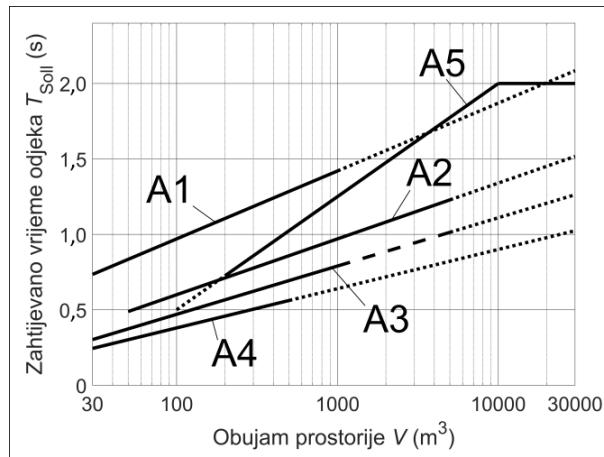
(9) Ako je pri određivanju ovog tehničkog zahtjeva poznata oprema prostorije koja smanjuje njezin obujam, to se smanjenje uzima u obzir pri izračunu obujma prostorije prema normi HRN EN 12354-6.

(10) Izračun iz stavka 8. ovoga članka se provodi prema Tablici 2 ovoga Propisa uz primjenu Slike 2 ovoga Propisa.

Tablica 2: Jednadžbe za izračun zahtijevanog vremena odjeka ($T_{\text{ soll}}$) za pojedine tipove prostorija kategorije A te tipični rasponi veličine prostorije prema tipu

Tip	Zahtijevano vrijeme odjeka $T_{\text{ soll}}$ (s)	Tipični raspon veličine prostorije iskazan obujmom V (m^3)
A1	$0,45 \lg(V) + 0,07$	30 – 1000
A2	$0,37 \lg(V) - 0,14$	50 – 5000
A3	$0,32 \lg(V) - 0,17$	30 – 1000 (50 – 5000 za prostorije kategorije A2)
A4	$0,26 \lg(V) - 0,14$	30 – 500
A5	$0,75 \lg(V) - 1,00; V < 10000 \text{ m}^3$ $2,00; V \geq 10000 \text{ m}^3$	200 – 30000

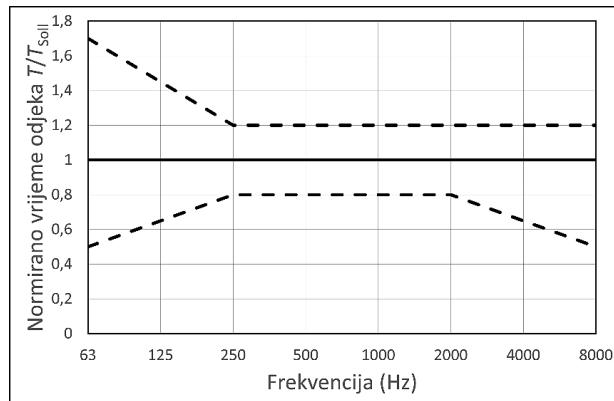
gdje je:
 V – obujam prostorije, m^3

Slika 2 – ovisnost zahtijevanog vremena odjeka $T_{\text{ soll}}$ o veličini prostorije iskazanoj njezinim obujmom V za pojedine tipove prostorija (vremena odjeka unutar tipičnih raspona obujma pojedinih tipova prostorija prikazana su punim linijama, a izvan tipičnih raspona točkastim linijama. Crtkanom linijom prikazano je vrijeme odjeka za prostorije tipa A2 koje se tretiraju prema zahtjevima za prostorije tipa A3, a obujmom su veće od tipičnih prostorija tipa A3.)

(11) Izračunane vrijednosti zahtijevanog vremena odjeka odnose se na prostorije ispunjene ljudima (publika, glazbenici vježbači i sl.), pri čemu se prepostavlja popunjeno prostorije od 80 %.

(12) Zahtijevano vrijeme odjeka potrebno je postići unutar propisanih dopuštenih odstupanja prikazanih na Slici 3 i numerički definiranih u Tablici 3 ovoga Propisa.

Slika 3 – dopuštena odstupanja od zahtijevanog vremena odjeka T_{Soll} Tablica 3: Dopuštena odstupanja od zahtijevanog vremena odjeka T_{Soll}

Frekvencija (Hz)	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000
Gornje dopušteno odstupanje	+70 %	+45 %	+20 %	+20 %	+20 %	+20 %	+20 %	+20 %
Donje dopušteno odstupanje	-50 %	-35 %	-20 %	-20 %	-20 %	-20 %	-35 %	-50 %

Tehnički zahtjevi za zaštitu od buke zbog prekomjerne odječnosti prostora

Članak 18.

- (1) Tehničke zahtjeve za zaštitu od buke zbog prekomjerne odječnosti prostora obavezno je odrediti i ispuniti za sljedeće prostorije:
- skupne sobe vrtića i jaslica
 - nastavne kabinete svih vrsta
 - višenamjenske prostore vrtića i jaslica, osnovnih i srednjih škola
 - zbornice
 - gimnastičke školske dvorane
 - školske sportske dvorane
 - knjižnice
 - predprostore i hodnike predavaonica i učionica
 - skupne bolničke sobe
 - bolničke hodnike i čekaonice
 - urede otvorenog tipa i pozivne centre,
 - administrativne prostore za rad sa vanjskim korisnicima u kojima se dominantno podrazumijeva nekoliko istovremeno aktivnih govornika u prostoriji (kao npr. šalter dvorane u institucijama, bankama i sl.)
 - ulazne aule i zatvorene predprostore unutar zgrada javne namjene i drugih zgrada (kao npr. škole, fakulteti, hoteli, poslovne i uredske zgrade, kolodvori, aerodromi i sl.)

- (2) Prostorije iz stavka 1. ovoga članka u smislu ovoga Propisa su prostorije kategorije B.
- (3) Za prostorije iz stavka 1. ovoga članka potrebno je provesti kategorizaciju u tipove B2, B3, B4 i B5 prema HRN DIN 18041.

- (4) Tehnički zahtjev za zaštitu od buke zbog prekomjerne odječnosti prostora za prostorije kategorije B je minimalna potrebna vrijednost omjera ekvivalentne apsorpcijske ploštine i obujma prostorije (A/V).

- (5) Minimalna potrebna vrijednost omjera A/V se izračunava, odnosno određuje prema Tablici 4 ovoga Propisa uz primjenu Slike 4 ovoga Propisa za određeni tip prostorije.

Tablica 4: Utvrđivanje ili izračun minimalne potrebne vrijednosti omjera A/V za pojedine tipove prostorija kategorije B

Tip	Za prostorije visine $h \leq 2,5 \text{ m}$ (m^2/m^3)	Za prostorije visine $h > 2,5 \text{ m}$ (m^2/m^3)
B2	$A/V \geq 0,15$	$A/V \geq 1 / [4,80 + 4,69 \lg(h)]$
B3	$A/V \geq 0,20$	$A/V \geq 1 / [3,13 + 4,69 \lg(h)]$
B4	$A/V \geq 0,25$	$A/V \geq 1 / [2,13 + 4,69 \lg(h)]$
B5	$A/V \geq 0,30$	$A/V \geq 1 / [1,47 + 4,69 \lg(h)]$

gdje je:

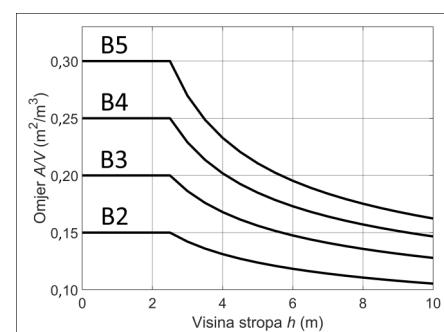
A – ekvivalentna apsorpcijska ploština prostorije, m^2

V – obujam prostorije, m^3

h – unutarnja visina prostorije, m

Napomena:

U prostorijama na nekoliko razina unutarnja visina prostorije (h) se odnosi na ukupnu visinu prostorije. Ako visina stropa nije konstantna, u izračun se uvršta srednja unutarnja visina prostorije, odnosno visina do podgleda punog spuštenog stropa ili do nosive konstrukcije kod otvorenih spuštenih stropova, koja se računa dijeljenjem obujma prostorije s neto ploštinom poda prostorije.

Slika 4 – Minimalne potrebne vrijednosti omjera A/V za pojedine tipove prostorija kategorije B u ovisnosti o visini stropa h .

(6) Izračunate minimalne potrebne vrijednosti omjera A/V odnose se na prostorije potpune opremljenosti u skladu s projektiranim namjenom prostorije bez prisutnosti ljudi.

III. ZVUČNA IZOLACIJA ZGRADA OD VANJSKE BUKE

Članak 19.

(1) Za proračun potrebne zvučne izolacije vanjskih pregrada zgrade koriste se:

(a) rezultati mjerena inicijalne buke

(b) projektantska proračunska procjena stvarnog opterećenja bukom ili

(c) najviše dopuštene razine vanjske buke koje su utvrđene posebnim propisom.

(2) Pri proračunu zvučne izolacije vanjskih pregrada zgrade rezultati mjerena inicijalne buke imaju prednost pred projektantskom proračunskom procjenom stvarnog opterećenja bukom, odnosno najvišim dopuštenim razinama vanjske buke koje su utvrđene posebnim propisom kojim se propisuju dopuštene razine buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka.

(3) U slučaju nepostojanja rezultata mjerena inicijalne buke, projektantska proračunska procjena stvarnog opterećenja bukom ima prednost pred najvišim dopuštenim razinama vanjske buke koje su utvrđene posebnim propisom kojim se propisuju dopuštene razine buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka.

Članak 20.

(1) Ispunjene tehničkih zahtjeva za zvučnu izolaciju vanjske pregrade od zračnog zvuka dokazuje se proračunom koji se provodi prema hrvatskoj normi HRN EN ISO 12354-3.

(2) Ekvivalentna apsorpcijska ploština A u nemanještenoj prostoriji određena je mjeranjem vremena odjeka u frekvencijskom pojasu sa srednjom frekvencijom 500 Hz i izračunava se prema jednadžbi:

$$A = \frac{0,163 \times V}{T}$$

gdje je:

V obujam prostorije, m³

T vrijeme odjeka u nemanještenoj prostoriji, s.

(3) Ako podaci o vremenu odjeka unutarne prostorije koja se promatra nisu poznati, koristi se referentno vrijeme odjeka u skladu s projektiranim namjenom prostorije.

IV. ZVUČNA IZOLACIJA OD ZRAČNOG ZVUKA IZMEĐU PROSTORIJA

Članak 21.

(1) Ispunjene tehničkih zahtjeva za zvučnu izolaciju od zračnog zvuka između prostorija dokazuje se proračunom koji se provodi prema hrvatskoj normi HRN EN ISO 12354-1.

(2) Zvučna izolacija od zračnog zvuka dokazuje se jednobrojnim indeksom zvučne izolacije R'_w , $R'_{w,res}$ ili jednobrojnom standardiziranom razlikom razina $D_{IT,w}$ za unutarnje pregrade zgrade i unutarnje građevne dijelove zgrade.

V. ZVUČNA IZOLACIJA OD UDARNOG ZVUKA

Članak 22.

(1) Ispunjene tehničkih zahtjeva za zvučnu izolaciju od udarnog zvuka dokazuje se proračunom koji se provodi prema hrvatskoj normi HRN EN ISO 12354-2.

(2) Zvučna izolacija od udarnog zvuka dokazuje se jednobrojnom normaliziranim razinom udarnog zvuka $L'_{n,w}$ za međukatne i podne konstrukcije, terase, balkone, loggie, ravne krovove, krakove stubišta, podeste stubišta i sl.

VI. ZVUČNA IZOLACIJA OD BUKE SERVISNE OPREME

Članak 23.

Ispunjene tehničkih zahtjeva za zvučnu izolaciju od buke servisne opreme u boravišnim prostorima zgrada dokazuje se proračunom koji se provodi prema Dodatku I hrvatske norme HRN EN 12354-5.

VII. PROSTORNA AKUSTIKA I ZAŠTITA OD BUKE ZBOG PREKOMJERNE ODJEĆNOSTI PROSTORA

Prostorna akustika

Članak 24.

(1) Ispunjene tehničkih zahtjeva za prostornu akustiku dokazuje se proračunom koji se provodi prema hrvatskoj normi HRN EN 12354-6.

(2) Postupak proračuna veličina relevantnih za prostornu akustiku određen je u Prilogu D ovoga Propisa.

(3) Za prostorije tipa A1, A2, A3 i A4 ispunjavanje zahtjeva dokazuje se za standardno frekvencijsko područje pokriveno oktavnim pojasevima sa središnjim frekvencijama od 125 Hz, 250 Hz, 500 Hz, 1 kHz, 2 kHz i 4 kHz.

(4) U prostorijama tipa A1, osim uvjeta iz stavka 2. ovoga članka, ispunjavanje zahtjeva potrebno je dokazati i za oktavne pojaseve sa središnjim frekvencijama od 63 Hz i 8 kHz.

(5) Za prostorije tipa A5 ispunjavanje zahtjeva potrebno je dokazati u frekvencijskom području pokrivenom oktavnim pojasevima sa središnjim frekvencijama od 250 Hz, 500 Hz, 1 kHz i 2 kHz. Ako se prostorija može dijeliti na manje cjeline, ispunjavanje zahtjeva je potrebno dokazati za cijelu prostoriju i za njezine pojedine dijelove.

(6) Pri projektiranju prostorija kategorije A potrebno je, osim postizanja zahtijevanog vremena odjeka, primijeniti i smjernice za projektiranje prostorija te kategorije određene u poglavljju 5 i u poglavljju A.2 normativnog dodatka A hrvatske norme HRN DIN 18041.

Zaštita od buke zbog prekomjerne odječnosti prostora

Članak 25.

(1) Ispunjene tehničkog zahtjeva za zaštitu od buke zbog prekomjerne odječnosti prostora dokazuje se proračunom koji se provodi prema hrvatskoj normi HRN EN 12354-6.

(2) Za prostorije iz članka 18. stavka 1. ovoga Propisa ispunjavanje zahtjeva potrebno je dokazati za frekvencijsko područje od četiri oktave sa središnjim frekvencijama 250 Hz, 500 Hz, 1 kHz i 2 kHz.

(3) Postupak proračuna veličina relevantnih za zaštitu od buke prekomjerne odječnosti određen je u Prilogu D ovoga Propisa.

VIII. TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA MJERENJE AKUSTIČKIH SVOJSTAVA ZGRADE

Članak 26.

(1) Ispunjene tehničke zahtjeve iz ovog Propisa dokazuju se mjerjenjem akustičkih svojstava zgrade.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka zvučna izolacija vanjskih pregrada od zračnog zvuka za slobodno stojecu zgradu stambene namjene s jednom stambenom jedinicom može se dokazati i odgovarajućim izvješćima sudionika u gradnji.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ispunjenje tehničkih zahtjeva zaštite od buke zbog prekomjerne odječnosti prostora dokazuje se odgovarajućim izvješćima sudionika u gradnji.

(4) Na mjerjenje akustičkih svojstava zgrade primjenjuju se hrvatske norme iz Priloga A ovoga Propisa.

(5) U iskazivanju sukladnosti s tehničkim zahtjevima koristi se pravilo »jednostavnog prihvaćanja«.

Mjerna mjesta i broj mjerjenja zvučne izolacije, razine buke i odječnosti prostora

Članak 27.

(1) Mjerna mjesta za mjerjenje zvučne izolacije vanjskih pregrada od zračnog zvuka, zvučne izolacije od zračnog zvuka između prostorija i zvučne izolacije od udarnog zvuka određuju mjeritelj za pregrade zgrade i građevne dijelove zgrade određene u glavnem projektu i Iskaznici o akustičkim svojstvima zgrade, pri čemu je potrebno voditi računa o pristupačnosti mjestu mjerjenja.

(2) Zvučna izolacija vanjskih pregrada od zračnog zvuka mjeri se za prostorije određene glavnim projektom.

(3) Za svaku namjenu prostorije određenu glavnim projektom, mjeritelj određuje kritične mjerne prostorije za mjerjenje razine buke od servisne opreme zgrade $L_{AE,nt}$.

(4) Za svaki tip prostorije određen glavnim projektom, mjeritelj određuje kritične mjerne prostorije za mjerjenje vremena odjeka.

(5) Na zgradama sa 30 ili manje samostalnih uporabnih cjelina iste namjene provode se mjerjenja zvučne izolacije od zračnog zvuka između prostorija na uzorku od najmanje tri pregrade ili građevna dijela istog sastava i funkcije koji se nalaze u različitim samostalnim uporabnim cjelinama. Za svakih dodatnih 30 ili manje samostalnih uporabnih cjelina iste namjene izvodi se po jedan dodatni uzorak mjerjenja.

(6) Na zgradama sa 30 ili manje samostalnih uporabnih cjelina iste namjene provode se mjerjenja zvučne izolacije od udarnog zvuka na uzorku od najmanje tri pregrade ili građevna dijela istog sastava i funkcije koji se nalaze u različitim samostalnim uporabnim cjelinama. Za svakih dodatnih 30 ili manje samostalnih uporabnih cjelina iste namjene izvodi se po jedan dodatni uzorak mjerjenja.

(7) Na zgradama sa 30 ili manje samostalnih uporabnih cjelina iste namjene, mjerena razine buke od instalacijskih cijevi, kanala i šahtova za dovod i odvod vode, za zagrijavanje, hlađenje, mehaničku ventilaciju, klimatizaciju i sl. provode se u najmanje tri boravišne prostorije u različitim samostalnim uporabnim cjelinama. Za svakih dodatnih 30 ili manje samostalnih uporabnih cjelina iste namjene izvodi se po jedan dodatni uzorak mjerjenja.

(8) Za ostale vrste servisne opreme zgrade mjerena iz stavka 7. se provode u najugroženijim boravišnim prostorijama stanova, poslovnih i drugih nestambenih boravišnih prostorija za prostorije za koje je to određeno glavnim projektom.

(9) Vrijeme odjeka mjeri se u prostorijama određenima u glavnom projektu.

IX. SADRŽAJ PROJEKTA ZGRADE U ODNOSU NA AKUSTIČKA SVOJSTVA

Članak 28.

(1) U svrhu postizanja temeljnog zahtjeva za građevinu u pogledu zaštite od buke, glavni projekt zgrade koji se odnosi na zaštitu od buke i akustička svojstva zgrade uključuje mjere i tehnička rješenja, dokaze o ispunjavanju temeljnog zahtjeva i uvjete za njezino građenje i održavanje u projektima arhitektonskie ili građevinske struke te u projektima strojarske struke i elektrotehničke struke, koje izrađuju ovlašteni arhitekti, odnosno ovlašteni inženjeri bez dodatnih ovlaštenja, u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuju poslovni i djelatnosti prostornog uređenja i gradnje.

(2) U glavnom projektu zgrade iz stavka 1. ovoga članka mora se osigurati održiva uporaba prirodnih izvora u mjeri određenoj posebnim propisom.

Glavni projekt

Članak 29.

(1) Arhitektonski ili građevinski projekt u dijelu koji se odnosi na zaštitu od buke i akustička svojstva, kao dio glavnog projekta zgrade, osim obveznog sadržaja glavnog projekta propisanog posebnim propisom kojim se uređuje gradnja, mora sadržavati i sljedeće:

1. u Tehničkom opisu:

a) opis namjene zgrade ili pojedinih dijelova zgrade, prostorija te građevnih dijelova zgrade

b) zonu buke u kojoj se zgrada nalazi i susjedne zone buke

c) ocjenu vanjskih izvora buke i njihovog utjecaja na zgradu u skladu s člankom 19. ovoga Propisa

d) tehničke zahtjeve za akustička svojstva zgrade

e) ocjenu buke servisne opreme zgrade na boravišne prostore u zgradi i na okoliš

f) ocjenu buke poslovnih djelatnosti i drugih aktivnosti u zgradi na boravišne prostore u zgradi i na okoliš i

g) opis mjeri i tehničkih rješenja

2. u Proračunima i drugim dokazima o ispunjavanju temeljnih i drugih zahtjeva za građevinu, proračune fizikalnih svojstava zgrade u pogledu zaštite od buke i drugih akustičkih svojstava, i to:

a) ulazne podatke koji su poslužili kao podloga za proračune

b) dokaze o ispunjavanju zahtjeva iz ovoga Propisa i

c) podatke potrebne za sadržaj Iskaznice o akustičkim svojstvima zgrade

3. u Programu kontrole i osiguranja kvalitete:

a) uvjete za izvedbu zgrade i ugradnju građevnih proizvoda i servisne opreme zgrade

b) način korištenja i održavanja zgrade kojima se osigurava održavanje projektiranih i izvedenih uvjeta zaštite od buke i drugih akustičkih svojstava

c) opis potrebnih mjerena akustičkih svojstava zgrade i

d) druge uvjete i mjeri značajne za ispunjavanje zahtjeva propisanih ovim Propisom

4. u Grafičkim prikazima:

a) shematski prikaz tlocrta i presjeka zgrade s ucrtanim označama sastava građevnih dijelova zgrade koji su bitni za zaštitu od buke i akustička svojstva, ako nisu prikazani u nekom drugom dijelu arhitektonskog ili građevinskog projekta

b) shematski prikaz tlocrta i presjeka interijera pojedinih prostorija zgrade kod kojih su potrebne akustičke obloge i/ili druge mјere za kontrolu odjećnosti ako nisu prikazani u nekom drugom dijelu arhitektonskog ili građevinskog projekta i

c) shematski prikazi svih ostalih tehničkih rješenja ako nisu prikazani u nekom drugom dijelu arhitektonskog ili građevinskog projekta.

(2) Projekt iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati i druge podatke potrebne za osiguranje zahtjeva zaštite od buke i drugih akustičkih svojstava ovisno o vrsti i načinu korištenja zgrade te servisnoj i procesnoj opremi zgrade.

Članak 30.

(1) Strojarski projekt, kada je to primjenjivo u dijelu koji se odnosi na zaštitu od buke i akustička svojstva, kao dio glavnog projekta zgrade, osim obveznog sadržaja glavnog projekta propisanog posebnim propisom, mora sadržavati i sljedeće:

1. u Tehničkom opisu:

- a) opis servisne i druge strojarske opreme zgrade s izvorima buke
- b) zonu buke u kojoj se zgrada nalazi i eventualno susjedne zone buke

c) zahtjeve u pogledu razina buke od servisne i druge strojarske opreme

d) ocjenu buke servisne i druge strojarske opreme na boravišne prostore u zgradi i na okoliš i

e) opis mјera i tehničkih rješenja za zaštitu od buke servisne i druge strojarske opreme zgrade te posebno instalacija zgrade prema boravišnim prostorima u zgradi te prema okolišu zgrade

2. u Proračunima i drugim dokazima o ispunjavanju temeljnih i drugih zahtjeva za građevinu, proračune fizikalnih svojstava zgrade u pogledu zaštite od buke i drugih akustičkih svojstava od servisne i druge strojarske opreme zgrade, i to:

- a) ulazne podatke koji su poslužili kao podloga za proračune
- b) dokaze o ispunjavanju zahtjeva iz ovoga Propisa i
- c) podatke potrebne za sadržaj Iskaznice o akustičkim svojstvima zgrade

3. u Programu kontrole i osiguranja kvalitete:

a) uvjete za izvedbu i ugradnju servisne i druge strojarske opreme zgrade te uvjete za ugradnju dodatnih elemenata za zaštitu od buke i kontrolu razine buke u prostorima zgrade i u okolišu zgrade, vezanih na tu opremu

b) način korištenja i održavanja zgrade kojima se osigurava održavanje projektiranih i izvedenih uvjeta zaštite od buke i drugih akustičkih svojstava

c) opis potrebnih mјerenja akustičkih svojstava zgrade i

d) druge uvjete značajne za ispunjavanje zahtjeva propisanih ovim Propisom

4. u Grafičkim prikazima:

a) tlocrte i presjeke zgrade s ucrtnim pozicijama i opisima servisne i druge strojarske opreme koja je bitna za proračune zaštitu od buke i drugih akustičkih akustička svojstva

b) shematski prikazi i opisi tehničkih rješenja za zaštitu boravišnih prostora u zgradi i okoliša od buke servisne i druge strojarske opreme zgrade ako nisu prikazani u nekom drugom dijelu strojarskog projekta i

c) shematski prikazi i opisi tehničkih rješenja za zaštitu boravišnih prostora u zgradi od buke i vibracija instalacija, prodora instalacija i ovjesa servisne i druge elektrotehničke opreme zgrade ako nisu prikazani u nekom drugom dijelu elektrotehničkog ili strojarskog projekta.

(2) Projekt iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati i druge podatke potrebne za osiguranje zahtjeva zaštite od buke i drugih akustičkih svojstava ovisno o vrsti i načinu korištenja zgrade te servisnoj i procesnoj opremi zgrade.

Članak 31.

(1) Elektrotehnički projekt, kada je to primjenjivo, u dijelu koji se odnosi na zaštitu od buke i akustička svojstva, kao dio glavnog projekta zgrade, osim obveznog sadržaja glavnog projekta propisanog posebnim propisom, mora sadržavati i sljedeće:

1. u Tehničkom opisu:

a) opis servisne i druge elektrotehničke opreme zgrade s izvorima buke

b) zonu buke u kojoj se zgrada nalazi i eventualno susjedne zone buke

c) zahtjeve u pogledu razina buke od servisne i druge elektrotehničke opreme zgrade

d) ocjenu buke servisne i druge elektrotehničke opreme zgrade obzirom na boravišne prostore u zgradi i na okoliš i

d) opis mјera i tehničkih rješenja za zaštitu od buke servisne i druge elektrotehničke opreme zgrade

2. u Proračunima i drugim dokazima o ispunjavanju temeljnih i drugih zahtjeva za građevinu, proračune fizikalnih svojstava zgrade u pogledu zaštite od buke i drugih akustičkih svojstava od servisne i druge elektrotehničke opreme zgrade, i to:

a) ulazne podatke koji su poslužili kao podloga za proračune

b) dokaze o ispunjavanju zahtjeva iz ovoga Propisa i

c) podatke potrebne za sadržaj Iskaznice o akustičkim svojstvima zgrade

3. u Programu kontrole i osiguranja kvalitete:

a) uvjete za izvedbu i ugradnju servisne i druge elektrotehničke opreme zgrade te uvjete za ugradnju dodatnih elemenata za zaštitu od buke i kontrolu razine buke u prostorima zgrade i u okolišu zgrade, vezanih na tu opremu

b) način korištenja i održavanja zgrade kojima se osigurava održavanje projektiranih i izvedenih uvjeta zaštite od buke i drugih akustičkih svojstava,

c) opis potrebnih mјerenja akustičkih svojstava zgrade i

d) druge uvjete značajne za ispunjavanje zahtjeva propisanih ovim Propisom

4. u Grafičkim prikazima:

a) tlocrte i presjeke zgrade s ucrtnim pozicijama i opisima servisne i druge elektrotehničke opreme koja je bitna za proračune zaštitu od buke i drugih akustičkih svojstava

b) shematski prikazi i opisi tehničkih rješenja za zaštitu boravišnih prostora u zgradi i okoliša od buke servisne i druge elektrotehničke opreme zgrade ako nisu prikazani u nekom drugom dijelu elektrotehničkog ili strojarskog projekta i

c) shematski prikazi i opisi tehničkih rješenja za zaštitu boravišnih prostora u zgradi od buke i vibracija instalacija, prodora instalacija i ovjesa servisne i druge elektrotehničke opreme zgrade ako nisu prikazani u nekom drugom dijelu elektrotehničkog ili strojarskog projekta.

(2) Projekti iz stavka 1. ovoga članka mogu sadržavati i druge podatke potrebne za osiguranje zahtjeva zaštite od buke i drugih akustičkih svojstava ovisno o vrsti i načinu korištenja zgrade te servisnoj i procesnoj opremi zgrade.

Izvedbeni projekt**Članak 32.**

(1) Ako se izvedbeni projekt izrađuje u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje gradnja, u glavnem projektu se daje sadržaj izvedbenog projekta u pogledu prikaza mera i izvedbenih detalja za osiguranje projektirane razine akustičkih svojstava i zaštite od buke te po potrebi za zaštitu od vibracija servisne i druge strojarske i elektrotehničke opreme zgrade.

(2) Izvedbeni projekt zgrade sadrži grafičke prikaze tehničkih rješenja karakterističnih detalja i opise izvedbe ili ugradnje pojedinih građevnih dijelova zgrade, servisne i druge strojarske i elektrotehničke opreme koji imaju utjecaja na ispunjavanje uvjeta u pogledu zaštite od buke i akustičkih svojstava zgrade koji su proračunati i propisani glavnim projektom zgrade.

Rekonstrukcija zgrade**Članak 33.**

(1) Za rekonstrukciju postojeće zgrade, glavni projekt kojim se daje tehničko rješenje zgrade u odnosu na zaštitu od buke i akustička svojstva, osim sadržaja iz članaka 29., 30. i 31. ovoga Propisa, sadrži i detaljan opis i tehničke karakteristike postojećeg stanja zgrade, odnosno postojećeg građevnog dijela zgrade obuhvaćenog rekonstrukcijom u odnosu na zaštitu od buke i akustička svojstva prije predviđene rekonstrukcije.

(2) Zatečena tehnička svojstva postojećih građevnih dijelova zgrade, strojarske i elektrotehničke servisne i druge opreme u odnosu na zaštitu od buke i akustička svojstva prije početka projektiranja rekonstrukcije, utvrđuju se očevodom na zgradu, uvidom u dokumentaciju zgrade, uzimanjem uzoraka, provedbom akustičkih ispitivanja, proračunima ili na drugi primjereni način.

(3) Prostorije skupine I. i II. ne smiju se prenamjeniti u prostorije skupine III.

X. ISKAZNICA O AKUSTIČKIM SVOJSTVIMA ZGRADE**Članak 34.**

(1) Iskaznica o akustičkim svojstvima zgrade je sastavni dio glavnog projekta izrađena kao zasebni prilog.

(2) Projektanti dijelova glavnog projekta zgrade koji se odnosi na zaštitu od buke i glavni projektant ovjeravaju kvalificiranim elektroničkim potpisom Iskaznicu iz stavka 1. ovoga članka u dijelu 9A. u postupku izrade glavnog projekta. Iskaznica s ovjerenim dijelom 9A. sastavni je dio glavnog projekta.

(3) Osoba koja je provela mjerjenje, glavni nadzorni inženjer, nadzorni inženjer/inženjeri, glavni inženjer gradilišta, inženjer/inženjeri gradilišta i voditelj/voditelji radova ovjeravaju elektroničkim potpisom Iskaznicu iz stavka 1. ovog članka u dijelu 9B. nakon upisivanja podataka mjerjenja. Iskaznica s ovjerenim dijelom 9B. je sastavni dio dokumentacije za tehnički pregled.

(4) Sadržaj i izgled Iskaznice o akustičkim svojstvima zgrade određeni su u Prilogu E ovoga Propisa.

(5) U Iskaznicu o akustičkim svojstvima zgrade upisuje se najnepovoljnija izmjerena vrijednost zvučne izolacije od zračnog i udarnog zvuka.

XI. ODRŽAVANJE ZGRADE U ODносУ NA AKUSTIČKA SVOJSTVA ZGRADE**Članak 35.**

(1) Održavanje zgrade u pogledu ograničavanja razine buke u zgradama i njihovim dijelovima provodi se prema odredbama ovoga Propisa i prema posebnom propisu kojim se uređuje održavanje građevina.

(2) Održavanje zgrade u odnosu na zaštitu od buke mora biti takvo da se tijekom trajanja zgrade očuvaju njezina tehnička svojstva i ispunjavaju zahtjevi određeni projektom zgrade i ovim Propisom, te drugi zahtjevi koje zgrada mora ispunjavati u skladu s posebnim propisima donesenim na temelju zakona kojim se uređuje gradnja.

(3) Za održavanje zgrade dopušteno je rabiti samo one građevne proizvode koji ispunjavaju uvjete iz ovoga Propisa i posebnih propisa kojima su uređeni građevni proizvodi.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 36.**

(1) Stupanjem na snagu ovoga Propisa prestaju se primjenjivati tehnička pravila utvrđena priznatim pravilima struke za dokazivanje zaštite od buke ako ovim Propisom nije drugačije propisano.

(2) Glavni projekt zgrade koji je izrađen primjenom priznatih tehničkih pravila iz stavka 1. ovoga članka smatraće se pravovaljanim dokumentom za izdavanje akata na temelju kojeg se odobrava građenje ako je zahtjev za izdavanjem toga akta zajedno s glavnim projektom podnesen do 31. prosinca 2025. godine.

(3) Glavni projekt za građenje jednostavnih i drugih zgrada i izvođenje radova prema posebnom propisu koji se mogu graditi odnosno izvoditi bez građevinske dozvole koji je izrađen primjenom priznatih tehničkih pravila iz stavka 1. ovoga članka smatraće se pravovaljanim dokumentom ako je izrađen do 31. prosinca 2025. godine.

Članak 37.

Ovaj Propis je notificiran u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (kodificirani tekst) (Tekst značajan za EGP) (SL L 241, 17. 9. 2015.).

Članak 38.

Ovaj Propis stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 360-01/23-01/146

Urbroj: 531-07-2-1-25-75

Zagreb, 16. travnja 2025.

Potprijeđnik Vlade
i ministar
Branko Bačić, v. r.

PRILOG A**POPIS HRVATSKIH NORMI ZA PRORAČUN I MJERENJA
AKUSTIČKIH SVOJSTAVA GRAĐEVNIH DIJELOVA
ZGRADE, PREGRADA ZGRADE I ZGRADE KAO CJELINE****A.1 NORME ZA PRORAČUN**

HRN EN ISO 12354-1 – Akustika u zgradarstvu – Procjena akustičkih svojstava zgrada iz svojstava građevnih dijelova zgrade – 1.

dio: Zračna zvučna izolacija između prostorija (ISO 12354-1; EN ISO 12354-1)

HRN EN ISO 12354-2 – Akustika u zgradarstvu – Procjena akustičkih svojstava zgrada iz svojstava građevnih dijelova zgrade – 2. dio: Udarna zvučna izolacija između prostorija (ISO 12354-2; EN ISO 12354-2)

HRN EN ISO 12354-3 – Akustika u zgradarstvu – Procjena akustičkih svojstava zgrada iz svojstava građevnih dijelova zgrade – 3. dio: Zračna zvučna izolacija od vanjskog zvuka (ISO 12354-3; EN ISO 12354-3)

HRN EN 12354-5 – Akustika u zgradarstvu – Procjena akustičkih svojstava zgrada iz svojstava elemenata – 5. dio: Razine zvuka servisne opreme (EN 12354-5)

HRN EN 12354-6 – Akustika u zgradarstvu – Procjena akustičkih svojstava zgrada iz svojstava elemenata – 6. dio: Zvučna apsorpcija u zatvorenim prostorima (EN 12354-6)

HRN DIN 18041 – Akustička kvaliteta prostorija – Zahtjevi, preporuke i upute za planiranje (DIN 18041)

HRN ISO 9613-2 – Akustika – Prigušenje zvuka pri širenju na otvorenom – Opća metoda proračuna

HRN EN 16798-1 – Energijska svojstva zgrada – Ventilacija u zgradama – 1. dio: Ulagni mikroklimatski parametri za projektiranje i procjenu energijske učinkovitosti zgrada koji se odnose na kvalitetu zraka, toplinsko okruženje, rasvjetu i akustiku

A.2 NORME ZA MJERENJE GRAĐEVNIH DIJELOVA ZGRADE I ZGRADE KAO CJELINE

A.2.1. Norme za mjerjenje zvučne izolacije vanjskih pregrada od zračnog zvuka

HRN EN ISO 16283-3 – Akustika – Terensko mjerjenje zvučne izolacije u zgradama i građevnih dijelova zgrade – 3. dio: Zvučna izolacija fasada (ISO 16283-3; EN ISO 16283-3)

HRN EN ISO 717-1 – Akustika – Određivanje jednobrojne vrijednosti zvučne izolacije zgrada i građevnih dijelova zgrade – 1. dio: Zračna zvučna izolacija (ISO 717-1; EN ISO 717-1)

A.2.2. Norme za mjerjenje jednobrojne standardne razine zračnog zvuka između prostorija

HRN EN ISO 16283-1 – Akustika – Terensko mjerjenje zvučne izolacije u zgradama i građevnih dijelova zgrade – 1. dio: Zračna zvučna izolacija (ISO 16283-1; EN ISO 16283-1)

HRN EN ISO 16283-1 – Akustika – Terensko mjerjenje zvučne izolacije u zgradama i građevnih dijelova zgrade – 1. dio: Zračna zvučna izolacija (ISO 16283-1; EN ISO 16283-1)

HRN EN ISO 717-1 – Akustika – Određivanje jednobrojne vrijednosti zvučne izolacije zgrada i građevnih dijelova zgrade – 1. dio: Zračna zvučna izolacija (ISO 717-1; EN ISO 717-1)

A.2.3. Norme za mjerjenje jednobrojne standardne razine udarnog zvuka

HRN EN ISO 16283-2 – Akustika – Terensko mjerjenje zvučne izolacije u zgradama i građevnih dijelova zgrade – 2. dio: Udarna zvučna izolacija (ISO 16283-2; EN ISO 16283-2)

HRN EN ISO 717-2 – Akustika – Određivanje jednobrojne vrijednosti zvučne izolacije zgrada i građevnih dijelova zgrade – 2. dio: Udarna zvučna izolacija (ISO 717-2; EN ISO 717-2)

A.2.4. Norme za mjerjenje vremena odjeka

HRN EN ISO 3382-1 – Akustika – Mjerjenje akustičkih parametara prostorija – 1. dio: Prostori izvođenja (ISO 3382-1; EN ISO 3382-1)

HRN EN ISO 3382-2 – Akustika – Mjerjenje akustičkih parametara prostorija – 2. dio: Vrijeme odjeka u običnim prostorijama (ISO 3382-2; EN ISO 3382-2)

HRN EN ISO 3382-3 – Akustika – Mjerjenje akustičkih parametara prostorija – 3. dio: Prostori bez pregrada (ISO 3382-3; EN ISO 3382-3)

HRN DIN 18041 – Akustička kvaliteta prostorija – Zahtjevi, preporuke i upute za planiranje (DIN 18041)

A.2.5. Norme za mjerjenje razine buke od uređaja i instalacija u zgradama

HRN EN ISO 16032 – Akustika – Mjerjenje razine zvučnoga tlaka od servisne opreme ili aktivnosti u zgradama – Inženjerska metoda (ISO 16032; EN ISO 16032)

A.2.6. Norme za mjerjenje razine buke u/na zgradama ili u vezi sa zgradama i prometa u boravišnim prostorijama zgrade i najbližih susjednih građevina ili na lokaciji planirane zgrade

HRN ISO 1996-1 – Akustika – Opis, mjerjenje i ocjenjivanje buke okoliša – 1. dio: Osnovne veličine i postupci ocjenjivanja (ISO 1996-1)

HRN ISO 1996-2 – Akustika – Opis, mjerjenje i ocjenjivanje buke okoliša – 2. dio: Određivanje razina zvučnog tlaka (ISO 1996-2)

PRILOG B

TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA NAJVİŞE DOPUŠTENE OCJENSKE EKVIVALENTNE RAZINE BUKE $L_{R,Aeq}$ U BORAVIŠNIM PROSTORIJAMA ZA ODMOR I STANOVANJE, NAJVİŞE DOPUŠTENE OCJENSKE EKVIVALENTNE RAZINE BUKE $L_{R,Aeq}$ U RADNIM PROSTORIJAMA, NAJVİŞE DOPUŠTENE OCJENSKE EKVIVALENTNE RAZINE BUKE $L_{R,Aeq}$ U PROSTORIJAMA POSEBNE NAMJENE BEZ UTJECAJA ZVUKA KOJI REPRODUCIRA ELEKTROAKUSTIČKA OPREMA I NAJVİŞE DOPUŠTENE RAZINE BUKE $L_{AF,max,nT}$ UZROKOVANE SERVISNOM OPREMOM ZGRADE

B.1 Tehnički zahtjevi za najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L_{R,Aeq}$ u boravišnim prostorijama za odmor i stanovanje, najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L_{R,Aeq}$ u radnim prostorijama, najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L_{R,Aeq}$ u prostorijama posebne namjene bez utjecaja zvuka koji reproducira elektroakustička oprema i najviše dopuštene razine buke $L_{AF,max,nT}$ uzrokovane servisnom opremom zgrade određeni su u tablicama B.1.1., B.1.2., B.1.3. i B.1.4. ovoga Priloga.

Tablica B.1.1. Najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke u boravišnim prostorijama za odmor i stanovanje

R. br.	Namjena prostorije	Najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buке $L_{R,Aeq}$ [dB(A)]		
		dan	večer	noć
1.	Boravišne prostorije stambene jedinice	35	35	30
2.	Boravišne prostorije smještajne jedinice u zgradama za stanovanje zajednice	35	35	30
3.	Boravišne prostorije u smještajnim jedinicama zgrada ugostiteljske ili druge namjene	35	35	30
4.	Bolesničke sobe u zdravstvenim ustanovama bez utjecaja buke medicinske opreme	30	30	30

Tablica B.1.2. Najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke u radnim prostorijama

R. br.	Namjena prostorije	Najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L_{R,Aeq}$ [dB(A)]
1.	Liječničke ordinacije, ambulante, operacijske sale i sl.	35
2.	Učionice, predavaonice, radni i studijski kabineti, knjižnice, čitaonice, uredi za koncentrirani intelektualni rad, laboratorijski i sl.	35
3.	Sobe za boravak djece u vrtićima i jaslicama, višenamjenske dvorane i blagovaonice, sportske dvorane u školama i vrtićima	40
4.	Uredi, sobe za sastanke, konferencijske dvorane	40

Tablica B.1.3. Najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke u prostorijama posebne namjene bez utjecaja zvuka koji reproducira elektroakustička oprema (što podrazumijeva da je ta oprema uključena, ali ne reproducira zvuk).

R. br.	Namjena prostorije	Najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke $L_{R,Aeq}$ [dB(A)]
1.	Koncertne dvorane, kazališta i sl.	25
2.	Kina, čitaonice, izložbene prostorije	35

Tablica B.1.4. Najviše dopuštene razine buke $L_{AF,max,nT}$ u boravišnim prostorijama od servisne opreme zgrade ili buke iz prostorija druge namjene

R. br.	Namjena prostorije	Najviše dopuštene razine buke $L_{AF,max,nT}$ (stalna ili isprekidana buka) [dB(A)]	Najviše dopuštene razine buke $L_{AF,max,nT}$ (kratkotrajna ili kolebajuća buka) [dB(A)]
1.	Boravišne prostorije u stambenim jedinicama	30	35
2.	Boravišne prostorije u smještajnim jedinicama zgrada ugostiteljske ili druge namjene	30	35
3.	Boravišne prostorije smještajne jedinice u zgradama za stanovanje zajednice	30	35
4.	Bolesničke sobe u zdravstvenim ustanovama bez utjecaja buke medicinske opreme	30	35
5.	Liječničke ordinacije, ambulante, operacijske sale i sl.	35	40

6.	Učionice, predavaonice, radni i studijski kabineti, knjižnice, čitaonice, uredi za koncentrirani intelektualni rad, laboratorijski i sl.	35	40
7.	Sobe za boravak djece u vrtićima i jaslicama	35	40
8.	Uredi, sobe za sastanke, konferencijske dvorane, višenamjenske dvorane i blagovaonice, sportske dvorane u školama i vrtićima	40	45

B.2. Zvučna izolacija građevnih dijelova zgrade mora biti takva da osigura da u boravišnim prostorijama, radnim prostorijama i prostorijama posebne namjene tijekom pojedinačnog razdoblja dan, večer ili noć nije više razine od dopuštene ocjenske razine buke ($L_{R,Aeq}$ i $L_{AF,max,nT}$) određene u tablicama B.1.1., B.1.2., B.1.3. i B.1.4. ovoga Priloga.

B.3. Najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke u boravišnim prostorijama, radnim prostorijama i prostorijama posebne namjene odnose se na namještene prostorije.

B.4. Najviše dopuštene razine buke $L_{AF,max,nT}$ uzrokovane servisnom opremom zgrade ili bukom iz prostorija druge namjene u boravišnim prostorijama zgrada ne smiju prelaziti vrijednosti iz Tablice B.1.4. ovoga Priloga.

B.5. Najviše dopuštene razine buke $L_{AF,max,nT}$ određuju se normalizacijom na stvarno vrijeme odjeka u prostoriji, uz referentno vrijeme odjeka za tu prostoriju određeno u skladu s člankom 4. točkom 28. ovoga Propisa.

PRILOG C

TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA MINIMALNI JEDNOBROJNI INDEKS ZVUČNE IZOLACIJE ($R'_{w,min}$), MINIMALNU JEDNOBROJNU STANDARDIZIRANU RAZLIKU RAZINA ($D_{nT,w,min}$) I NAJVIŠU DOPUŠTENU JEDNOBROJNU NORMALIZIRANU RAZINU UDARNOG ZVUKA ($L'_{n,w,max}$) IZMEĐU PROSTORIJA U ZGRADAMA

C.1. Minimalni jednobrojni indeks zvučne izolacije ($R'_{w,min}$), minimalna jednobrojna standardizirana razlika razina ($D_{nT,w,min}$) i najviše dopuštена jednobrojna normalizirana razina udarnog zvuka ($L'_{n,w,max}$) između prostorija u zgradama ovisno o namjeni određeni su u tablicama C.1.1., C.1.2., C.1.3., C.1.4., C.1.5., C.1.6. i C.1.7. ovoga Priloga.

Tablica C.1.1. Stambena i stambeno-poslovna namjena

R. br.	Pregrada zgrade ili građevni dio zgrade	$R'_{w,min}$ (dB)	$D_{nT,w,min}$ (dB)	$L'_{n,w,max}$ (dB)
1.	Zid između svih prostorija dvije stambene jedinice u istoj zgradici i u zgradama koje se naslanaju jedna na drugu (npr. zgrade u nizu, polugugrađene zgrade, ugrađene zgrade i dvojne zgrade)	52	-	-
2.	Zid između boravišnih prostorija stambene jedinice i tehničkih i/ili poslovnih prostorija*: – skupine I [< 70 dB(A)] – skupine II [70-80 dB(A)] – skupine III***	57 62 67	- - -	- - -

3.	Zid između ostalih prostorija stambene jedinice i tehničkih i/ili poslovnih prostorija*: – skupine I [$< 70 \text{ dB(A)}$] – skupine II [$70\text{-}80 \text{ dB(A)}$] – skupine III***	52 57 62	– – –		12.	Međukatna konstrukcija stambene jedinice iznad zajedničkih prostorija namjene: – spremišta, ulazni prostori i hodnici – prostorije za otpad, fitness, wellness i druge zajedničke prostorije za okupljanje i određene aktivnosti (namijenjene isključivo stanarima zgrade)	52 57	– –	58 58
4.	Zid između svih prostorija stambene jedinice i zajedničkih prostorija namjene: – spremišta, ulazni prostori, hodnici i stubišta – prostorije za otpad, fitness, wellness i druge zajedničke prostorije za okupljanje i određene aktivnosti (namijenjene isključivo stanarima zgrade)	52 57	– –		13.	Međukatna konstrukcija stambene jedinice ispod zajedničkih prostorija namjene: – spremišta, ulazni prostori i hodnici – prostorije za otpad, fitness, wellness i druge zajedničke prostorije za okupljanje i određene aktivnosti (namijenjene isključivo stanarima zgrade)	52 57	– –	48 48
5.	Ulagana vrata stambene jedinice iz zajedničkog hodnika, galerije ili stubišta (R_w)**: – s predprostorom s vratima – bez predprostora	30 37	– –		14.	Međukatna konstrukcija stambene jedinice iznad garaže: – pojedinačna garaža – zajedničke garaže, ulazi i izlazi iz zajedničkih garaža	55 57	– –	58 58
6.	Zid stambene jedinice prema zajedničkom hodniku i stubištu s vratima	–	42	–	15.	Međukatna konstrukcija ispod ili pod na tlu stambene jedinice prema stambenoj jedinici	–	–	55
7.	Zid između boravišnih prostorija stambene jedinice i garaže: – pojedinačna garaža – zajedničke garaže, ulazi i izlazi iz zajedničkih garaža	55 57	– –		16.	Podesti i međupodesti stubišta, stubišni krakovi, balkoni, zajednički hodnici i galerijski hodnici	–	–	58
8.	Međukatna konstrukcija između svih prostorija dvije stambene jedinice	52	–	55	17.	Međukatna konstrukcija ispod ili pod na tlu poslovnih prostorija, prostorija skupine II i III*** prema stambenoj jedinici	–	–	48
9.	Međukatna konstrukcija iznad stambene jedinice prema: – terasi, loggie druge stambene jedinice – zajedničkoj terasi	– –	– –	53 50	18.	Međukatna konstrukcija ispod ili pod na tlu prostorija skupine III prema stambenim prostorijama. Prostorije skupine III ne smiju biti u direktnom kontaktu sa stambenim prostorijama.	–	–	42
10.	Međukatna konstrukcija ispod stambene jedinice prema tehničkim i poslovnim prostorijama*: – skupine I [$< 70 \text{ dB(A)}$] – skupine II [$70\text{-}80 \text{ dB(A)}$] – skupine III***	57 62 67	– – –	58 58 58	19.	Vanjska ulazna vrata u stambene jedinice minimalne vrijednosti (R_w)**	30	–	–
11.	Međukatna konstrukcija iznad stambene jedinice prema tehničkim i poslovnim prostorijama*: – skupine I [$< 70 \text{ dB(A)}$] – skupine II [$70\text{-}80 \text{ dB(A)}$] – prostorije za fitness i druge sportske prostorije razine buke do 80 dB(A) – skupine III***	57 62 62 67	– – – –	48 48 46 46	20.	Prozori i balkonska vrata minimalne vrijednosti (R_w)**	30	–	–

* 1. U zgradama stambene namjene ne dozvoljavaju se prostorije s razinom buke $> 80 \text{ dB(A)}$

2. U zgradama stambeno-poslovne namjene dozvoljavaju se prostorije s razinom buke $> 80 \text{ dB(A)}$, ali u tom slučaju takve prostorije ne smiju biti direktno u kontaktu sa stambenim prostorijama

** Zahtjev iz članka 14. ovoga Propisa

*** Zahtjev se primjenjuje prilikom rekonstrukcije, odnosno prenamjene dijela zgrade koja je izvedena prema važećim propisima prije stupanja na snagu ovog Tehničkog propisa, isključivo u slučaju prenamjene dijela zgrade prostorija skupine III ili za dovršenje građenja dijela zgrade u kojem je važećom građevinskom dozvolom predviđena izvedba prostorija skupine III, a prostor je projektiran ili izведен do određenog stupnja dovršenosti u skladu sa zakonom koji regulira gradnju. Vidjeti članak 33. stavak 3.

Tablica C.1.2. Uredsko-poslovna namjena

R. br.	Pregrada zgrade ili građevni dio zgrade	$R'_{w,\min}$ (dB)	$D_{nT,w,\min}$ (dB)	$L'_{n,w,\max}$ (dB)
1.	Zid između prostorija dva korisnika	52	–	–
2.	Zid između prostorija za intelektualni rad istog korisnika	44	–	–
3.	Zid između zahtjevnih radnih prostorija ili soba za sastanke prema prostorijama istog korisnika	47	–	–
4.	Zid između prostorija za intelektualni rad i prostorija druge namjene: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garaže [70-80 dB(A)] – skupine III [>80 dB(A)]	47 52 57	– – –	– – –
5.	Zid prostorije za intelektualni rad prema prostorijama za komunikaciju istog korisnika	44	–	–
6.	Vrata prostorija za intelektualni rad prema hodnicima i prostorijama druge namjene (R_w)*	30	–	–
7.	Vrata zahtjevnih radnih prostorija i soba za sastanke prema hodnicima i prostorijama druge namjene (R_w)*	32	–	–
8.	Ostakljene stijene između prostorija za intelektualni rad istog korisnika (R_w)*	30	–	–
9.	Međukatna konstrukcija između svih prostorija za intelektualni rad i prostorija različitih korisnika	52	–	58
10.	Međukatna konstrukcija prostorije za intelektualni rad iznad prostorija druge namjene: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garaže [70-80 dB(A)] – skupine III [>80 dB(A)]	47 52 57	– – –	58 58 58
11.	Međukatna konstrukcija prostorije za intelektualni rad ispod prostorija druge namjene: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garaže [70-80 dB(A)] – skupine III [>80 dB(A)]	47 52 57	– – –	55 55 55
12.	Međukatna konstrukcija ispod ili pod na tlu prostorija za smještaj servisne opreme zgrade i prostorija skupine II i III prema boravišnoj prostoriji	–	–	48

* Zahtjev iz članka 14. ovoga Propisa

Tablica C.1.3. Trgovački centri

R. br.	Pregrada zgrade ili građevni dio zgrade	$R'_{w,\min}$ (dB)	$D_{nT,w,\min}$ (dB)	$L'_{n,w,\max}$ (dB)
1.	Zid između trgovačkih prostorija dva korisnika*	44	–	–
2.	Zid između trgovačkih prostorija korisnika i prostorija druge namjene: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garaže [70-80 dB(A)] – skupine III [>80 dB(A)]	44 47 52	– – –	– – –
3.	Međukatna konstrukcija	44	–	–

* Zahtjev se ne postavlja za trgovačke prostorije koje zbog djelatnosti imaju otvorena ulazna vrata/stijene prema zajedničkim prostorijama.

Tablica C.1.4. Hoteli, moteli, domovi i ostale prostorije za smještaj

R. br.	Pregrada zgrade ili građevni dio zgrade	$R'_{w,\min}$ (dB)	$D_{nT,w,\min}$ (dB)	$L'_{n,w,\max}$ (dB)
1.	Zid između smještajnih jedinica: – kategorija 4* do 5* – ostale kategorije	52 47	– –	– –
2.	Zid s vratima između povezanih smještajnih jedinica: – kategorija 4* do 5* – ostale kategorije	– –	52 47	– –
3.	Zid između smještajnih jedinica i hodnika: – kategorije 4* do 5* – ostale kategorije	52 47	– –	– –
4.	Zid između smještajnih jedinica i prostorija druge namjene: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garaže [70-80 dB(A)]	52 57	– –	– –
5.	Međukatne konstrukcije između smještajnih jedinica	52	–	58
6.	Međukatna konstrukcija smještajnih jedinica iznad prostorija druge namjene: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garaže [70-80 dB(A)]	52 57	– –	58 58
7.	Međukatna konstrukcija smještajnih jedinica ispod prostorija druge namjene: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garaže [70-80 dB(A)]	52 57	– –	48 48
8.	Međukatna konstrukcija ispod ili pod na tlu prostorija za smještaj servisne opreme zgrade prema boravišnoj prostoriji	–	–	48
9.	Ulažna vrata u smještajne jedinice minimalne vrijednosti (R_w): – kategorija 4 do 5 – ostale kategorije	35 27	– –	– –

* Zahtjev iz članka 14. ovoga Propisa

Tablica C.1.5. Zdravstvena namjena

R. br.	Pregrada zgrade ili građevni dio zgrade	$R'_{w,min}$ (dB)	$D_{nT,w,min}$ (dB)	$L'_{n,w,max}$ (dB)
1.	Zid između bolesničkih soba	47	–	–
2.	Zid između bolesničkih soba – bolnički apartmani	52	–	–
3.	Zid između bolesničkih soba i prostorija druge namjene: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garaže [70-80 dB(A)]	52 57	– –	– –
4.	Zid bolesničke sobe prema hodniku	47	–	–
5.	Zid bolesničke sobe – bolnički apartman prema hodniku	52	–	–
6.	Zid operacijske dvorana prema susjednim prostorijama: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garažama [70-80 dB(A)]	52 57	– –	– –
7.	Zid između operacijskih dvorana	42	–	–
8.	Zid odjela rađaonice prema drugim prostorijama	57	–	–
9.	Zid između ordinacija, ambulanta i slično	47	–	–
10.	Zid ordinacija, ambulanta i slično prema hodniku	47	–	–
11.	Vrata bolesničkih soba, ulazna vrata bloka operacijskih dvorana (R_w)*	32	–	–
12.	Vrata ordinacija, ambulanta i sl. prema hodniku i prostorijama druge namjene (R_w)*	37	–	–
13.	Međukatna konstrukcija prema prostorijama ispod: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garažama [70-80 dB(A)] – skupine III [>80 dB(A)]	52 57 62	– – –	58 58 58
14.	Međukatna konstrukcija prema prostorijama iznad: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garažama [70-80 dB(A)] – skupine III [>80 dB(A)]	52 57 62	– – –	48 48 48
15.	Međukatna konstrukcija ispod ili pod na tlu prostorija za smještaj servisne opreme zgrade i prostorija skupine III prema boravišnoj prostoriji	–	–	48

Prostorije razine buke >80 dB(A) ne smiju graničiti sa bolesničkim sobama

* Zahtjev iz članka 14. ovoga Propisa

Tablica C.1.6. Školska, visokoškolska i ostala obrazovna namjena

R. br.	Pregrada zgrade ili građevni dio zgrade	$R'_{w,min}$ (dB)	$D_{nT,w,min}$ (dB)	$L'_{n,w,max}$ (dB)
1.	Zid bez vrata između učionica i nastavnih kabineta	52	–	–
2.	Zid između učionica, nastavnih kabineta i knjižnice prema prostorijama za tjelesni, tehnički i glazbeni odgoj	60	–	–
3.	Zid učionica i nastavnih kabineta prema komunikacijama: – škole – visokoškolske ustanove	49 52	– –	– –
4.	Zid knjižnice prema komunikacijama	52	–	–
5.	Zid između učionica, nastavnih kabineta i knjižnice prema prostorijama druge namjene: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II, garaže, prostor za više namjena, blagovaonice, sportske ili višenamjenske dvorane [70-80 dB(A)]	52 60	– –	– –
6.	Međukatna konstrukcija učionica, nastavnih kabineta, knjižnice i komunikacija iznad prostorija: – učionica i nastavnih kabineta – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II, garaže, sportske ili višenamjenske dvorane, blagovaonice i prostorije za tjelesni, tehnički i glazbeni odgoj [70-80 dB(A)]	52 52 60	– – –	48 48 58
7.	Međukatna konstrukcija učionica, nastavnih kabineta, knjižnice i komunikacija ispod prostorija: – učionica i nastavnih kabineta – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II, garaže, sportske ili višenamjenske dvorane, blagovaonice i prostorije za tjelesni, tehnički i glazbeni odgoj [70-80 dB(A)]	52 52 60	– – –	48 48 46
8.	Međukatna konstrukcija ispod ili pod na tlu prostorija za smještaj servisne opreme zgrade prema boravišnoj prostoriji	–	–	48
9.	Ostale međukatne konstrukcije prema boravišnim prostorijama	52	–	48
10.	Vrata između učionica i nastavnog kabineta (R_w)*	32	–	–
11.	Vrata ili drugi otvor tip kao nadsvjetlo između učionica, nastavnih kabineta i knjižnice prema hodnicima i prostorijama druge namjene (R_w)*	37	–	–
12.	Vrata sportske ili višenamjenske dvorane (R_w)*	35	–	–

13.	Vrata tehničke ili pogonske prostorije (R_w)*	37	-	-
14.	Zid s vratima sportske ili višenamjenske dvorane	-	45	-
15.	Zid s vratima tehničke ili pogonske prostorije	-	45	-
<i>Prostorije razine buke >80 dB(A) ne smiju graničiti sa boravišnim prostorijama.</i>				
* Zahtjev iz članka 14. ovoga Propisa				

Tablica C.1.7. Predškolska namjena

R. br.	Pregrada zgrade ili građevni dio zgrade	$R'_{w,min}$ (dB)	$D_{nT,w,min}$ (dB)	$L'_{n,w,max}$ (dB)
1.	Zid bez vrata između prostorija za dnevni boravak djece, prema komunikacijama i drugim jedinicama	52	-	-
2.	Zid prostorija za dnevni boravak djece prema prostorijama druge namjene: – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II i garaže [$70-80$ dB(A)] – skupine III***	52 60 65	- - -	- - -
3.	Međukatna konstrukcija prostorija za dnevni boravak djece, uredskih, boravišnih prostorija i komunikacija iznad prostorija: – za dnevni boravak djece i uredskih prostorija – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II, garaže, sportske ili višenamjenske dvorane i blagovaonice [$70-80$ dB(A)] – skupine III***	52 52 60 65	- - - -	48 48 48 48
4.	Međukatna konstrukcija prostorija za dnevni boravak djece, uredskih prostorija, boravišnih prostorija i komunikacija ispod prostorija: – za dnevni boravak djece i uredskih prostorija – skupine I [<70 dB(A)] – skupine II, garaže, sportske ili višenamjenske dvorane i blagovaonice [$70-80$ dB(A)] – skupine III***	52 52 60 65	- - - -	48 48 46 46
5.	Međukatna konstrukcija ispod ili pod na tlu prostorija za smještaj servisne opreme zgrade prema boravišnoj prostoriji	-	-	48
6.	Ostale međukatne konstrukcije prema boravišnim prostorijama	52	-	48
7.	Vrata ili drugi otvor tip kao nadsvjetlo između prostorija za dnevni boravak djece i prema komunikacijama	37	-	-

8.	Vrata sportske ili višenamjenske dvorane (R_w)*	35	-	-
9.	Vrata tehničke ili pogonske prostorije (R_w)*	37	-	-
10.	Zid s vratima sportske ili višenamjenske dvorane	-	45	-
11.	Zid s vratima tehničke ili pogonske prostorije	-	45	-

Prostorije skupine III ne smiju graničiti sa boravišnim prostorijama

* Zahtjev iz članka 14. ovoga Propisa

***Zahtjev se primjenjuje prilikom rekonstrukcije, odnosno prenamjene dijela zgrade koja je izvedena prema važećim propisima prije stupanja na snagu ovog Tehničkog propisa, isključivo u slučaju prenamjene dijela zgrade prostorija skupine III ili da dovršenje građenja dijela zgrade u kojem je važećom građevinskom dozvolom predviđena izvedba prostorija skupine III, a prostor je projektiran ili izведен do određenog stupnja dovršenosti u skladu sa zakonom koji regulira gradnju. Vidjeti članak 33. stavak 3.

C.2. Ako u zgradi nestambene namjene postoji dizalo ne postavlja se zahtjev za udarni zvuk za stubište za potrebe evakuacije u slučaju požara prema posebnom propisu.

C.3. Zajedničke garaže pripadaju prostorijama skupine II.

C.4. Prostorije ugostiteljske namjene, prostorije za igru i zabavu (kino dvorane, videoklubovi i slično), zanatski pogodni i slično pripadaju prostorijama skupine III, bez obzira na predviđenu ili izmjerenu ekvivalentnu razinu buke $L_{R,Aeq}$.

C.5. Strojarnice, tehničke ili pogonske prostorije i sl. pripadaju prostorijama skupine III, bez obzira na predviđenu ili izmjerenu ekvivalentnu razinu buke $L_{R,Aeq}$.

C.6. Tehnički zahtjev za najvišu dopuštenu jednobrojnu normaliziranoj razini udarnog zvuka ($L'_{n,w,max}$) vrijedi za prijenos udarnog zvuka na druge prostorije u svim smjerovima širenja zvuka.

PRILOG D

POSTUPAK PRORAČUNA VELIČINA RELEVANTNIH ZA PROSTORNU AKUSTIKU I ZAŠТИTU OD BUKE ZBOG PREKOMJERNE ODJEĆNOSTI PROSTORA

D.1. Ekvivalentna apsorpcijska ploština A računa se kao:

$$A = \sum_i S_i \alpha_i$$

gdje je:

S_i – ploština pojedine plohe u prostoriji u (m^2)

α_i – koeficijent zvukoupojnosti materijala na predmetnoj plohi.

D.2. Ako u prostoriji postoje samostalni trodimenzionalni objekti (namještaj i sl.), njihov se doprinos ukupnoj apsorpciji zvuka u prostoriji može iskazati izravno apsorpcijskom ploštinom A_n u (m^2) koja predstavlja zbroj apsorpcijskih ploština pojedinačnih objekata. U tom se slučaju ukupna ekvivalentna apsorpcijska ploština u prostoriji računa kao:

$$A = \sum_i S_i \alpha_i + A_n$$

D.3. Apsorpcijska ploština pojedinih objekata (namještaja i sl.) procjenjuje se iz njihovog obujma prema postupku propisanom normom HRN EN 12354:6.

D.4. Prosječni koeficijent apsorpcije zvuka za cijelu prostoriju računa se kao:

$$\bar{\alpha} = \frac{A}{S}$$

gdje je:

A – ukupna ekvivalentna apsorpcijska ploština u prostoriji u (m^2)

S – ukupna ploština svih ploha u prostoriji u (m^2)

D.5. Radi izračuna razine smetajućeg odječnog zvuka definira se konstanta prostorije R koja se računa kao:

$$R = \frac{A}{1 - \bar{\alpha}}$$

D.6. Ako u prostoriji nema samostalnih trodimenzionalnih objekata, već se sva apsorpcija zvuka odvija na plohami prostorije, konstanta prostorije može se izračunati i kao:

$$R = \frac{S\bar{\alpha}}{1 - \bar{\alpha}}$$

D.7. Vrijeme odjeka T računa se prema točkama D.6.1. i D.6.2. ovoga Priloga za prostorije pravilna oblika (kvadar kojemu omjer najveće i najmanje dimenzije nije veći od 5:1) i ravnomjerno raspoređenim zvukoupojnim materijalom na plohami u sve tri osi prostorije. Za prostorije drugih oblika izračun vremena odjeka provodi se sukladno navodima u HRN DIN 18041.

D.7.1. Za slabo i umjereno prigušene prostorije za koje je prosječni koeficijent apsorpcije zvuka manji od 0,2 može se koristiti Sabineova formula:

$$T = \frac{0,163 \cdot V}{A + 4 \cdot mV}$$

D.7.2. Za jako prigušene prostorije za koje je prosječni koeficijent apsorpcije zvuka veći od 0,2 potrebno je koristiti Eyringovu formulu:

$$T = \frac{0,163 \cdot V}{-S \cdot \ln(1 - \bar{\alpha}) + 4 \cdot mV}$$

gdje je:

T – vrijeme odjeka u (s)

V – obujam prostorije u (m^3)

A – ekvivalentna apsorpcijska ploština u prostoriji u (m^2)

S – ukupna ploština svih ploha u prostoriji u (m^2)

$\bar{\alpha}$ – prosječni koeficijent apsorpcije zvuka u prostoriji

m – koeficijent prigušenja zvuka u zraku u (m^{-1}).

D.7.3. Dodatni član $4mV$ u formulama pod točkama D.6.1. i D.6.2. ovoga Priloga odnosi se na apsorpciju zvuka u zraku koja postaje relevantna na visokim frekvencijama u prostorijama obujma većeg od 500 m^3 .

D.7.4. Ukoliko u fazi projektiranja nije poznata oprema prostorije u smislu objekata čiji obujam umanjuje obujam prostorije (namještaj i sl.), pri izračunu vremena odjeka potrebno je uzeti obujam V prazne prostorije izračunat iz njezinih dimenzija. Ukoliko je oprema prosto-

rije poznata u fazi projektiranja, obujam prazne prostorije potrebno je umaniti prema postupku propisanom HRN EN 12354-6 te tako umanjeni obujam koristiti pri izračunu vremena odjeka.

D.7.5. Ako uvjet o ravnomjernom rasporedu zvukoupojnih materijala u sve tri osi prostorije nije ispunjen, a u prostoriji nisu predviđeni nikakvi materijali ni objekti koji raspršuju zvuk (namjenski akustički elementi koji raspršuju zvuk, stolci, školske klupe, ostali namještaj, medicinski uređaji i oprema i sl.), za izračun vremena odjeka takve prostorije obavezno je primijeniti korekcijski postupak prema HRN EN 12354-6.

D.8. Vrijednosti koeficijenta prigušenja zvuka u zraku dane su u Tablici D.7.1. ovoga Priloga za tipičnu sobnu temperaturu od 20°C i relativnu vlažnost u rasponu od 50 – 70 %.

Tablica D.7.1. Vrijednosti koeficijenta prigušenja zvuka u zraku za sobnu temperaturu od 20°C i relativnu vlažnost u rasponu od 50 – 70 %

Frekvencija (Hz)	125	250	500	1000	2000	4000	8000
$m (10^{-3} \text{ m}^{-1})$	0,1	0,3	0,6	1,0	1,7	4,1	13,5

D.9. Osim skraćenja vremena odjeka T u prostoriji, unos zvukoupojnih materijala u prostor koji dovodi do povećanja ukupne apsorpcijske ploštine A (i konstante prostorije R) rezultira i smanjenjem razine štetnog odječnog zvuka u prostoru.

D.10. Zvuk koji u zatvorenom prostoru proizvodi neki zvučni izvor sastoji se od direktnе i odječne komponente te se njegova ukupna razina L_p računa kao:

$$L_p = L_w + 10 \lg \left(\frac{Q}{4\pi r^2} + \frac{4}{R} \right)$$

gdje je:

L_p – razina zvučnog tlaka u (dB)

L_w – razina zvučne snage izvora koji je proizveo zvuk u (dBre1pW)

Q – faktor usmjerenosti izvora zvuka

r – udaljenost izvora zvuka od točke prijema (slušanja, mjerjenja) u (m)

R – konstanta prostorije u (m^2).

D.11. Faktor usmjerenosti izvora zvuka Q u smislu servisne opreme kao izvora zvuka/buke ovisi o smještaju tog izvora u prostoriji te iznosi:

a) 1 – za izvor u zračnom prostoru prostorije, daleko od svih ploha (npr. projektor slike ovješen u sredini dvorane, daleko ispod stropa)

b) 2 – za izvor koji se nalazi na ili u neposrednoj blizini jedne plohe prostorije (npr. otvor za ventilaciju ugrađen u strop, projektor slike ovješen neposredno ispod stropa i sl.)

c) 4 – za izvor koji se nalazi na ili u neposrednoj blizini zajedničkog brida dvije međusobno okomite plohe prostorije (npr. izvor zvuka smješten na podu/stropu i uza zid prostorije)

d) 8 – za izvor koji se nalazi u kutu prostorije.

D.11.1. Prvi član u zagradi jednadžbe iz točke D.9. ovoga Priloga odnosi se na direktnu komponentu zvuka koja slabiti s porastom udaljenosti r od izvora zvuka, a drugi na odječnu komponentu zvuka koja je konstantna u cijeloj prostoriji i može se smanjiti povećanjem ukupne apsorpcije zvuka u prostoriji izražene konstantom prostorije R .

D.11.2. Udaljenost na kojoj su direktna i odječna komponenta zvuka jednake jakosti naziva se kritična udaljenost r_c kao granica izme-

đu zona dominantno direktnog i dominantno odječnog zvuka. Na udaljenostima manjim od kritične (direktno zvučno polje u blizini izvora) dominira direktna komponenta zvuka, a na udaljenostima većim od kritične (odječno zvučno polje daleko od izvora) odječna komponenta zvuka.

D.12. Za prostorije u fazi projektiranja kritična se udaljenost predviđa i računa kao:

$$r_c = \frac{1}{4} \sqrt{\frac{RQ}{\pi}}$$

D.13. Kritična udaljenost u postojećim se prostorijama računa iz izmjerene vrijednosti vremena odjeka T i veličine prostorije iskazane njezinom obujmom V kao:

$$r_c = 0,057 \sqrt{\frac{VQ}{T}}$$

D.13.1. Pritom se kritična udaljenost može predvidjeti za bilo koju od četiri navedene mogućnosti smještaja izvora zvuka/buke koji se unosi u prostoriju ($Q = 1, 2, 4$ ili 8).

D.13.2. Učinak mjera smanjenja buke od zbog prekomjerne odječnosti prostora primjetan je samo u odječnom polju, tj. na udaljenostima od izvora zvuka $r > r_c$, na kojima se razina zvuka izvora L_p računa pojednostavljeno, tj. uzimajući u obzir samo odječnu komponentu zvuka, kao:

$$L_p = L_W + 10 \lg \left(\frac{4}{R} \right) = L_W - 10 \lg R + 6$$

D.14. Uz N jednakih izvora zvuka koji istovremeno rade i nalaze se dovoljno daleko od štićene zone ($r > r_c$ za svaki izvor), ukupna razina zvučnog tlaka $L_{p,uk}$ računa se u točki prijema kao:

$$L_{p,uk} = L_p + 10 \lg N$$

gdje je L_p razina zvučnog tlaka odječnog zvuka koji proizvodi jedan izvor.

D.15. Uz N izvora zvuka koji u općenitom slučaju nisu jednaki, a koji istovremeno rade i nalaze se dovoljno daleko od štićene zone ($r > r_c$ za svaki izvor), ukupna razina zvučnog tlaka $L_{p,uk}$ računa se u točki prijema kao:

$$L_{p,uk} = 10 \lg \sum_{i=1}^N 10^{\frac{L_{p,i}}{10}}$$

gdje je $L_{p,i}$ razina zvučnog tlaka odječnog zvuka koji proizvode pojedini izvori.

D.16. U smislu zaštite od buke zbog prekomjerne odječnosti prostora, smanjenje razine zvučnog tlaka odječnog zvuka kao posljedica dodavanja zvukoupojnih materijala u prostoriju računa se kao:

$$\Delta L = 10 \lg \frac{R_2}{R_1} = 10 \lg \frac{T_1}{T_2}$$

gdje je:

ΔL – smanjenje razine zvučnog tlaka odječnog zvuka kao posljedica dodavanja zvukoupojnih materijala

R_1 – konstanta prostorije u postojećem stanju (prije dodavanja zvukoupojnih materijala)

R_2 – konstanta prostorije nakon primjene mjera zaštite od buke, tj. dodavanja zvukoupojnih materijala; pritom je $R_2 > R_1$

T_1 – vrijeme odjeka u prostoriji izmjereno/izračunano u postojećem stanju (prije dodavanja zvukoupojnih materijala)

T_2 – vrijeme odjeka u prostoriji izmjereno/izračunano nakon primjene mjera zaštite od buke, tj. dodavanja zvukoupojnih materijala; pritom je $T_2 < T_1$.

D.17. Ako je zadano potrebno smanjenje razine zvučnog tlaka ΔL , konstanta prostorije R_2 koju je potrebno postići dodavanjem zvukoupojnih materijala računa se iz zadanog smanjenja razine zvučnog tlaka i konstante prostorije u postojećem stanju R_1 kao:

$$R_2 = R_1 \cdot 10^{\frac{\Delta L}{10}}$$

D.18. Zbog dodanog zvukoupojnog materijala slab odječni zvuk te se granica zone dominantno direktnog i dominantno odječnog zvuka odmiče od izvora zvuka, tj. povećava se kritična udaljenost r_c . Vrijednost kritične udaljenosti r_{c2} nakon dodavanja apsorpcijskog materijala računa se iz zadanog smanjenja razine ΔL i kritične udaljenosti u postojećem stanju r_{c1} kao:

$$r_{c2} = r_{c1} \cdot 10^{\frac{\Delta L}{20}}$$

D.19. Pri projektiranju svih instalacija i opreme koje mogu biti izvori buke potrebno je:

a) provjeriti, odnosno izračunati vrijednost kritične udaljenosti r_c na temelju poznatih akustičkih uvjeta u prostoriji dobivenih projektiranjem ili mjeranjem

b) udaljiti sve izvore buke (ventilacijske i klimatizacijske otvore, uređaje za projekciju slike i sl.) od štićene zone (gledališta, pozornice) što je više moguće, tj. na udaljenost $r > r_c$

c) za izvore buke koje nije moguće dovoljno udaljiti od štićene zone ($r < r_c$) provjeriti, odnosno izračunati razinu zvučnog tlaka konkretnih izvora na ugroženim prijemnim točkama najbližim tim izvorima i

d) predvidjeti mogućnost istovremenog rada više izvora buke i njihovog ukupnog utjecaja na razinu zvučnog tlaka odječnog zvuka te sukladno tome korigirati zvučnu snagu pojedinih izvora zvuka (npr. pravilno dimenzionirati ventilacijske ili klimatizacijske kanale i otvore radi postizanja zadovoljavajućeg protoka uz malu brzinu strujanja zraka, predvidjeti ugradnju prigušivača, poduzeti mjere zaštite od buke na samom izvoru zvuka u obliku oklapanja izvora i sl.).

PRILOG E

ISKAZNICA O AKUSTIČKIM SVOJSTVIMA ZGRADE

Uputa za popunjavanje: Iskaznica iz priloga E je sadržajnog obaveznog formata, u pojedinim tablicama Iskaznice broj redaka za unos podataka može se prema potrebi povećavati, a stupci proširivati.

1. INVESTITOR	
2. OZNAKA PROJEKTA – MAPE	

3. OPIS ZGRADE

Nova zgrada/rekonstrukcija/građenje jednostavnih i drugih zgrada i izvođenje radova prema posebnom propisu, koje se mogu graditi, odnosno izvoditi bez gradevinske dozvole u skladu s glavnim projektom	
Naziv zgrade ili dijela zgrade	
Vrsta zgrade	
Namjena zgrade	
Lokacija zgrade (adresa i/ili katastarska čestica i katastarska općina)	
Mjesto, mjesec i godina	

4. ZAŠTITA OD VANJSKIH IZVORA BUKE

Proračun potrebne zvučne izolacije vanjskih pregrada zgrade se temelji na (zaokružiti):	(a) rezultatima mjerenja inicijalne buke (b) projektantskoj proračunskoj procjeni stvarnog opterećenja bukom (c) najvišoj dopuštenoj razini vanjske buke koja je utvrđena posebnim Propisom
---	---

5. ZVUČNA IZOLACIJA VANJSKIH GRAĐEVNIH DIJELOVA ZGRADE I PREGRADA PROSTORIJE ZGRADE

		Projektirano	Izmjereno
Građevni dio zgrade ili pregrada prostorija zgrade		Vrijednosti iz Tehničkog propisa	Izračunate vrijednosti
Oznaka/ položaj	Građevni dio ili pregrada	Oznaka veličine [mjerna jedinica]	

6. ZVUČNA IZOLACIJA UNUTARNJIH GRAĐEVNIH DIJELOVA ZGRADE I PREGRADA ZGRADE

		Projektirano	Izmjereno
Građevni dio zgrade ili pregrada zgrade		Vrijednosti iz Tehničkog propisa	Izračunate vrijednosti
Oznaka/ položaj	Građevni dio ili pregrada	Oznaka veličine [mjerna jedinica]	

7. ZVUČNA IZOLACIJA OD BUKE SERVISNE OPREME

Servisna oprema (dizalo, pumpa, ventilacijski uređaj, kompresor, stroj i sl.)		Projektirano	Izmjereno
Oznaka/ položaj	Prostorija	Vrijednosti iz Tehničkog propisa	Izračunate vrijednosti

8. PROSTORNA AKUSTIKA I ZAŠTITA OD ZBOG PREKOMJERNE ODJEĆNOSTI PROSTORA

Prostorna akustika – prostorije kategorije A

		Projektirano	Izmjereno
Oznaka/ položaj	Prostorija	Vrijednosti iz Tehničkog propisa	Izračunate vrijednosti

Zaštita od buke zbog prekomjerne odječnosti prostora

		Projektirano	Postignuto
Oznaka/ položaj	Prostorija	Vrijednosti iz Tehničkog propisa	Izračunate vrijednosti
			DA/NE

**9 A. ODGOVORNOST ZA PROJEKTIRANE VRJEDNOSTI (POTPISUJE SE NEPOSREDNO PO IZRADI GLAVNOG PROJEKTA I
POTPISANA JE SASTAVNI DIO GLAVNOG PROJEKTA)**

Projektant arhitektonskog dijela glavnog projekta u odnosu na zaštitu od buke i akustička svojstva	kvalificirani elektronički potpis
Projektant građevinskog dijela glavnog projekta u odnosu na zaštitu od buke i akustička svojstva	
Projektant strojarskog dijela glavnog projekta u odnosu na zaštitu od buke i akustička svojstva	
Projektant elektrotehničkog dijela glavnog projekta u odnosu na zaštitu od buke i akustička svojstva	
Glavni projektant zgrade	

**9 B. ODGOVORNOST ZA IZMJERENE VRJEDNOSTI (POTPISUJE SE NAKON UNOSA PODATAKA MJERENJA I DIO JE
DOKUMENTACIJE ZA TEHNIČKI PREGLED)**

Osoba koja je provela mjerenja	kvalificirani elektronički potpis
Glavni nadzorni inženjer	
Nadzorni inženjer	

Nadzorni inženjer 2	
Nadzorni inženjer 3	
...	
Glavni inženjer gradilišta	
Inženjer gradilišta	
Inženjer gradilišta 2	
Inženjer gradilišta 3	
...	
Voditelj radova	
Voditelj radova 2	
Voditelj radova 3	
...	

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

931

Na temelju članka 17. stavka 1. Pravilnika o medijaciji (»Narodne novine« broj: 147/2023) i članka 22. stavka 2. točke 21. Zakona o Hrvatskoj gospodarskoj komori (»Narodne novine« broj 144/2021) Upravni odbor Hrvatske gospodarske komore na 19. proširenoj sjednici 15. travnja 2025. godine donosi

ODLUKU

O IMENOVANJU PREDSJEDNICE CENTRA ZA MIRENJE PRI HRVATSKOJ GOSPODARSKOJ KOMORI

Članak 1.

Imenuje se prof. dr. sc. Jasna Omejec predsjednicom Centra za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, na razdoblje od četiri godine.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Ova Odluka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Članak 3.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o imenovanju predsjednice Centra za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori klase: 023-02/21-02/10, urbroj: 311-02-00-00-21-2 od 30. lipnja 2021. godine.

Klasa: 025-02/25-02/5

Urbroj: 311-02-00-00-25-3

Zagreb, 15. travnja 2025.

Predsjednik
dr. sc. Luka Burilović, v. r.

932

Na temelju članka 22. stavka 2. točke 21. Zakona o Hrvatskoj gospodarskoj komori (»Narodne novine« broj: 144/2021), u skladu s člancima 42. i 43. Statuta Hrvatske gospodarske komore (»Narodne novine« broj 67/2022 i 113/2023) i člankom 3. Pravilnika o Stalnom arbitražnom sudištu Hrvatske gospodarske komore (»Narodne novine« broj 50/2017 i 11/2019), Upravni odbor Hrvatske gospodarske komore na 19. proširenoj sjednici 15. travnja 2025. donosi

ODLUKU

O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA, POTPREDSJEDNIKA I ČLANOVA PREDSJEDNIŠTA STALNOG ARBITRAŽNOG SUDIŠTA PRI HRVATSKOJ GOSPODARSKOJ KOMORI

I.

U Predsjedništvo Stalnog arbitražnog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori na razdoblje od četiri godine imenuju se:

- prof. dr. sc. Hrvoje Sikirić, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Trg Republike Hrvatske 14, Zagreb – na funkciju predsjednika
- prof. dr. sc. Eduard Kunštek, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Hahlić 6, Rijeka – na funkciju potpredsjednika
- dr. sc. Branimir Kos, Hrvatska gospodarska komora, Rooseveltov trg 2, Zagreb – na funkciju potpredsjednika

- prof. dr. sc. Davor Babić, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Trg Republike Hrvatske 14, Zagreb – u svojstvu člana
- dr. sc. Tin Matić, Odvjetničko društvo Tin Matić & Partneri d.o.o., Vlaška 95, Zagreb – u svojstvu člana

- prof. dr. sc. Petar Miladin, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Trg Republike Hrvatske 14, Zagreb – u svojstvu člana
- Željko Olujić, Odvjetničko društvo Olujić, Pezić & Partneri d.o.o., Trg Marka Marulića 2, Zagreb – u svojstvu člana

- prof. dr. sc. Jasna Omejec, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Trg Republike Hrvatske 14, Zagreb – u svojstvu člana
- prof. dr. sc. Ante Perkušić, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Ulica Domovinskog rata 8, Split – u svojstvu člana.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u »Narodnim novinama«.

III.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o imenovanju predsjednika, potpredsjednika i članova Predsjedništva Stalnog arbitražnog sudišta Hrvatske gospodarske komore klase: 023-02/21-02/7, urbroj: 311-02-00-00-21-4 od 12. travnja 2021.

Klasa: 025-02/25-02/5

Urbroj: 311-02-00-00-25-4

Zagreb, 15 travnja 2025.

Predsjednik
dr. sc. Luka Burilović, v. r.

Skupina autora

Urednica: Tatjana Josipović

PRIVATNO PRAVO EUROPSKE UNIJE

– posebni dio –

Recenzenti:

akademik Jakša Barbić, prof. dr. Damjan Možina, prof. dr. Verica Trstenjak

 Europsko pravo **svibanj 2020.** **1108 stranica** **tvrdi uvez** **Cijena: 54,42 EUR****Oznaka: 811-472**Više na: www.nn.hr

Knjiga se može naručiti u Narodnim novinama d.d., Odjel prodaje knjiga i časopisa, Zagreb, Savski gaj XIII. 6, tel.: 01/6652-866, 6652-843, telefaks: 01/6652-828, e-pošta: prodajknjiga@nn.hr, odnosno kupiti u našim prodavaonicama ili u e-trgovini Narodnih novina d.d.

NARODNE NOVINE
SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE**Glavna urednica:** Zdenka Pogarčić

10 000 Zagreb, Trg sv. Marka 2, telefon: (01) 4569-244

NAKLADNIK: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6**Predsjednik Uprave:** Alen Gerek

Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Direktor: Ostap Graljuk**Izvršna urednica:** Gordana Mihelja – telefon: (01) 6652-855**TISAK I OTPREMA NOVINA:** Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 13, telefon: (01) 6502-759, telefon/telefaks: (01) 6502-887.

Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se u roku od 20 dana.

Poštirina plaćena u pošti 10000 Zagreb.

*Novine izlaze jedanput tjedno i prema potrebi.***Internetsko izdanje – www.nn.hr****PRIMANJE OGLASA I PRETPLATA:** Narodne novine d.d. – Nakladnička djelatnost, 10 020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6**Primanje oglasa:** telefon: (01) 6652-870, telefaks: (01) 6652-871, e-adresa: oglasi@nn.hr. Cjenik objave oglasa dostupan je na www.nn.hr.**MALI OGLASNIK – oglasi za ponишtenje isprava:** telefon: (01) 6652-888, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: oglasi.gradjana@nn.hr.Oglas za Mali oglasnik plaćaju se osobno u maloprodajama Narodnih novina d.d. ili uplatom na žiroračun (upute dostupne na www.nn.hr).**Preplata i prodaja novina:** telefon: (01) 6652-869, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: e-preplata@nn.hr. Preplata za 2025. godinu iznosi 340,80 EUR, bez PDV-a, za inozemne preplatnike iz Europe 781,00 EUR, bez PDV-a, a izvan Europe 973,00 USD, bez PDV-a. Preplatnicima koji se preplate tijekom godine ne možemo osigurati primetak svih prethodno izашlih brojeva.

O promjeni adrese preplatnik treba poslati obavijest u roku od 8 dana.

Žiroračun kod Privredne banke Zagreb: IBAN: HR3623400091500243194/ SWIFT: HPBZHR2X. Cijena ovog broja je 6,00 EUR.